

ใบรับรองวิทยานิพนธ์
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (ปฐมวัยศึกษา)

ปริญญา

ปฐมวัยศึกษา ..... การศึกษา
สาขา ..... ภาควิชา

เรื่อง ผลของการจัดกิจกรรมการอ่านร่วมกันเพื่อส่งเสริมความคิดรวบยอด
เกี่ยวกับหนังสือของเด็กปฐมวัย

The Effects of Shared Reading Activities Provision to Encourage
Print Concept of Young Children

นามผู้วิจัย นางสาวกนกนัชฐ์ เดชะปัญญา

ได้พิจารณาเห็นชอบโดย

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

(..... อาจารย์ปิยะนันท์ หิรัณย์ชโลทร, ศษ.ด. ....)

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม

(..... ผู้ช่วยศาสตราจารย์ชลาธิป สมหาหิโต, Ed.D. ....)

หัวหน้าภาควิชา

(..... ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุดารัตน์ สารสว่าง, Ph.D. ....)

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์รับรองแล้ว

(..... รองศาสตราจารย์กัญญา วีระกุล, D.Agr. ....)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. ....

วิทยานิพนธ์

เรื่อง

ผลของการจัดกิจกรรมการอ่านร่วมกันเพื่อส่งเสริมความคิดรวบยอด
เกี่ยวกับหนังสือของเด็กปฐมวัย

The Effects of Shared Reading Activities Provision to
Encourage Print Concept of Young Children

โดย

นางสาวกัญต์กนิษฐ์ เดชะปัญญา

เสนอ

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
เพื่อความสมบูรณ์แห่งปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (ปฐมวัยศึกษา)

พ.ศ. 2554

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

กัณฑ์นิพนธ์ เฉพาะปัญหา 2554: ผลของการจัดกิจกรรมการอ่านร่วมกันเพื่อส่งเสริม
ความคิดรวบยอดเกี่ยวกับหนังสือของเด็กปฐมวัย ปรินญาศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต
(ปฐมวัยศึกษา) สาขาวิชาปฐมวัยศึกษา ภาควิชาการศึกษา
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก: อาจารย์ปิยะนันท์ หิรัณย์ชโลทร, ศษ.ด. 122 หน้า

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลของการจัดกิจกรรมการอ่านร่วมกันเพื่อส่งเสริม
ความคิดรวบยอดเกี่ยวกับหนังสือของเด็กปฐมวัย

กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ เด็กปฐมวัย อายุระหว่าง 4 ถึง 5 ปีที่กำลังศึกษา
อยู่ในชั้นอนุบาลปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2553 จำนวน 31 คน ของโรงเรียนอนุบาล
คหกรรมศาสตร์เกษตร ภาควิชาคหกรรมศาสตร์ คณะเกษตร มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ได้มา
โดยใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย แผนการจัดกิจกรรม
การอ่านร่วมกัน จำนวน 16 แผน แบบสังเกตความคิดรวบยอดเกี่ยวกับหนังสือของเด็กปฐมวัย
และแบบประเมินความสามารถด้านความคิดรวบยอดเกี่ยวกับหนังสือของเด็กปฐมวัย

ผลการวิจัยพบว่า เด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมการอ่านร่วมกัน มีความคิดรวบยอด
เกี่ยวกับหนังสือในด้านการรู้ส่วนประกอบของหนังสือ การจับคู่คำที่อ่านกับคำที่ปรากฏในหน้า
หนังสือ ทิศทางการอ่านหนังสือ การจำแนกแยกแยะตัวอักษร คำศัพท์ และประโยคได้ การรู้
คำเริ่มต้นและคำสุดท้ายประโยค และการตระหนักรู้หนังสือที่สูงขึ้น

ลายมือชื่อนิติติ

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

Kankanit Deachapunya 2011: The Effects of Shared Reading Activities Provision to Encourage Print Concept of Young Children. Master of Education (Early Childhood Education), Major Field: Early Childhood Education, Department of Education. Thesis Advisor: Miss Piyanan Hirunchalothorn, Ph.D. 122 pages.

The purpose of this research was to study the effects of shared reading activity provision to encourage print concept of young children.

Subjects used in this research consisted of 31 young children ranging in age from 4 to 5 years old and were studying in kindergarten level 2 class in the second semester year of 2010. Subjects were selected by using purposive sampling technique from Kaset Home Economics Kindergarten School, Department of Home Economics, Faculty of Agriculture, Kasetsart University. The instruments were sixteen lesson plans of shared reading activities, the assessment form and observation form of print concept of young children.

The research results revealed that children who participated in shared reading activities had higher print concept including parts of the book, one to one correspondence, directionality, letters, words and sentences, first and last and print awareness.

Student's signature

Thesis Advisor's signature

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยดีเนื่องจากความกรุณาของ อาจารย์ ดร.ปิยะนันท์ หิรัณย์ชโลทร อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ที่กรุณาให้คำปรึกษา ข้อเสนอแนะ และแก้ไขข้อบกพร่องมาโดยตลอด ขอขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ชลาธิป สมาหิโต อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม ตลอดจน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปัทมาวดี เล่ห์มงคล อาจารย์ ดร. อรพรรณ บุตรกัตัญญ และอาจารย์จุไรพร รอดเชื้อ ที่กรุณาเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ โดยท่านได้กรุณาเพิ่มเติมคำแนะนำเพื่อให้งานสมบูรณ์ยิ่งขึ้น ตลอดจนคณาจารย์ทุกท่านในคณะศึกษาศาสตร์ ผู้วิจัยมีความซาบซึ้งในความกรุณาจึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

ขอขอบพระคุณ เพื่อนนิสิตปริญญาโทสาขาปฐมวิทยาศึกษาที่คอยช่วยเหลือ ให้คำแนะนำ และเป็นกำลังใจให้โดยตลอด ซึ่งในการเรียนครั้งนี้ทำให้ผู้ศึกษาได้ประสบการณ์ใหม่ๆ ที่จะนำไปใช้ในหน้าที่การงานได้เป็นอย่างดี

สุดท้ายนี้ขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงต่อครอบครัวของผู้วิจัย ที่คอยเป็นกำลังใจด้วยดีเสมอมา จนทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ประสบผลสำเร็จด้วยดี และขอขอบพระคุณผู้ที่ให้ความช่วยเหลือ สนับสนุน และเป็นกำลังใจอีกหลายท่านที่ไม่ได้กล่าวนามไว้ ณ ที่นี้

กัณฑ์กนิษฐ เดชะปัญญา

พฤษภาคม 2554

สารบัญ

หน้า

สารบัญตาราง	(3)
บทที่ 1 บทนำ	1
ความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	3
ขอบเขตในการวิจัย	4
ประโยชน์ของการวิจัย	4
สมมติฐานการวิจัย	5
นิยามศัพท์เฉพาะ	5
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	8
การสอนภาษาแบบธรรมชาติ	9
พัฒนาการทางภาษาของเด็กปฐมวัย	12
กิจกรรมการอ่านร่วมกัน	19
ความคิดรวบยอดเกี่ยวกับหนังสือ	28
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับนิทาน	34
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	37
กรอบแนวคิดการศึกษา	39
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	40
ประชากร	40
กลุ่มเป้าหมาย	40
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	40
การเก็บรวบรวมข้อมูล	43
การวิเคราะห์ข้อมูล	45

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 4 ผลการวิจัยและข้อวิจารณ์	47
ผลการวิจัย	47
ข้อวิจารณ์	79
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ	85
สรุปผลการวิจัย	85
ข้อเสนอแนะ	87
เอกสารและสิ่งอ้างอิง	89
ภาคผนวก	95
ภาคผนวก ก หนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูล	96
ภาคผนวก ข หนังสือขอความอนุเคราะห์เป็นผู้ทรงคุณวุฒิ	98
ภาคผนวก ค รายนามผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือ	102
ภาคผนวก ง คู่มือการใช้แผนการจัดกิจกรรมการอ่านร่วมกันที่ส่งเสริม ความคิดรวบยอดเกี่ยวกับหนังสือและตัวอย่างแผนการจัด กิจกรรมการอ่านร่วมกันที่ส่งเสริมความคิดรวบยอด เกี่ยวกับหนังสือ	104
ภาคผนวก จ คู่มือและแบบสังเกตความสามารถด้านความคิดรวบยอด เกี่ยวกับหนังสือ	113
ภาคผนวก ฉ เกณฑ์การประเมินความสามารถด้านความคิดรวบยอด เกี่ยวกับหนังสือ	117
ภาคผนวก ช ตัวอย่างภาพกิจกรรม	119
ประวัติการศึกษาและการทำงาน	122

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	ผลการประเมินความคิดรวบยอดเกี่ยวกับหนังสือ ด้านการตระหนักรู้หนังสือ	48
2	ผลการประเมินความคิดรวบยอดเกี่ยวกับหนังสือด้านการจับคู่คำที่อ่านกับคำที่ปรากฏในหน้าหนังสือ	50
3	ผลการประเมินความคิดรวบยอดเกี่ยวกับหนังสือด้านทิศทางการอ่านหนังสือ	52
4	ผลการประเมินความคิดรวบยอดเกี่ยวกับหนังสือด้านการจำแนกแยกแยะตัวอักษร คำศัพท์ และประโยค	54
5	ผลการประเมินความคิดรวบยอดเกี่ยวกับหนังสือด้านการบอกส่วนประกอบของหนังสือ	56
6	ผลการประเมินความคิดรวบยอดเกี่ยวกับหนังสือด้านการบอกคำเริ่มต้นและคำลงท้ายประโยค	58
7	ผลการประเมินความคิดรวบยอดเกี่ยวกับหนังสือทั้ง 6 ด้าน ดังนี้	60

บทที่ 1

บทนำ

ความสำคัญของปัญหา

ในปัจจุบัน แต่ละประเทศได้มีการติดต่อสื่อสารกันมากขึ้น ทั้งในด้านการค้าขาย การลงทุน ร่วมกัน หรือแลกเปลี่ยนข่าวสาร ข้อมูล ความรู้ เพื่อให้เกิดความเข้าใจอันดีต่อกัน ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญที่ ก่อให้เกิดการพัฒนาประเทศต่อไป การที่จะมีความเข้าใจตรงกันควรเกิดจากการเรียนรู้เรื่องราวและ ข้อมูลต่าง ๆ ที่บันทึกไว้เป็นลายลักษณ์อักษรซึ่งทำให้เรียนรู้สิ่งที่เกิดขึ้นในอดีตและปัจจุบันเพื่อ นำมาปรับปรุงให้สมบูรณ์ในอนาคต ทั้งนี้ทักษะทางภาษาที่ดีซึ่งประกอบไปด้วย การฟัง พูด อ่าน เขียน ก็จะช่วยให้ความเข้าใจเป็นไปในทิศทางเดียวกัน โดยการอ่านถือว่าเป็นทักษะทางด้าน หนึ่งที่สำคัญเช่นกันเพราะทำให้เกิดการเรียนรู้จากประสบการณ์ที่ผ่านมา และยังเป็นเครื่องมือที่ สำคัญในการแสวงหาความรู้ ซึ่งเป็นปัจจัยที่ทำให้เกิดการพัฒนาศติปัญญา อีกทั้งยังเป็นการส่งเสริม จินตนาการ ความคิดสร้างสรรค์ ความรอบรู้ให้กับเด็กปฐมวัยอีกด้วย (ศุภวรรณ ฤทธิคุปต์, 2550)

มีหน่วยงานมากมายที่ให้ความสำคัญในการรณรงค์ส่งเสริมด้านการอ่านทั้งจากภาครัฐและ ภาคเอกชน โดยมีข้อมูลว่า การส่งเสริมให้เยาวชนมีความสนใจด้านการอ่านจะเป็นจุดเริ่มต้นแห่ง การสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ และเป็นเครื่องมือทางการศึกษาที่สำคัญทำให้เกิดการเรียนรู้สิ่งต่างๆ ที่จะนำไปพัฒนาตนเองและประเทศชาติในอนาคต (มัชฌิมา สืบพงษ์, 2551: 1 - 2) ซึ่งหากต้องการ ทำให้เยาวชนมีพฤติกรรมด้านการอ่านที่ดีควรเริ่มปลูกฝังตั้งแต่เด็กแรกเริ่มเข้า โรงเรียน จนกระทั่ง เด็กเลื่อนชั้นเรียนในระดับสูงๆ ก็ยังต้องฝึกฝนไปจนกว่าจะสามารถอ่านแตกฉาน เพื่อนำความรู้ จากการอ่านไปใช้ประโยชน์ได้อย่างเต็มที่ ตลอดจนจรรยาฝึกฝนให้อ่านจนเป็นอุปนิสัยอีกด้วย (แม่นมาศ ชวลิต, 2544: 71 - 72)

จากการสำรวจของสำนักงานสถิติแห่งชาติ (2551) เรื่องสถิติการอ่านหนังสือของเยาวชน ในปี 2544 พบว่า เด็กอายุ 10 ปี อ่านหนังสือประมาณ 2.99 นาทีต่อวัน เฉลี่ยบรรทัดละ 2 วัน ในปี 2548 พบว่าเด็กร้อยละ 60 ไม่ชอบอ่านหนังสือ ซึ่งเฉลี่ยการอ่านปีละ 2 เล่ม ส่วนในปี 2551 การสำรวจทำให้พบว่า เด็กอายุ 10 ปี ไม่อ่านหนังสือมีถึง ร้อยละ 60.4 โดยเมื่อนำสถิติในแต่ละปีมา พิจารณาทำให้ได้รู้ว่า ถึงแม้จะมีการรณรงค์มากมายทั้งจากรัฐบาลและเอกชน ตลอดจนการเก็บ

ข้อมูล การสำรวจเกือบทุกปี สถิติการอ่านหนังสือของเยาวชนไทยก็ยังไม่เพิ่มขึ้นจากเดิมเท่าที่ควร โดยเหตุผลที่เด็กไทยไม่รักการอ่านหรืออ่านหนังสือกันน้อยลงมีหลายเหตุผลด้วยกัน ได้แก่ ไม่ชอบอ่านหนังสือ ชอบที่จะทำกิจกรรมอื่น เช่น เล่นเกม หรือคุยโทรศัพท์ ส่วนปัจจัยที่สำคัญที่สุดคือ ไม่ได้รับการปลูกฝังตั้งแต่วัยเด็กที่ถูกต้อง จึงทำให้อ่านหนังสือด้วยความจำเป็นอย่างมากกว่าชอบที่จะอ่านด้วยตนเอง

ทั้งนี้หากต้องการให้เด็กอ่านหนังสือ จำเป็นจะต้องเริ่มสร้างนิสัยให้เด็กรักการอ่านเสียก่อน คือรักที่จะอ่านหนังสือ โดยไม่เป็นการบังคับฝืนใจให้เด็กมานั่งอ่าน ดังที่ระบบการศึกษาส่วนใหญ่ของประเทศไทยเป็นอยู่ คือการเร่งอ่านเขียน โดยที่เด็กยังไม่พร้อมสำหรับความสามารถในด้านนั้นๆ สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ได้เห็นถึงความสำคัญในการปลูกฝังนิสัยรักการอ่านให้กับเด็ก จึงร่วมกับมูลนิธิหนังสือเพื่อเด็ก จัดทำโครงการ Book Start โดยมีเป้าหมายเพื่อยกระดับมาตรฐานการอ่านของคนไทยให้สูงขึ้น จากการสร้างพื้นฐานด้านการอ่านในเด็กปฐมวัย จึงถือว่าเป็นอีกความพยายามหนึ่งของสังคมในการนำหนังสือไปสู่เด็ก และนำเด็กไปสู่การเป็นนักอ่านที่ดีในอนาคต ซึ่งเป็นรากฐานที่สำคัญของเด็กให้เรียนรู้ในการดำรงชีวิตอยู่ในสังคมที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วได้อย่างมีความสุข

แนวทางในการส่งเสริมพฤติกรรมการอ่านให้กับเด็กปฐมวัย รักและชอบที่จะอ่านหนังสือนั้น ไม่เพียงแต่มุ่งบังคับให้นั่งลงอ่านเท่านั้น แต่หากนำกิจกรรมการอ่านร่วมกันมาใช้ในการจัดประสบการณ์ให้กับเด็ก จะทำให้เด็กมีความสนใจต่อการอ่านได้นานยิ่งขึ้น เพราะเด็กปฐมวัยจะมีความสนใจกับสิ่งใดสิ่งหนึ่งเพียงช่วงเวลาสั้น ๆ ดังนั้นครูหรือผู้ที่เกี่ยวข้องกับเด็กต้องมีบทบาทในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ เช่น จัดสภาพแวดล้อม มีหนังสือให้อ่านหลากหลาย ตรงตามความต้องการ โดยกิจกรรมการอ่านไม่ควรเป็นการสอนอ่านโดยตรง หรือยึดติดอยู่กับแค่หนังสือเรียน ควรเป็นหนังสือที่เด็กสนใจ เช่น หนังสือนิทาน (हरथा, 2535: 224) ซึ่งเป็นสื่อที่เหมาะสมกับเด็กปฐมวัยเนื่องจากนิทานมีภาพสวยและตัวหนังสือขนาดใหญ่ ดำเนินเรื่องเร็ว เนื้อหาน่าสนใจ ส่งเสริมจินตนาการ โดยควรเลือกหนังสือนิทานที่เหมาะสมกับช่วงวัยของเด็ก

การจัดกิจกรรมการอ่านร่วมกัน ที่ Holdaway (1979) ได้ใช้วิธีการเริ่มต้นแนะนำหนังสือให้กับเด็กได้รู้จัก และนำเด็กเข้าสู่โลกแห่งการอ่าน ตามด้วยกิจกรรมที่น่าสนใจ เพื่อปลูกฝังให้เด็กมีพฤติกรรมการอ่านที่ดีขึ้นอย่างมีความสุข กิจกรรมการอ่านร่วมกัน เป็นกิจกรรมที่ดีที่เด็กจะได้เห็นแบบอย่างการอ่านจากผู้ใหญ่ มีการรับรู้รูปแบบข้อมูลด้านการอ่านจากสื่อหลาย ๆ ประเภท เช่น

นิทาน เพลง คำคล้องจอง โดยการอ่านร่วมกันยังเป็นกิจกรรมที่ทำให้เด็กคุ้นเคยกับตัวหนังสือ ข้อความ สามารถพัฒนาทักษะทางภาษาให้กับเด็ก และในช่วงเวลาที่ครูอ่านออกเสียงให้เด็กฟัง หรือเพื่อนในห้องเรียนเป็นตัวแทนออกมาเล่านิทานให้เพื่อนในห้องฟังเป็นช่วงเวลาที่ดี ทำให้เด็กมีความมั่นใจในตนเองและรู้สึกรู้สึกว่าหนังสือเป็นสิ่งที่น่าสนใจ น่าค้นหา เพราะเรื่องราวในเรื่องที่อ่าน เป็นพื้นฐานของกิจกรรมที่จะช่วยให้เด็กเกิดการเรียนรู้ ซึ่งสอดคล้องกับ Marie Clay (2000) นักทฤษฎีผู้ค้นพบการส่งเสริมความคิดรวบยอดเกี่ยวกับหนังสือ (Print Concept) ให้กับเด็กปฐมวัย ในประเทศนิวซีแลนด์ โดยใช้วิธีให้เด็กเริ่มต้นคุ้นเคยกับหนังสือ และเริ่มเข้าใจบทบาทของหนังสือ เช่น หนังสือมีไว้สำหรับทำอะไร ควรใช้หนังสืออย่างไรให้ถูกวิธี และหน้าที่ของตัวหนังสือ กับรูปภาพที่เด็กจะเห็นในหนังสือนิทานว่ามีความเหมือนหรือแตกต่างกันอย่างไร โดยกระบวนการจัดกิจกรรมคือการสร้างสิ่งแวดล้อมรอบ ๆ ตัวเด็กที่ประกอบไปด้วยตัวหนังสือและหนังสือ เช่น การตกแต่งห้องด้วยตัวอักษร การทำห้องหนังสือให้น่าสนใจ ให้ผู้ใหญ่หรือพ่อแม่ ได้เข้าไปใช้เวลาในการอ่านร่วมกันกับเด็ก ซึ่งจะทำให้เด็กมีความคิดรวบยอดเกี่ยวกับหนังสือที่เพิ่มขึ้น

ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยในฐานะที่เป็นนักการศึกษาปฐมวัย และได้ศึกษาข้อมูล ทฤษฎีต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมความคิดรวบยอดเกี่ยวกับหนังสือ และการนำกิจกรรมการอ่านร่วมกันมาใช้ พบว่าแนวคิดทั้งสองมีความสอดคล้องกัน ซึ่งแนวคิดของ Holdaway (1979) และ Marie Clay (2000) เน้นในเรื่องของการจัดกิจกรรมการอ่านให้น่าสนใจ ชักจูงให้เด็กเข้ามาสู่โลกของการอ่าน และการมีความสามารถด้านความคิดรวบยอดเกี่ยวกับหนังสือ (Print Concept) ที่เพิ่มขึ้น ซึ่งการพัฒนาความคิดรวบยอดเกี่ยวกับหนังสือจากการใช้กิจกรรมการอ่านร่วมกันนี้เป็นจุดเริ่มต้นสำหรับการปลูกฝังเด็กให้มินิรักการอ่านให้เกิดขึ้นและคงอยู่ในระยะยาว ผู้วิจัยจึงได้สนใจที่จะนำหลักการ แนวคิด ดังกล่าวมาเป็นแนวทางในการจัดกิจกรรมการอ่านร่วมกัน โดยมีการประยุกต์ใช้ให้สอดคล้องกับบริบทของสังคมไทย

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

วัตถุประสงค์ของการวิจัยในครั้งนี้คือ เพื่อศึกษาผลของการจัดกิจกรรมการอ่านร่วมกันเพื่อส่งเสริมความคิดรวบยอดเกี่ยวกับหนังสือของเด็กปฐมวัย

ขอบเขตในการวิจัย

1. ประชากร นักเรียนชายและหญิง อายุระหว่าง 4–5 ปีที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นอนุบาลปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2553 โรงเรียนอนุบาลคหกรรมศาสตร์เกษตร ภาควิชาคหกรรมศาสตร์ คณะเกษตร มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ จำนวน 96 คน

2. ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา

ตัวแปรที่ผู้วิจัยได้ศึกษาครั้งนี้ประกอบด้วย

2.1 ตัวแปรต้น คือ กิจกรรมการอ่านร่วมกัน

2.2 ตัวแปรตาม คือ ความคิดรวบยอดเกี่ยวกับหนังสือของเด็กปฐมวัย

3. ระยะเวลาที่ใช้ในการทดลอง ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2553 เป็นระยะเวลา 8 สัปดาห์

ประโยชน์ของการวิจัย

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ จากการวิจัยครั้งนี้คือ

1. เป็นแนวทางสำหรับครูหรือผู้ที่อยู่ใกล้ชิดกับเด็ก ในการจัดประสบการณ์การอ่านร่วมกันเพื่อส่งเสริมด้านความคิดรวบยอดเกี่ยวกับหนังสือของเด็กปฐมวัย และเกิดการตระหนักถึงความสำคัญที่จะนำแนวคิดทฤษฎีเพื่อนำมาเป็นแนวทางในการส่งเสริมให้เด็กมีความสนใจในการอ่าน

2. เกิดข้อความรู้เกี่ยวกับความคิดรวบยอดเกี่ยวกับหนังสือที่มีความเหมาะสมสอดคล้องกับบริบทของสังคมไทย

สมมติฐานการวิจัย

เด็กปฐมวัยหลังจากได้รับการจัดกิจกรรมการอ่านร่วมกันมีความคิดรวบยอดเกี่ยวกับหนังสือที่เพิ่มขึ้น

นิยามศัพท์เฉพาะ

เด็กปฐมวัย หมายถึง นักเรียนชายและหญิง อายุระหว่าง 4 – 5 ปี ที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นอนุบาลปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2553 โรงเรียนอนุบาลคหกรรมศาสตร์เกษตรภาควิชาคหกรรมศาสตร์ คณะเกษตร มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

กิจกรรมการอ่านร่วมกัน หมายถึง วิธีการที่ครูจัดขึ้นเพื่อกระตุ้นให้เด็กมีความคิดรวบยอดเกี่ยวกับหนังสือ โดยมีขั้นตอนการจัดกิจกรรมการอ่านร่วมกัน ตามแนวคิดของ Holdaway (1979) ซึ่งประกอบด้วย 2 กิจกรรม คือ

1. กิจกรรมการอ่านนิทาน แบ่งเป็น 3 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 **ขั้นก่อนการอ่าน** เป็นขั้นที่ครูแนะนำหนังสือนิทานให้เด็กรู้จัก จากการพูดคุยรายละเอียดต่าง ๆ ประกอบไปด้วย หน้าปก ชื่อเรื่อง ชื่อผู้แต่ง และใช้คำถามให้เด็กได้คิดและคาดเดาเนื้อเรื่องจากรูปภาพ โดยครูทำหน้าที่เปิดหนังสือทีละหน้าจนถึงหน้าสุดท้ายเพื่อให้เด็กได้เดาเนื้อหาลงจบเรื่อง โดยครูยังไม่ต้องตัดสินว่าผิดหรือถูก

ขั้นตอนที่ 2 **ขั้นระหว่างอ่าน** ครูเริ่มอ่านนิทานร่วมกันกับเด็ก โดยระหว่างการอ่านครูชี้นิ้วไปที่คำแต่ละคำ เพื่อให้เด็กได้เห็นแบบอย่าง เปิดโอกาสให้เด็กมีส่วนร่วมการอ่านร่วมกัน ระหว่างอ่านมีการหยุดเป็นระยะ เพื่อให้เด็กคาดเดาคำศัพท์ หรือเนื้อเรื่องที่เกิดขึ้น

ขั้นตอนที่ 3 **หลังการอ่าน** ขั้นนี้ครูและเด็กร่วมกันสรุปเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน ครูสนทนาถามตอบถึงสิ่งที่เด็กคาดเดาเรื่องราวในนิทานว่าเป็นไปในทิศทางเดียวกันกับในขั้นตอนก่อนการอ่านหรือไม่อย่างไร

2. กิจกรรมการประดิษฐ์ เป็นการทำงานประดิษฐ์ชิ้นงานที่เกี่ยวข้องกับนิทานที่เด็กได้อ่านร่วมกัน เพื่อเป็นการซ้ำย้ำทวนให้เด็กมีความสนใจและสนุกสนานกับการอ่านหนังสือ และเกิดความคิดรวบยอดเกี่ยวกับหนังสือ อีกทั้งเพื่อให้เด็กเห็นความสำคัญของตัวหนังสือ จากการที่นำตัวหนังสือไปไว้ในอุปกรณ์ที่จำเป็นในชีวิตประจำวันเด็ก ประกอบด้วย การประดิษฐ์หนังสือ ของเล่น และของใช้ โดยในแต่ละประเภทจะดำเนินกิจกรรมเพื่อมุ่งให้เด็กได้เรียนรู้ว่า หนังสือ และสิ่งของเครื่องใช้ในชีวิตประจำวัน ประกอบไปด้วยตัวอักษร และตัวหนังสือ ซึ่งหากเด็กอ่านออกหรือเข้าใจวิธีการก็ทำให้สามารถใช้ได้อย่างถูกวิธี

ความคิดรวบยอดเกี่ยวกับหนังสือ หมายถึง ความสามารถของเด็กในการรับรู้และเข้าใจในประเด็นต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับหนังสือและตัวหนังสือ ประกอบไปด้วยความสามารถ 6 ด้าน ดังนี้

1. การตระหนักรู้หนังสือ (Print Awareness) คือการที่เด็กบอกได้ว่าตรงไหนคือภาพตรงไหนคือตัวหนังสือ และบอกได้ว่าตัวหนังสือทำหน้าที่อะไร และรูปภาพทำหน้าที่อะไร

2. การจับคู่คำที่อ่านกับคำที่ปรากฏในหน้าหนังสือ (One to One Correspondence) คือการที่เด็กจำและอ่านคำศัพท์ที่มีอยู่ในหนังสือได้ โดยบอกได้ว่าคำไหนคือคำที่ครูอ่านในหน้าหนังสือ

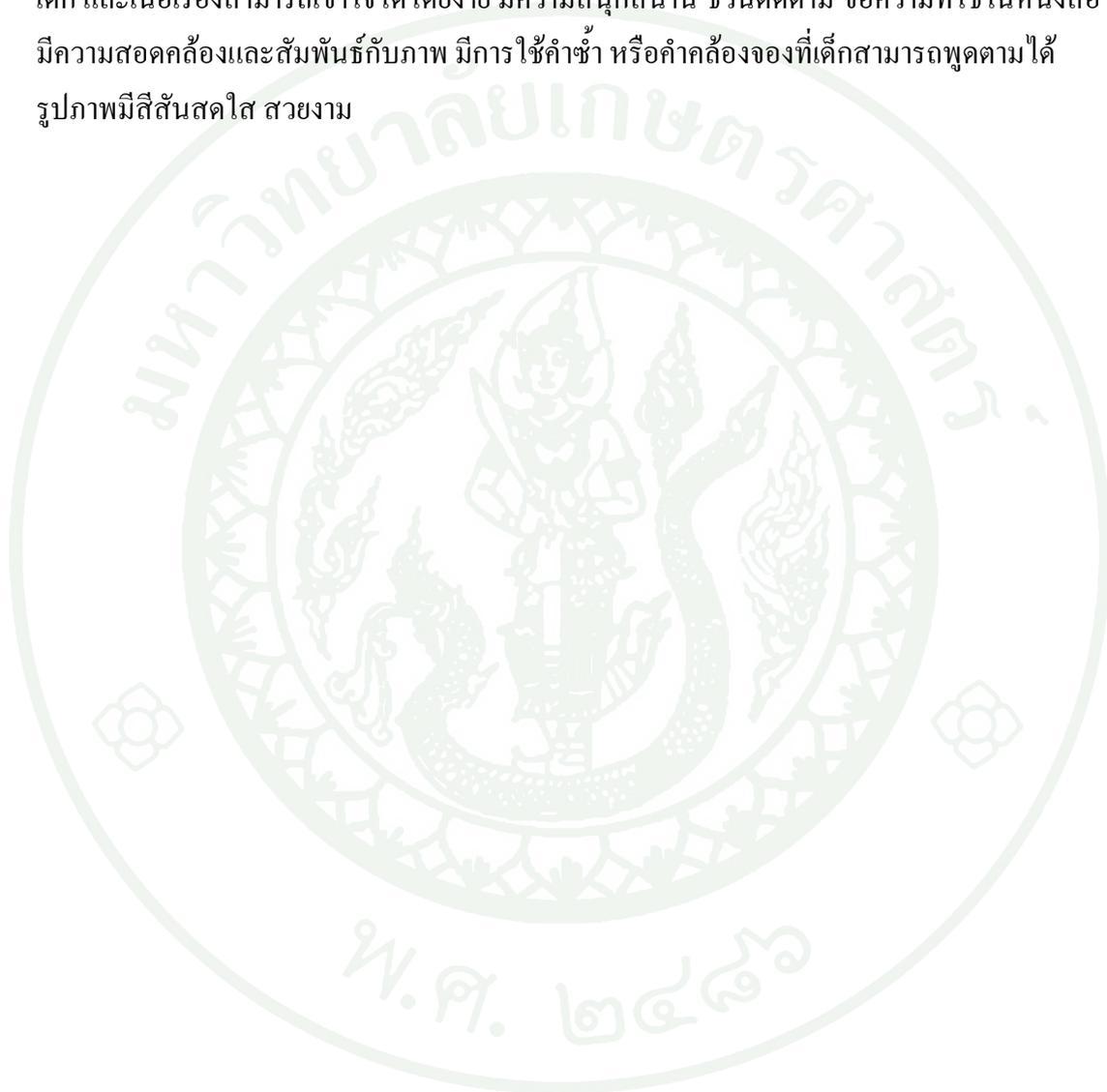
3. ทิศทางการอ่านหนังสือ (Directionality) เด็กรู้ว่าทิศทางในการอ่านหนังสือ คือการอ่านจากซ้ายไปขวา และจากบนลงล่าง โดยใช้สายตามองตามที่ครูอ่าน รวมถึงการถือหนังสือได้อย่างถูกวิธี ไม่กลับหน้ากลับหลัง หรือกลับหัว

4. การจำแนก แยกแยะตัวอักษร คำศัพท์ และประโยคได้ (Letters, Words and Sentences) คือเด็กสามารถจำแนก และแยกแยะได้ว่า ตรงไหนคือ ตัวอักษร ส่วนไหนเรียกว่า คำ และประโยคมี ส่วนประกอบอะไรบ้าง

5. ส่วนประกอบของหนังสือ (Parts of a Book) เด็กรู้ว่าหนังสือจะประกอบไปด้วย หน้าปก หลังปก ชื่อเรื่อง ชื่อผู้แต่ง คำนำ เนื้อเรื่อง

6. คำเริ่มต้นและคำสุดท้ายของประโยค (First and Last) เด็กรู้ว่าคำไหนคือคำแรก และคำไหนคือคำสุดท้ายของประโยคในหน้าหนังสือ นั้น ๆ

นิทาน หมายถึง เป็นนิทานที่มีเรื่องราวสอดคล้องกับหน่วยการเรียนรู้ มีเนื้อหาใกล้กับตัวเด็ก และเนื้อเรื่องสามารถเข้าใจได้โดยง่าย มีความสนุกสนาน ชวนติดตาม ข้อความที่ใช้ในหนังสือมีความสอดคล้องและสัมพันธ์กับภาพ มีการใช้คำซ้ำ หรือคำคล้องจองที่เด็กสามารถพูดตามได้ รูปภาพมีสีสันสดใส สวยงาม

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยเสนอตามลำดับขั้นตอน ดังหัวข้อต่อไปนี้

1. การสอนภาษาแบบธรรมชาติ
  - 1.1 ความหมายของการสอนภาษาธรรมชาติ
  - 1.2 หลักในการสอนภาษาธรรมชาติ
2. พัฒนาการทางภาษาของเด็กปฐมวัย
  - 2.1 พัฒนาการทางภาษาและการเรียนรู้ภาษาของเด็กปฐมวัย
  - 2.2 พัฒนาการการอ่านของเด็กปฐมวัย
3. กิจกรรมการอ่านร่วมกัน
  - 3.1 ความหมายของกิจกรรมการอ่านร่วมกัน
  - 3.2 ความสำคัญของกิจกรรมการอ่านร่วมกัน
  - 3.3 เทคนิคและวิธีการจัดกิจกรรมการอ่านร่วมกัน
4. ความคิดรวบยอดเกี่ยวกับหนังสือ
  - 4.1 ความหมายของความคิดรวบยอดเกี่ยวกับหนังสือ
  - 4.2 ความสำคัญของความคิดรวบยอดเกี่ยวกับหนังสือ
  - 4.3 ความสามารถความคิดรวบยอดเกี่ยวกับหนังสือ
  - 4.4 แนวทางในการส่งเสริมความคิดรวบยอดเกี่ยวกับหนังสือ
  - 4.5 การประเมินความคิดรวบยอดเกี่ยวกับหนังสือ
5. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับนิทาน
  - 5.1 ความหมายของนิทาน
  - 5.2 ความสำคัญของนิทาน
    - 5.1 เกณฑ์การเลือกหนังสือนิทาน
    - 5.2 รูปแบบการเล่านิทาน
6. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
  - 6.1 งานวิจัยในประเทศและงานวิจัยต่างประเทศ

การสอนภาษาแบบธรรมชาติ

ความหมายของการสอนภาษาธรรมชาติ

Blum (1995 อ้างใน เยาวพา เดชะคุปต์, 2542) ให้ความหมายของการสอนภาษาแบบองค์รวม คือ การจัดกิจกรรมที่让孩子เรียนรู้จากการใช้ชีวิตประจำวัน เช่น การดำเนินชีวิต การเห็นสิ่งต่าง ๆ ในท้องถิ่น โดยที่ไม่มุ่งเน้นไปที่การสอนอ่านเขียน หรือการ让孩子อ่านหนังสือเรียน ซึ่งยากและเด็กจะไม่เข้าใจอย่างถ่องแท้

พัชรี ผลโยธิน (2537) กล่าวว่า การสอนภาษาธรรมชาติคือการที่让孩子ได้เป็นศูนย์กลางในการเรียนรู้ การสื่อสาร การคิด โดยไม่แบ่งแยกภาษาออกเป็นส่วนตัวย่อย ๆ แต่เป็นการมองภาษาแบบเป็นองค์รวม และทำให้ภาษาง่ายต่อการเรียนรู้ โดยการสร้างสิ่งแวดล้อมหรือสถานการณ์จริงให้เด็กได้เห็นไม่ว่าจะเป็นการฟัง พูด อ่าน หรือ เขียน ถ้าเป็นสิ่งที่เด็กสนใจและต้องการจะทำให้การเรียนภาษาเป็นสิ่งที่ง่าย

เยาวพา เดชะคุปต์ (2542) กล่าวว่า การเรียนรู้ภาษาแบบองค์รวมหรือการเรียนรู้ภาษาแบบธรรมชาติ นั้น หมายถึง การที่เด็กได้เรียนรู้จากประสบการณ์ในชีวิตประจำวัน โดยต้องเป็นการเรียนรู้แบบที่让孩子ได้ใช้ทักษะทั้ง 4 ด้านเชื่อมโยงกัน

สรุปได้ว่า การสอนภาษาธรรมชาติคือการที่让孩子ได้แสดงออกและเรียนรู้ภาษาจากผู้ใหญ่ และจากชีวิตประจำวันของตนเอง โดยเด็กจะเรียนรู้ภาษาอย่างสนุกสนาน และช่วยให้เด็กเกิดการใฝ่รู้ใฝ่เรียนด้วยตนเอง

หลักในการสอนภาษาแบบธรรมชาติ

Goodman (1986) กล่าวว่า การสอนภาษาแบบธรรมชาติ ครูผู้สอนจะต้องเข้าใจการเรียนรู้ภาษาของเด็กแต่ละคน โดยสามารถจัดสภาพแวดล้อมในการเรียนการสอนให้เด็กสนใจ ตลอดจนคอยให้คำแนะนำ ให้การสนับสนุนเด็ก โดยไม่บังคับหรือสกัดกั้นจินตนาการของเด็ก โดยให้การสอนภาษาแทรกเข้าไปในทุกวิชาหรือทุกกิจกรรมที่เด็กได้เรียน ซึ่งการสอนภาษาแบบธรรมชาติที่สมบูรณ์ จะต้องเน้น การฟัง พูด อ่าน และ เขียน ไปพร้อม ๆ กัน และผ่านประสบการณ์ที่让孩子ได้

เข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมให้มากที่สุด โดยเรื่องที่ควรนำมาจัดกิจกรรมควรเป็นเรื่องที่ใกล้ตัวเด็กมากที่สุด

Strickland and Morrow (1990) ได้ให้หลักการสอนภาษาธรรมชาติไว้เพิ่มเติม ดังนี้

1. เด็กจะสามารถอ่านและเขียนอย่างมีความหมาย จากประสบการณ์เดิมของเด็กที่ผ่านมา และที่ต้องไปเกี่ยวข้องกับตัว

2. เด็กเริ่มอ่านและเขียนได้อย่างเป็นธรรมชาติ หากได้รับการเรียนการสอนหรืออยู่ในสิ่งแวดล้อมตามธรรมชาติ เช่นการเรียนรู้ตัวหนังสือจากฉลากยา

3. เด็กจะเรียนรู้การอ่านได้อย่างดีที่สุด หากรู้ว่าการอ่านมีความหมายกับตัวเอง

4. การแสดงออก หรือการเล่นบทบาทสมมติของเด็ก จะช่วยให้เด็กเกิดความเข้าใจมากยิ่งขึ้น

อารี สันทรวี (2550) ได้ให้หลักในการสอนภาษาธรรมชาติไว้ ดังนี้

1. การสอนภาษาสำหรับเด็กปฐมวัยจะต้องสร้างสิ่งแวดล้อมให้เกิดความน่าสนใจ และให้เด็กเกิดการคุ้นเคย ชิมชับกับตัวหนังสือและเรื่องราวในหนังสือ โดยครูอ่านหนังสือให้เด็กฟังทุกวัน สนทนาพูดคุยกับเด็ก เพื่อให้เด็กเกิดการคิด จินตนาการจากรื่องราวที่เด็กเล่า

2. การสอนภาษาจะต้องยึดเด็กเป็นศูนย์กลาง ครูจะต้องศึกษา และเข้าใจในพฤติกรรม และพัฒนาการของเด็กให้เข้าใจเป็นรายบุคคล ซึ่งจะช่วยให้สามารถสอนเด็กตามระดับความสามารถที่แตกต่างกัน

3. การสอนภาษาควรส่งเสริมให้เด็กสนใจและรักที่จะเรียนรู้ด้วยตนเอง โดยให้เด็กได้มีโอกาสเลือกเรื่องที่เด็กสนใจ

4. การสอนภาษาควรมีพื้นฐานจากประสบการณ์จริงที่มีความหมายกับเด็ก เช่นการพาไปศึกษานอกสถานที่ เช่น การทดลอง การทำสวน การเก็บขยะ หรือการประกอบอาหาร

5. การสอนภาษาจะต้องให้เด็กได้เห็นประโยชน์ของการใช้ภาษา ได้แก่ ตัวหนังสือที่อยู่ในสถานที่ต่าง ๆ กัน เช่น จดหมาย หนังสือพิมพ์ ฉลากยา กล่องนม

6. การสอนภาษาจะต้องทำให้เด็กได้มีปฏิสัมพันธ์กับเพื่อนและคนรอบข้าง เนื่องจากจะทำให้เกิดการเรียนรู้แบบช่วยเหลือซึ่งกันและกัน

7. การสอนภาษา ควรส่งเสริมให้เด็ก มีความมั่นใจ ไม่กลัวที่จะพูดหรือซักถามเพิ่มเติม

นฤมล นิยมหอม (2540) ได้สรุปเกี่ยวกับหลักการสอนภาษาธรรมชาติไว้ ดังนี้

1. ควรเริ่มตั้งแต่การจัดสภาพแวดล้อม เนื่องจากการสอนภาษาธรรมชาติ ควรให้เด็กได้มีความคุ้นเคยการใช้ภาษาอย่างมีความหมายและเป็นองค์รวม ตัวหนังสือที่อยู่ในห้องเรียนควรเป็นตัวหนังสือที่เด็กต้องใช้และเกี่ยวข้องกับจริง เช่น ชื่อเด็กบนบอร์ดเด็กดี วันเดือนปี บนบอร์ดวันเกิด

2. การสอนควรให้เด็กได้เรียนรู้ภาษาที่เด็กได้มีโอกาสสื่อสารในชีวิตประจำวัน เช่น ภาษาท้องถิ่นของเด็กเอง

3. ครูควรเป็นแบบอย่าง และแสดงให้เห็นว่าภาษามีความสำคัญกับชีวิตของเด็กจริง ๆ เช่นเพื่อใช้สำหรับการสื่อสาร เพื่อความเพลิดเพลิน เพื่อรู้วิธีการ เป็นต้น

สรุปได้ว่า การสอนภาษาธรรมชาติ คือรูปแบบการสอนที่ไม่เน้นด้านใดด้านหนึ่ง แต่จะเป็นการสอนรวมแบบองค์รวมคือ สอนการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน ไปพร้อม ๆ กัน โดยให้สอดคล้องกับชีวิตประจำวันหรือนำเรื่องที่ใกล้ตัวเด็กมาให้เด็กได้เรียนรู้ เพื่อให้เด็กสามารถเข้าใจและนำไปต่อยอดกระบวนการทางความคิดเพิ่มเติม ดังนั้นการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมการอ่านหรือให้เด็กได้เกิดความสามารถด้านความคิดรวบยอดคือ ให้เด็กได้ลงมือกระทำและมีส่วนร่วมในกิจกรรมมากที่สุด ดังที่ผู้วิจัยได้นำกิจกรรมการอ่านร่วมกันมาใช้ส่งเสริมเด็ก ทำให้เด็กมีความ

สนุกสนานและได้เป็นส่วนหนึ่งในการเป็นต้นแบบให้เพื่อนในห้องเรียนได้เห็นถึงวิธีการอ่านหนังสือที่ถูกต้อง

พัฒนาการทางภาษาของเด็กปฐมวัย

พัฒนาการทางภาษาและการเรียนรู้ภาษาของเด็กปฐมวัย

การเรียนรู้ภาษาของเด็กปฐมวัยนั้น เด็กเริ่มต้นเรียนรู้จากเสียงก่อน ได้แก่การฟัง การเลียนเสียงการพูด ลักษณะการอ่านและเขียนของผู้ใหญ่หรือผู้ที่โตกว่า ซึ่งจะสังเกตได้ว่าเด็กจะเรียนรู้ภาษาจากการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ดังนั้นภาษาจึงเป็นพฤติกรรมชนิดหนึ่งที่จะช่วยให้เด็กเกิดการเรียนรู้การปรับตัวในสังคม ช่วยให้เด็กเกิดความรู้สึกอบอุ่นมั่นคง และมีการเรียนรู้ด้าน พัฒนาการทางภาษาที่เป็นไปตามวัย โดยการส่งเสริมให้เด็กปฐมวัยมีพัฒนาการทางภาษาที่ดีจึงควรจัดกิจกรรมต่าง ๆ ให้เป็นเครื่องมือในการเรียนการสอนให้เด็กเกิดการเรียนรู้ เด็กอายุ 4-5 ปี จะมีลักษณะชอบซักถามจะใช้คำถามที่ขึ้นต้นด้วยคำว่า ทำไม เมื่อไร อย่างไร และสนใจความหมายของคำต่าง ๆ สามารถจำคำศัพท์ได้ ประมาณ 1,550 – 1,900 คำ และเด็กสามารถพัฒนาการเรียนรู้คำได้มากขึ้นตามลำดับ (นภเนตร ธรรมบวร, 2549)

กุลยา ตันติผลาชีวะ (2542: 111 - 113) ได้กล่าวว่า ช่วงระยะเวลาของการพัฒนาภาษาที่ดีที่สุด คือช่วงเวลาแห่งการพูดคุยและการสนทนากับเด็ก ซึ่งเป็นการกระตุ้นที่ดี ที่เด็กจะสามารถพัฒนาความคิดได้เต็มที่ โดยจะสังเกตได้จากที่เด็กดูโทรทัศน์จะเลียนแบบพฤติกรรมจากเรื่องราว และตัวละคร ที่ได้เห็น ทั้งนี้เพราะเด็กได้รับคำสนทนาและภาษาจากโทรทัศน์ การปล่อยให้เด็กเรียนรู้ภาษาเองตามธรรมชาติ เด็กจะมีพัฒนาการทางภาษาที่เพิ่มขึ้น แต่จะเป็นการเรียนรู้ที่ไม่เป็นไปในทางที่ถูกต้องหรือไม่เป็นไปตามพัฒนาการทางภาษา

Chomsky (1988) กล่าวว่า เด็กทุกคนเกิดมาพร้อมกับความสมารถที่จะพัฒนาภาษาและเรียนรู้ภาษาอย่างเป็นลำดับขั้น ดังนั้นการส่งเสริมทางภาษาควรที่จะเป็นไปตามพัฒนาการ โดย Chomsky ได้แบ่งการเรียนรู้ของเด็กตามพัฒนาการได้เป็น

เด็กอายุ 0 – 1 ปี จะเรียนรู้ภาษาจากการสังเกตเสียง ออกเสียงแบบเล่นและเลียนแบบ

เด็กอายุ 1 ปีขึ้นไป จะเริ่มพูดภาษาเป็นคำ ๆ และเป็นประโยคได้เหมือนผู้ใหญ่

เด็กอายุ 4 ปีขึ้นไป จะเรียนรู้ภาษาจากความหมาย ประสบการณ์และการเลียนแบบที่เป็นทางการมากขึ้น โดยเด็กจะเรียนรู้ได้ตามธรรมชาติ นอกจากนี้ยังเรียนรู้ภาษาจากกิจวัตรประจำวัน ภายในบ้านเอง เช่น พ่อแม่เล่นกับลูก การเล่านิทาน ร้องเพลง อ่านหนังสือให้ลูกฟังก่อนนอน อธิบายหรือตอบสิ่งที่เด็กได้พบเห็น ดังนั้นเด็กจึงเรียนรู้ภาษาจากครอบครัวอย่างเป็นธรรมชาติ มิได้เป็นการจงใจสอนภาษา เด็กจึงไม่รู้สึกรู้ว่าเป็นความยากลำบากที่จะเรียนรู้ภาษา

Logan and Logan (1974 อ้างใน เขียวพา เดชะคุปต์, 2528) ได้แบ่งพัฒนาการทางภาษาของเด็กปฐมวัยไว้ดังนี้

1. ระยะอ้อแอ้ เด็กอายุตั้งแต่แรกเกิดถึง 6 เดือน ซึ่งเป็นระยะที่เด็กเปล่งเสียงออกมาตามธรรมชาติ โดยที่ยังไม่มีความหมาย เช่น เสียงร้องไห้ หรือเสียงอ้อแอ้
2. ระยะแยกแยะ เด็กอายุ 6 เดือน ถึง 1 ปี ระยะนี้เด็กจะสามารถแยกแยะเสียงต่าง ๆ ที่ได้ยินได้ และถ้าเด็กเปล่งเสียงอะไรออกมา เมื่อได้รับสิ่งที่รู้สึกพึงพอใจก็จะเปล่งเสียงนั้นออกมาอีก
3. ระยะเลียนแบบ เด็กอายุ 1 – 2 ปี ซึ่งเด็กจะเริ่มเลียนเสียงต่าง ๆ ที่ได้ยินจากพ่อแม่ หรือคนใกล้ชิด โดยเสียงที่เปล่งออกมาเริ่มมีความหมายมากขึ้น
4. ระยะขยายความ เด็กอายุ 2 ถึง 4 ปี เด็กจะเริ่มหัดพูด โดยจะพูดชื่อคนใกล้ชิดหรือชื่อสัตว์ สิ่งของใกล้ตัวได้ เช่น พ่อ แม่ หมา แมว
5. ระยะโครงสร้าง เด็กอายุ 4 – 5 ปี เด็กเริ่มพัฒนาความสามารถในการเรียนรู้ มีการสังเกต เริ่มพูดคำที่เป็นวลี เป็นประโยคสั้น ๆ เช่น กินข้าว ไปเที่ยว
6. ระยะตอบสนอง เด็กอายุ 5 ถึง 6 ปี เด็กวัยนี้มีการคิดและพัฒนาการทางภาษาที่สูงขึ้น เริ่มเข้าใจโครงสร้างไวยากรณ์ง่าย ๆ ได้ ชอบซักถามสิ่งต่าง ๆ

7. ระยะสร้างสรรค์ เด็กอายุ 6 ปีขึ้นไป เด็กมีพัฒนาการทางภาษาอย่างรวดเร็ว เริ่มรู้จักการใช้ถ้อยคำสำนวนที่ไพเราะ

Vygotsky (1986) กล่าวว่า เด็กเกิดการเรียนรู้ภาษาของตนเองจากการมีปฏิสัมพันธ์กับบุคคลและสภาพแวดล้อม รอบ ๆ ตัวเด็ก จากการเรียนรู้ผ่านการเล่นและเข้าร่วมกิจกรรม โดยที่ในช่วงแรกที่ภาษาเกิด เป็นช่วงระยะเวลาที่ความคิดกับภาษาไม่มีความสัมพันธ์กัน แต่เมื่อเด็กมีพัฒนาการมากขึ้น ความคิดกับภาษาก็จะเริ่มมีความสัมพันธ์กันมากขึ้น ความคิดถูกแสดงให้เห็นออกมาผ่านทางภาษา ซึ่งภาษาที่แสดงออกมามีความเป็นเหตุเป็นผลกันมากขึ้น ก็เป็นผลสืบเนื่องจากการใช้ความคิดที่มากขึ้น จะเห็นได้จากการที่เด็ก พูดไปพร้อม ๆ กับการทำกิจกรรม เป็นเพราะเด็กเริ่มต้นจากการสื่อสารกับบุคคลอื่น แล้วกลายมาเป็นการสื่อสารกับความคิดของตนเองโดยการพูดกับตนเอง ต่อมาเมื่อเด็กได้สร้างความรู้และเพิ่มพูนความเข้าใจในสิ่งต่างๆ มากขึ้น เสียงที่เปล่งออกมาจากการพูดกับตนเองจึงค่อยๆ เงียบไป กลายเป็นการสื่อสารภายในกระบวนการคิดของเด็กเท่านั้น ซึ่งขณะที่เด็กกำลังใช้ความคิดแสดงว่าเด็กกำลังสร้างความรู้ความเข้าใจภายในตน ขึ้น (Internalization) อันเป็นการสร้างความหมายใหม่ขึ้นจากภายในตน โดยใช้ความคิดของตนตีความหมายของภาษาหรือปรากฏการณ์ต่างๆ เพื่อให้ความรู้ความเข้าใจของตนเองมีความชัดเจนยิ่งขึ้น ซึ่งขณะที่เด็กพูดกับตนเองขณะทำกิจกรรมนั้นเด็กกำลังสร้างพื้นที่รอยต่อพัฒนาการ (Zone of Proximal Development) ขึ้นนั่นเอง โดย Vygotsky ได้แบ่งขั้นพัฒนาการทางภาษาออกเป็น 3 ขั้น ได้แก่

ขั้นที่ 1 ภาษาสังคม (Social Speech) เด็กอายุแรกเกิดถึง 3 ปี ขั้นนี้เด็กใช้ภาษาเพื่อแสดงความคิดหรืออารมณ์ ที่ต้องการหยุดหรือควบคุมพฤติกรรมของผู้อื่น โดยจะใช้คำพูดสั้น ๆ เช่น ซึ่งแปลว่าไม่ชอบ หรือไม่ต้องการ ซึ่งภาษาสังคมเป็นภาษาที่เด็กใช้ในการมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น

ขั้นที่ 2 ภาษาที่พูดกับตนเอง (Egocentric Speech) เด็กอายุ 3 – 7 ปี ขั้นนี้เด็กใช้ภาษาเพื่อพูดกับตนเองโดยไม่จำเป็นต้องเกี่ยวข้องกับใคร แม้ว่าจะพูดคนเดียวแต่มักจะออกเสียงให้ผู้อื่นได้ยินด้วย ภาษาที่พูดกับตนเองมีบทบาทสำคัญในการประสานความคิดและพฤติกรรมของเด็ก

ขั้นที่ 3 ภาษาที่พูดในใจเฉพาะตนเอง (Inner Speech) เด็กอายุ 7 ปีขึ้นไป ภาษาที่ใช้จะผ่านการคิดทุกอย่าง เด็กจะมีพัฒนาสติปัญญาขั้นสูง

สรุปได้ว่า กระบวนการเรียนรู้ทางภาษาต่าง ๆ ซึ่งให้เห็นว่า พัฒนาการทางภาษาของเด็กปฐมวัย เกิดจากการที่เด็กมีปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อม และบุคคลใกล้ชิดเด็ก โดยเกิดจากการเลียนแบบ หรือลองผิดลองถูก ซึ่งเกิดจากการกระตุ้น และการจัดกิจกรรมที่ช่วยเร้าให้เด็กเกิดการเรียนรู้ภาษาที่เพิ่มขึ้น จากประสบการณ์ของผู้ที่โตกว่า ซึ่งการเรียนรู้ทางภาษาของเด็กที่ดีควรจะเกิดจากการเรียนรู้ไปพร้อมๆ กันทั้ง 4 ด้าน อันได้แก่ การฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน จากสิ่งต่างๆ เหล่านี้ทำให้สามารถต่อยอดถึงความสำคัญของการจัดกิจกรรมที่ไม่เป็นการบังคับให้เด็กมานั่งเรียนในห้องเรียนที่เคร่งเครียด อันจะเป็นการบังคับฝืนใจเด็กและเกิดทัศนคติที่ไม่ดีต่อการเรียนภาษาเป็นอย่างมาก ควรที่จะให้เด็กได้ซึมซับจากการจัดประสบการณ์ที่สนุกสนาน ผ่อนคลาย และเกิดความเต็มใจในการเรียนรู้

พัฒนาการการอ่านของเด็กปฐมวัย

Jalongo (2000 อ้างใน ชลาธิป สมาหิโต, 2549: 33 - 37) แบ่งระดับพัฒนาการการอ่านออกได้เป็น 7 ระดับ ดังนี้

1. เข้าใจว่าหนังสือคืออะไร หรือขั้นรู้จักหนังสือ ได้แก่ ช่วงวัยเด็กทารกจนถึงประมาณ 3 ขวบ ซึ่งเด็กวัยนี้สามารถแยกแยะระหว่างหนังสือกับของเล่นออกจากกันได้ โดยเด็ก ๆ จะให้ความสนใจในหนังสือและชอบดูภาพที่มีสีสันสดใส เด็กวัยนี้อาจเปิดดูหนังสืออย่างไม่ได้สนใจ การเรียงลำดับหน้าเท่าใดนัก อาจจะเปิดจากปกหน้าไปยังปกหลัง เปิดพลิกกระดาษที่ละแผ่นหรือเปิดข้ามหน้าไปจนกระทั่งถึงหน้าสุดท้าย เด็กบางคนอาจจะจับหนังสือกลับทิศทาง
2. ขั้นรู้จักการใช้หนังสือ ได้แก่ เด็กอายุประมาณ 2 ขวบครึ่งถึง 3 ขวบ เด็กวัยนี้เริ่มที่จะเรียนรู้ว่าหนังสือมีไว้ทำอะไรได้บ้างแล้ว และการใช้หนังสือที่ถูกต้องการจะต้องปฏิบัติตนอย่างไร เช่น เด็กเรียนรู้วิธีการจับหนังสือตั้งขึ้น การเปิดหนังสืออ่านทีละหน้าและการดูแลหนังสือ วิธีการเก็บรักษาหนังสือที่เด็กในวัยนี้ชอบอ่านเป็นหนังสือที่มีการผูกเรื่องง่าย ๆ ไม่ซับซ้อน ใช้ภาษาง่าย ๆ และหนังสือที่มี คำกลอน คำคล้องจอง
3. ขั้นการเป็นผู้ฟังและเป็นผู้เข้าไปมีส่วนร่วมในการอ่านหนังสือ ได้แก่ เด็กอายุ 4-5 ขวบ เด็กเริ่มเรียนรู้บทบาทของการเป็นผู้ฟัง ในขั้นนี้เด็กจะพูดคุยกับผู้ใหญ่เกี่ยวกับเนื้อเรื่องในหนังสือ การพูดคุยจะทำให้เด็กเข้าใจประเด็นเนื้อเรื่องได้ดียิ่งขึ้น เด็กจะชอบให้ผู้ใหญ่เล่าเรื่อง

เดิมให้ฟังซ้ำแล้วซ้ำอีก ซึ่งการอ่านนิทานให้เด็กฟังเรื่องเดิมซ้ำ ๆ กันหลายครั้ง จะทำให้เด็กเรียนรู้การอ่านได้ดีขึ้น โดยจะช่วยให้เด็กมีความสามารถในการคิด การเรียนรู้ในขั้นสูงต่อไป

4. ขั้นสร้างเรื่องให้สอดคล้องกับภาพประกอบ ในขั้นนี้ เด็กสามารถเลือกหนังสือที่ตนเองชอบ และให้ความสำคัญกับเนื้อเรื่องมากกว่าตัวหนังสือ หรือภาพ ในหนังสือนิทาน เด็กสามารถเล่าเรื่องโดยใช้คำพูดของตัวเองและยังสามารถคงความหมายและเนื้อหาของนิทานหรือเรื่องที่ฟังได้

5. ขั้นให้ความสำคัญกับตัวหนังสือ ความหมาย และความรู้ที่ได้จากเรื่อง เด็กวัยนี้เริ่มที่จะเรียนรู้ว่าตัวหนังสือที่อยู่ในหนังสือจะทำให้เด็กเข้าใจเรื่องราวในหนังสือได้ อย่างด่งแท้ โดยเด็กจะเรียนรู้คำศัพท์ใหม่ ๆ เพิ่มมากขึ้น โดยผู้ปกครองอาจจะให้เด็ก ลองสังเกตตัวอักษรที่ปรากฏอยู่ตามแผ่นป้ายโฆษณา หรือ ตามนิตยสารที่มีอยู่ทั่วไปแล้วถามเด็กว่ามีตัวอักษรอะไรบ้าง แล้วให้เด็กลองสะกดคำ ลองแยกตัวอักษร เมื่อเด็กเจอคำหรือตัวอักษรที่ซ้ำกับในหนังสือที่อ่าน จะเกิดเป็นความจำ และสามารถบอกได้ว่าตัวอักษรนั้นคือ ตัวอะไร และคำ ๆ นั้นมีความเกี่ยวข้องกับเนื้อเรื่องที่อ่านอย่างไร หรือเมื่อเด็กไปพบเจอคำศัพท์ใหม่ที่ไม่เคยเจอมาก่อน เด็กจะหาคำที่ใช้แทนคำศัพท์ที่ทำให้ตัวเองเข้าใจคำศัพท์นั้น เช่น เด็กอาจจะไม่เคยได้ยินคำว่า เครื่องซักผ้า เด็กจึงหาคำที่มีความหมายที่ทำให้ตัวเองเข้าใจจากประสบการณ์ที่ตัวเองเคยเห็นลักษณะของรูปสี่เหลี่ยม จึงหาคำแทน เครื่องซักผ้า ว่าถังซักผ้าหรือตู้เสื้อผ้า

6. ขั้นมุ่งเน้นคำที่มีเสียง สัญลักษณ์ที่เหมือนกับคำที่รู้จัก ในขั้นนี้เด็กมีความเข้าใจว่า การที่ผู้ใหญ่อ่านหนังสือออกนั้นเกิดจากการประสมตัวอักษรเป็นคำ ดังนั้นเด็กจะไม่แสดงพฤติกรรมอ่านหนังสือแบบเสแสร้งอีกต่อไป แต่เด็กจะพยายามอ่านคำทีละคำด้วยตัวเอง โดยใช้ประสบการณ์ที่เด็กเคยรู้เกี่ยวกับตัวเสียง อักษร และรูปคำมาประกอบ การอ่านคำ เช่น เด็กอ่านเรื่องเกี่ยวกับเสื้อ แต่เด็กอ่านว่า เสื้อ หรือ เสื้อ ลักษณะพฤติกรรมการอ่านเช่นนี้ของเด็กเกิดจากการที่เด็กใช้ทักษะการวิเคราะห์คำ กล่าวคือลักษณะพฤติกรรมนี้เกิดจากการที่เด็กรู้จักเสียงพยัญชนะ ตัวแรก เสียงกลาง และเสียงท้ายของคำรู้จักรูปคำ และคำที่เขียนสะกดใกล้เคียงกันแล้วนำมาประมวลเกิดเป็นคำใหม่ที่คล้ายคำเดิม

7. ขั้นเชื่อมความรู้เกี่ยวกับตัวอักษร กับเนื้อเรื่อง ในขั้นนี้เด็กจะผสมผสานประสบการณ์และความรู้ที่เกี่ยวกับตัวหนังสือ ทั้งในเรื่องพยัญชนะ สระ การประสมคำ การนำคำมาแต่งเป็น

ประโยคเพื่อใช้ในการอ่านหนังสือ หากเด็กอ่านหนังสือเจอคำศัพท์ใหม่ที่ไม่น่าเคย เด็กจะพยายามสะกดและรู้จักแก้ไขคำที่อ่านด้วยตนเอง และหากเด็กได้เจอคำอ่านนั้นบ่อย ๆ จะช่วยทำให้เด็กคุ้นตาและสามารถอ่านออกเสียงได้ถูกต้อง

Goodman (1986) ได้แบ่งขั้นของการอ่านไว้ เพื่อเป็นแนวทางให้กับการจัดประสบการณ์ที่ควรส่งเสริมจากง่ายไปหายาก หรือไปสู่สิ่งที่มีความซับซ้อนมากขึ้น ซึ่งการส่งเสริมการอ่านให้กับเด็กนั้นก็ควรที่จะให้เหมาะสมกับลำดับขั้นการพัฒนาของเด็กที่มีความแตกต่างกัน ซึ่งแบ่งได้ดังนี้

ขั้นที่ 1 ควรเริ่มจากคำอ่านที่มีความหมายใกล้ตัวเด็ก ได้แก่ ชื่ออาหาร สัตว์เลี้ยง โดยขั้นนี้จะเรียกว่า “รากเหง้าการอ่าน เขียน”

ขั้นที่ 2 ขั้นนี้จะเริ่มเพิ่มเติมเรื่องของตัวอักษรมากขึ้น โดยเด็กจะสามารถเรียนรู้ตำแหน่งของตัวอักษรที่ควรอยู่โดยดูจากความหมายของประโยค

ขั้นที่ 3 ขั้นนี้เด็กจะสามารถแยกแยะและเข้าใจระบบของตัวอักษร รู้ว่าควรเริ่มอ่านจากซ้ายไปขวา ซึ่งเป็นพื้นฐานของการเริ่มอ่านหนังสือ

Cochrane *et al.* (1984) ได้แบ่งขั้นพัฒนาการทางการอ่านไว้ดังนี้

1. ขั้นก่อนที่จะสามารถอ่านด้วยตนเองได้ ขั้นนี้เด็กจะรู้เพียงเบื้องต้นเท่านั้น คือรู้ว่าหนังสือคืออะไร และมีไว้ทำอะไร แต่จะยังไม่สามารถอ่านหนังสือหรือเข้าใจความหมายที่ได้อย่างถ่องแท้ โดยแบ่งเป็น 3 ระยะ ได้แก่

ระยะที่ 1 ระยะแห่งการเริ่มต้นเรียนรู้ เป็นขั้นที่ยังไม่รู้จักรหัสหนังสือคืออะไร แต่จะเรียนรู้เพิ่มขึ้นได้จากประสบการณ์ หรือจากสภาพแวดล้อมรอบ ๆ ตัว จากต้นแบบที่บ้านหรือที่โรงเรียน

ระยะที่ 2 ระยะการเริ่มเป็นนักอ่าน เป็นระยะที่เด็กจะรู้วิธีการอ่านหนังสือขั้นต้น คือจะสามารถถือหนังสือได้อย่างถูกต้อง ไม่กลับหัวกลับหาง และรู้ทิศทาง การอ่านว่าเริ่มต้นอ่านจากซ้ายไปขวา จากบนลงล่าง แต่เด็กจะสนใจอยู่ที่รูปภาพและเดาความหมายจากภาพ

ระยะที่ 3 ระยะเริ่มเรียนรู้ตัวอักษร เด็กจะเริ่มเข้าใจตัวอักษร เริ่มรู้จักคำ โดยเฉพาะคำที่ใกล้ตัวเด็ก เช่น ชื่อตนเอง ชื่อสิ่งของใกล้ตัว เช่น ของกิน ของใช้

2. ชั้นสามารถอ่านด้วยตนเองได้ ชั้นนี้เด็กจะรู้เกี่ยวกับตัวอักษร และความหมายของคำมากขึ้น และสามารถอ่านคำง่าย ๆ หรือคำที่พบบ่อยได้ แบ่งเป็น 3 ระยะ ได้แก่

ระยะที่ 1 ระยะเกิดความมั่นใจ คือเด็กจะเกิดกระบวนการอ่าน จากการเชื่อมโยงจากคำหนึ่ง ไปสู่สถานการณ์หนึ่งได้

ระยะที่ 2 ระยะนี้เด็กจะมีความสามารถในการอ่าน ได้อย่างเป็นอิสระ สามารถที่จะอ่านได้ด้วยตนเอง และสนใจอ่านเรื่องที่ตนเองสนใจ

ระยะที่ 3 ระยะทักษะการอ่าน เป็นระยะที่ชอบและเกิดความสนใจค้นคว้าเรื่องที่อ่าน โดยจะนำประสบการณ์จากสิ่งที่ได้อ่านนำไปจินตนาการและค้นคว้า เรียนรู้เพิ่มเติม

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2546: 120) ได้แบ่งพัฒนาการการอ่านของเด็กปฐมวัยไว้ ดังนี้

ขั้นที่ 1 เริ่มตั้งแต่วัย 3 – 5 ปี โดยเด็กวัยนี้สามารถจะสนใจหนังสือที่เป็นเรื่องใกล้ๆ นำอักษรย่อ โดยจะชอบการเล่นคำ เช่น คำกลอน คำคล้องจอง

ขั้นที่ 2 ตั้งแต่อายุ 4 – 5 ปี เด็กวัยนี้จะเลียนแบบการอ่านจากผู้ใหญ่ จะสามารถจดจำคำคุ้นเคยหรือคำที่พบได้บ่อย ๆ เด็กจะเริ่มอ่านหนังสือได้อย่างถูกต้อง และจำคำกลอนในหนังสือได้

ชั้นที่ 3 อายุ 4–6 ปี เด็กสามารถอ่านคำกลอนได้ ใช้ภาพเป็นสื่อสำหรับการอ่านเพื่อจำ ตัวอักษร โดยจะสามารถบอกคำเริ่มต้นและคำลงท้ายได้ สังเกตความแตกต่าง และการจับคู่คำที่เหมือนกันได้

จากการศึกษาขั้นพัฒนาการอ่านของเด็กปฐมวัย ทำให้ได้ทราบว่า ช่วงวัยที่สำคัญที่สุดสำหรับการส่งเสริมให้เด็กได้มีความสามารถด้านความคิดรวบยอดเกี่ยวกับหนังสือคือเริ่มตั้งแต่อายุ 3–5 ปี เพราะเป็นช่วงวัยที่เด็กกำลังเริ่มต้นเก็บประสบการณ์ด้านการอ่านหนังสือจากการเลียนแบบผู้ใหญ่หรือคนใกล้ชิด ดังนั้นจึงควรได้รับการส่งเสริมที่ถูกต้อง ด้วยการให้ครูหรือเพื่อนในห้องเป็นต้นแบบด้วยการทำกิจกรรมการอ่านร่วมกันกลุ่มใหญ่ หรือจัดสภาพแวดล้อมในห้องเรียนให้เด็กได้สนใจ และมีโอกาสเข้าไปดูมุมหนังสือมากกว่ามุมอื่น ๆ

กิจกรรมการอ่านร่วมกัน

ความหมายของกิจกรรมการอ่านร่วมกัน

Holdaway (1979) ได้ให้ความหมายของกิจกรรมการอ่านร่วมกันไว้ว่า คือกิจกรรมที่ครูอ่านหนังสือให้เด็กฟัง และเด็กร่วมอ่านด้วย ซึ่งเป็นวิธีการที่ครูชั้นเด็กเล็กใช้โดยได้นำแนวคิดมาจากการที่พ่อ แม่ ผู้ปกครอง อ่านนิทานให้ลูกฟังก่อนนอน เมื่อครูนำวิธีการมาใช้ในห้องเรียน ก็จะเป็นการจัดกิจกรรมให้เด็กได้อ่านร่วมกับครู ก็จะเริ่มจากการที่ครูอ่านหนังสือให้เด็กฟังก่อน ซึ่งช่วงเวลาที่ครูอ่านออกเสียงให้เด็กฟัง โดยเป็นช่วงเวลาที่ดีสำหรับการมีปฏิสัมพันธ์ทางบวกระหว่างครูกับเด็ก เป็นเวลาที่เด็กอยู่ในสถานการณ์ที่เป็นสุขและปลอดภัยกระบวนการอ่านหนังสือร่วมกันเป็นกระบวนการที่ครูใช้หนังสือเด็กที่ทำเป็นเล่มขนาดใหญ่ ครูเป็นต้นแบบการอ่านให้เด็กโดยชี้ไปที่คำขณะอ่านคำนั้น เด็กจะคุ้นเคยกับข้อความ ตัวหนังสือ และครูสามารถกระตุ้นเป็นกิจกรรมต่อไปโดยการให้เด็กช่วยกันทายคำหรือวลีจากการยกตัวอย่างขึ้นมา หรือช่วยกันทายว่าในเรื่องนั้นอะไรจะเกิดขึ้นต่อไป

Hyland (2005) ได้นำแนวคิดของ Holdaway มาใช้กับการวิจัยและได้ผลสรุปว่า กิจกรรมการอ่านร่วมกันคือการที่ครูและเด็กร่วมกันอ่านในห้องเรียน ด้วยบรรยากาศที่เป็นไปอย่างผ่อนคลาย สนุกสนาน โดยมีครูคอยช่วยเหลือด้านการอ่านให้กับเด็ก โดยเด็กได้มีโอกาสเลือกหนังสือเองหรือคาดเดาเนื้อเรื่องตามจินตนาการโดยไม่มีคำว่าถูกหรือผิด

กูดยา ตันติผลาชีวะ (2545: 122 - 123) กล่าวว่า กิจกรรมการอ่านร่วมกันคือ การอ่านที่ครูอ่านไปพร้อมกับเด็ก สนทนาร่วมกับเด็กและให้โอกาสเด็กได้ซักถาม วิเคราะห์เนื้อเรื่อง โดยการสนทนากันในเรื่องราวจากการอ่านหนังสือที่เด็กชอบให้เด็กฟัง หรือเล่าเรื่องให้เด็กฟัง การเลือกรื่องมาอ่านหรือเล่าต้องเป็นเรื่องที่เด็กสนใจ มีการใช้ภาษาที่ตีเหมาะกับวัยของเด็ก

ศุทธิรัตน์ แก้วเล็ก (2547) กล่าวว่า กิจกรรมการอ่านร่วมกัน เป็นกิจกรรมที่ครูอ่านไปพร้อมกับเด็ก เด็กเรียนรู้ภาษาจากหนังสือสำหรับเด็กที่เหมาะสมกับวัยและความสนใจของตนเอง โดยขั้นตอนในการอ่านร่วมกันเป็นช่วงเวลาที่ครูกับเด็กได้อภิปราย ซักถาม สนทนาถึงเรื่องราวที่ได้อ่านร่วมกัน มีการคาดเดาเนื้อหาล่วงหน้า นอกจากนี้ระหว่างอ่าน ครูได้ชี้ไปที่ตัวหนังสือเพื่อเป็นตัวอย่างการอ่านคำให้เด็ก

จากความหมายของกิจกรรมการอ่านที่กล่าวมาข้างต้น สามารถสรุปได้ว่า กิจกรรมการอ่านคือการที่ครูจัดกิจกรรมการอ่านร่วมกับเด็กกลุ่มใหญ่หรือกลุ่มย่อยในห้องเรียน โดยเริ่มต้นด้วยการใช้หนังสือภาพหรือหนังสือเล่มใหญ่ที่เด็กสามารถมองเห็นได้ชัดเจน เพื่อสื่อถึงการคิดและการเรียนรู้ภาษาจากภาพ จากนั้นครูก็จะกระตุ้นให้เกิดการเรียนรู้ทักษะทางภาษาต่อไปด้วยกิจกรรม เช่น การทายปัญหาเกี่ยวกับ คำ หรือ วลี การสนทนาโต้ตอบกันระหว่างเพื่อนในห้อง การเป็นตัวแทนออกมาเล่านิทาน ฯลฯ

ความสำคัญของกิจกรรมการอ่านร่วมกัน

กูดยา ตันติผลาชีวะ (2545: 122) ได้กล่าวถึงความสำคัญของกิจกรรมการอ่านร่วมกันไว้ว่า จะสามารถช่วยให้เด็กได้เรียนรู้ทักษะทางภาษา และยังทำให้เกิดความคิด เกิดการคาดเดา ผ่านการจัดประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้ตัวหนังสือ คำ วลี ประโยค และรูปแบบของการอ่านที่ถูกต้อง

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ (2550) ได้ชี้ให้เห็นถึงความสำคัญของการอ่านร่วมกันไว้ ดังนี้

1. การอ่านร่วมกัน เป็นการสร้างปัญญาที่รอบครวได้เริ่มปูพื้นฐานไว้ตั้งแต่ที่บ้าน จากหนังสือภาพ ซึ่งจะช่วยเสริมสร้างประสบการณ์ที่ดีให้กับเด็ก ทำให้เด็กได้รู้จักคิด จินตนาการ

2. เป็นการสร้างสัมพันธภาพที่ดีระหว่างครูกับเด็กเมื่อเด็กเริ่มเข้าโรงเรียน ซึ่งเด็กจะรู้สึก ว่าครูเป็นคนแปลกหน้า แต่หากบรรยากาศในการเรียนเป็นไปอย่างสนุกสนานเหมือนที่บ้าน เด็กก็จะรู้สึกผ่อนคลาย และเกิดความไว้วางใจ

3. การอ่านหนังสือให้เด็กปฐมวัยฟัง ซึ่งเป็นวัยแห่งการเรียนรู้ และหากครูอ่านออกเสียง ให้เด็กได้ยินชัดเจน จะเป็นเรื่องที่สนุกสนานยิ่งขึ้นเนื่องจากเด็กจะดูรูปภาพประกอบตามเสียงที่ครูเล่าในหนังสือ อีกทั้งหากหนังสือที่มีภาพ และสีสันทที่สวยงาม น่าอ่าน จะไปกระตุ้นให้เด็กเกิดความคิดสร้างสรรค์มากขึ้นซึ่งจะส่งผลต่อการพัฒนาสมองและการพัฒนาบุคลิกภาพของเด็ก

4. เด็กได้เรียนรู้และเกิดพัฒนาการทางภาษา เพราะหนังสือ คือ คลังภาษาสำหรับเด็ก เมื่อครูนำกิจกรรมการอ่านร่วมกันมาใช้ในห้องเรียน จะทำให้เด็กเกิดการคาดเดา ซึ่งจะช่วยทำให้เด็กอ่านหนังสือได้เร็วขึ้น และจะช่วยพัฒนาให้เด็กกลายเป็นนักอ่านที่ดีในอนาคตได้อีกด้วย

5. เป็นการส่งเสริมจินตนาการความคิดสร้างสรรค์สำหรับเด็ก การที่ครูต่อ ยอดการอ่านหนังสือจากพ่อแม่ จะเป็นการสืบทอดพฤติกรรมการอ่านของเด็กให้มั่นคงมากยิ่งขึ้น เด็กจะมีจินตนาการที่กว้างขึ้น และสามารถจินตนาการได้โดยดูจากภาพในหนังสือ

วชิราภรณ์ ชุมพล (2547: 6) กล่าวว่า กิจกรรมการอ่านร่วมกันระหว่างครูกับเด็ก เป็นกิจกรรมที่ทำได้ง่ายและสะดวก ส่งเสริมให้เด็กได้ใช้จินตนาการ และยังช่วยจูงใจให้เด็กเกิดความรักในหนังสือ รู้จักค้นคว้าเพิ่มเติม อยากติดตามอ่านเรื่องราวที่ได้ฟังด้วยตนเอง

มัชฌิมา สืบพงษ์ (2551: 38) กล่าวว่า กิจกรรมการอ่านร่วมกันมีความสำคัญต่อการเรียนรู้ และยังช่วยฝึกฝนทักษะทางภาษาของเด็กได้เป็นอย่างดี ก่อให้เกิดการช่วยเหลือซึ่งกันและกันในห้องเรียน เด็กได้เพิ่มพูนทักษะด้านการอ่าน มีความรู้เกี่ยวกับตัวหนังสือ ตัวอักษร มากขึ้น ได้ฝึกทักษะการคิด คาดเดาจากเนื้อเรื่อง นอกจากนี้ยังช่วยส่งเสริมให้เด็กมีทัศนคติที่ดีต่อการอ่าน ตลอดจนหล่อหลอมเป็นพฤติกรรมการรักการอ่านในที่สุด

สรุปได้ว่า การจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านร่วมกัน จะช่วยให้เด็กเกิดการเรียนรู้รูปแบบการอ่าน และช่วยจูงใจให้เกิดทัศนคติที่ดีต่อการอ่าน สามารถสร้างคำศัพท์เพิ่มเติมจากกระบวนการอ่านตอนที่ได้อ่านร่วมกับครู ผู้ปกครอง หรือเพื่อนในห้อง

แนวทางในการจัดกิจกรรมการอ่านร่วมกัน

Holdaway (1979) ได้ให้แนวทางในการจัดกิจกรรมการอ่านร่วมกัน ซึ่งแบ่งเป็นลำดับขั้น ดังนี้

1. ขั้นการค้นหา คือการแนะนำหนังสือ ให้เด็กได้คาดเดาเนื้อเรื่อง รูปเล่ม ประโยคที่มีโครงสร้างซ้ำ ๆ
2. ขั้นการสำรวจ คือการอ่านหนังสือ หรือคำซ้ำ ๆ เพื่อให้เกิดการเรียนรู้และรู้จักคำศัพท์
3. ขั้นการใช้ประสบการณ์และสื่ออย่างอิสระ คือให้เด็กได้อ่านหนังสือที่ชื่นชอบด้วยตนเอง ซึ่งทำให้เกิดการใช้ความคิดสร้างสรรค์ จินตนาการอย่างอิสระ

จากนั้น Holdaway ยังได้ให้วิธีการในการจัดกิจกรรมการอ่านร่วมกันซึ่งได้แบ่งออกเป็น ก่อนการอ่าน ระหว่างการอ่าน และ หลังการอ่าน ดังนี้

ก่อนการอ่าน ครูแนะนำหนังสือนิทานให้เด็กรู้จัก พุดคุยโดยมีรายละเอียดเกี่ยวกับ หน้าปก ชื่อเรื่อง ชื่อผู้แต่ง ให้เด็กได้คิด และคาดเดาเนื้อเรื่องจากรูปภาพ โดยครูทำหน้าที่เปิดหนังสือทีละหน้าจนถึงหน้าสุดท้ายเพื่อให้เด็กได้เดาเนื้อหาก่อนจบเรื่อง โดยครูไม่ต้องบอกว่าผิดหรือถูก

ระหว่างการอ่าน ครูเริ่มอ่านนิทาน โดยชี้นิ้วไปที่คำแต่ละคำ อ่านให้เป็นไปโดยธรรมชาติมากที่สุด ทั้งการใช้น้ำเสียงและคำพูด บางครั้งอาจอ่านไปอย่างช้า ๆ เพื่อรอให้เด็กได้คล้อยตามและเข้ามามีส่วนร่วมมากที่สุด มีการออกกริยาท่าทางให้กระตุ้นความน่าสนใจตามเนื้อเรื่อง ระหว่างอ่านจะต้องมีการหยุดเป็นระยะ เพื่อให้เด็กคาดเดาคำศัพท์ หรือเนื้อเรื่องที่จะเกิดขึ้นต่อไป และเมื่ออ่านต่อจะเป็นคำเฉลยว่าเด็กเดาถูกหรือไม่ ทำให้เด็กสนใจและภูมิใจมากขึ้น

หลังการอ่าน ครูสรุปเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน และเรื่องที่เด็กคาดเดาว่าเป็นไปในทิศทางเดียวกันหรือไม่ และให้เด็กบอกว่าทำไมถึงคาดเดาไปในทิศทางนั้น ๆ ซึ่งช่วยให้รู้ว่าเด็กมีความสนใจและเข้าใจต่อเรื่องที่อ่านไปมากน้อยเพียงใด ครูถามคำถามเพื่อกระตุ้นให้เด็กเห็นถึงสาระของหนังสือที่เกี่ยวข้องกับกับคำสำคัญในเรื่อง จากนั้นครูกับนักเรียนอาจนำหนังสือเล่มดังกล่าวมาอ่านอีกครั้งใน

อีกรูปแบบ เช่น ครูอ่านหนังสือจากซ้ายไปขวา และให้เด็กอ่านจากขวามาซ้าย เพื่อย้ำให้สอดคล้องกับกิจกรรมการอ่านร่วมกันมากยิ่งขึ้น

Hyland (2005) ได้นำวิธีการการอ่านร่วมกันของ Holdaway มาใช้ทดลองและได้แก่งคิดและวิธีการในการจัดประสบการณ์การอ่านร่วมกันไว้ดังนี้

1. การจัดกิจกรรมต้องเป็นไปด้วยความสนุกสนาน และเปิดโอกาสให้เด็กได้ค้นหา หยิบ จับ พลิกดูภาพในหนังสือ และครูควรให้ความช่วยเหลือในการอ่านกับเด็กซึ่งเป็นไปอย่างผ่อนคลาย ไม่กดดัน อีกทั้งครูควรเป็นแบบอย่างในการอ่านให้กับเด็ก เพราะเด็กจะเรียนรู้วิธีการอ่านจากการเลียนแบบ เหมือนกับการที่เด็กเลียนวิธีการพูดจากผู้ใหญ่ ซึ่งเมื่อเด็กพร้อมกับการอ่าน ครูไม่ควรสอนแล้ววิธีการอ่านเท่านั้น แต่ควรจะทำให้เด็กเกิดความต้องการที่จะอ่านอย่างเต็มใจและรักที่จะอ่านอีกด้วย

2. การอ่านร่วมกัน ครูไม่จำเป็นต้องสอนให้เด็กอ่านอย่างผู้เชี่ยวชาญในตอนเริ่มต้น แต่ควรให้เด็กได้เห็นวิธีการอ่านบ่อย ๆ เมื่อเด็กได้ฟังหรือเห็นวิธีการอ่าน โดยเป็นไปอย่างเต็มใจ สนุกสนานและบรรยากาศที่ผ่อนคลาย เด็กจะเกิดความซึมซับในการเรียนรู้เอง และจะเกิดความอยากที่จะเลียนแบบในการอ่านจากครู เมื่อเด็กรู้สึกว่าการอ่านเป็นช่วงเวลาแห่งความสุข

3. ขั้นตอนในการอ่านร่วมกันไม่สามารถสำเร็จได้เพียงแต่การอ่านหนังสือเท่านั้น แต่เด็กควรที่จะมีโอกาสได้แชร์ประสบการณ์กับครูและเพื่อนในห้อง เพราะพลังแห่งการเป็นนักอ่านที่ดี ควรจะมีจินตนาการต่อยอดจากหนังสือที่ได้อ่าน คาดเดาเนื้อเรื่อง โดยผ่านกระบวนการคิดที่ดี

Strickland (1988: 966-968) ได้ให้แนวทางการจัดกิจกรรมการอ่านร่วมกันไว้เพิ่มเติมดังนี้

1. การชี้ตัวหนังสือ (Track Print) คือครูชี้ตัวหนังสือระหว่างการอ่านเพื่อกระตุ้นให้เด็กมีส่วนร่วมในการดูและจำตัวหนังสือที่ครูอ่าน ช่วยให้เด็กมีความเข้าใจทิศทางของการอ่าน ครูอาจเลือกชี้บางประโยคหรือบางคำที่สำคัญ

2. การฝึกให้เด็กคาดคะเนเนื้อหาล่วงหน้าจากประสบการณ์ (Think Along) ก่อนการอ่าน หรือในขณะที่ครูอ่าน ครูควรแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเนื้อเรื่องเพื่อให้เด็กสังเกตวิธีการคิดของครูจะ

ทำให้เด็กรู้จักคิดโดยใช้คำถามเกี่ยวกับเนื้อเรื่องที่อ่าน เช่น นิทานเรื่องนี้เป็นเรื่องเกี่ยวกับ ...เรื่องนี้ ใครรู้บ้างว่าเกิดขึ้นที่ไหน...

3. การเติมคำศัพท์ลงในช่องว่าง (Cloze Activity) โดยครูได้พูดส่วนต้นของประโยคทีละประโยค อ่านให้เด็กฟังไปแล้ว จากนั้นก็หยุดเพื่อเปิดโอกาสให้เด็กหาคำที่มีความหมายสอดคล้องกับประโยค มาเติมให้สมบูรณ์

4. การพิจารณาลักษณะของตัวหนังสือในข้อความ (Examining Text Features) คือการพิจารณาข้อความ คำเริ่มต้น คำซ้ำ คำตัวหนังสือ รูปแบบการเขียน การใช้เครื่องหมายวรรคตอน ฯลฯ ซึ่งช่วยให้เด็กรู้ถึงความสัมพันธ์ทางภาษาของสิ่งชี้แนะ ทำให้เกิดการคาดคะเนจากสิ่งที่อ่าน

5. การปิดคำด้วยกระดาษแล้วเลื่อนให้เห็นตัวอักษร (Sliding Masking) เพื่อเน้นให้เด็กมองตัวอักษรในคำ

6. การอ่านข้อความซ้ำ (Revisiting text) เมื่อครูอ่านหนังสือให้เด็กฟังและพบว่ามีปัญหาเกี่ยวกับความหมายของสิ่งที่อ่าน ครูก็จะอ่านข้อความนั้นซ้ำ ทั้งนี้เพื่อให้เด็กเข้าใจเรื่องมากขึ้น โดยการสังเกตลักษณะต่าง ๆ ของข้อความ เช่น คำซ้ำ คำที่เริ่ม ตัวอักษร เครื่องหมายวรรคตอน ฯลฯ ซึ่งช่วยในการคาดคะเนความหมายให้ชัดเจนขึ้น

กฤษยา ดันดิผลาชีวะ (2545: 122 - 123) เสนอแนวทางในการจัดกิจกรรมการอ่านร่วมกัน ดังนี้

1. ครูถือหนังสือในระดับที่เด็กสามารถเห็นภาพได้ชัดเจน ขณะอ่านมือขวาห่างจากตัวเล็กน้อย โดยให้เด็กโดยรอบสามารถเห็นได้ เมื่อต้องการเปลี่ยนหน้าให้เปิดหนังสือด้วยมือซ้ายและให้แน่ใจว่าเด็กเห็นแต่ละหน้าหนังสือได้อย่างชัดเจน

2. วิธีอ่านให้ครูออกเสียงให้ใช้น้ำเสียงหนักเบา ประกอบท่าทางที่แตกต่างกันเพื่อให้เด็กตื่นตัว กระตุ้นความอยากรู้อยากเห็นมากยิ่งขึ้น

3. ขณะที่ครูอ่านต้องชี้ตัวหนังสือไปด้วยเพื่อให้เด็กเห็น จะเป็นการกระตุ้นให้เด็กได้มอง และได้ฟัง การออกเสียงของคำต่าง ๆ ที่เด็กสนใจหรือคำที่ครูชี้ให้เด็กซ้ำสำหรับคำที่ครูต้องการให้เด็กรู้

4. บางครั้งครูอาจชักชวนให้เด็กทำหนังสือเล่มใหญ่ (Big Book) แล้วนำมาใช้สอนอ่านจะช่วยให้เห็นภาพในหนังสือเป็นอย่างดีถึงมากขึ้น และเด็กจะเกิดความภาคภูมิใจจากหนังสือที่ได้ประดิษฐ์ขึ้นมาด้วยตนเอง

5. ถ้าเด็กชอบเรื่องใดแล้วขอให้ครูอ่านซ้ำ ครูควรจะทำตามเพราะการอ่านซ้ำจะทำให้เด็กจำได้ สนับสนุนให้เด็กอ่านเอง

6. ครูสามารถใช้บัตรคำช่วยในการอ่าน การรู้จักคำ การเห็นความสัมพันธ์ของเสียงกับรูปตัวอักษรจะทำให้เกิดการพัฒนาทักษะทางภาษาที่ดีขึ้น

อารี ถิ่นหลวี (2543: 45 - 50) ได้ให้แนวทางในการส่งเสริมการอ่านร่วมกันและให้เด็กคุ้นเคยกับตัวหนังสือ ไว้ดังนี้

1. ครูอ่านหนังสือให้เด็กฟังทุกวัน หนังสือนี้นำมาจากมุมหนังสือในห้องเรียน เมื่ออ่านเสร็จแล้วนำไปไว้ที่มุมหนังสือตามเดิม เด็กจะตามไปอ่าน ซึ่งเด็กอาจจะยังอ่านหนังสือไม่ออกแต่สามารถได้จากภาพและจากความจำที่ครูอ่านให้ฟัง

2. หนังสือที่อยู่มุมหนังสือ ควรจะเป็นหนังสือภาพ เพราะเด็กจะอ่านเรื่องราวเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นหรือถ้าเป็นหนังสือที่มีคำ ควรเป็นตัวหนังสือที่พิมพ์ตัวใหญ่ ชัดเจน เนื้อเรื่องควรเป็นเรื่องง่าย ๆ มีคำซ้ำที่เด็กทายได้ หนังสือที่ครูอ่านให้ฟังนี้หลายครั้งที่ครูอาจจะนำเล่มเก่ามาอ่านอีกถ้าเด็กขอร้อง การอ่านหนังสือให้เด็กฟังอาจจะอ่านในช่วงเวลาเล่นเสรีตามมุม โดยครูอ่านให้เด็กกลุ่มเล็ก ๆ 4 - 5 คนฟัง ถ้าครูอ่านหนังสือให้เด็กฟังทั้งชั้นในช่วงเวลาจัดกิจกรรมวงกลมเป็นการอ่านร่วมกัน ครูควรที่จะใช้หนังสือเล่มใหญ่ (Big Book) ซึ่งพิมพ์ขยายจากหนังสือเด็กธรรมดาจะช่วยให้เด็กทั้งกลุ่มเห็นภาพและตัวหนังสือได้ชัดเจน ถ้าไม่มีหนังสือเล่มใหญ่ ครูควรเลือกหนังสือที่มีภาพชัดเจนและพยายามชูและหันให้เด็กทุกคนมองเห็นได้

3. ครูสนทนาอภิปรายเกี่ยวกับหนังสือกับเด็ก ให้เด็กได้คิดพูดออกความเห็นด้วย เช่น ใ้ทายเรื่องที่จะเกิดขึ้นต่อไป ให้เด็กร่วมออกเสียงด้วย ฯลฯ

4. ครูให้เด็กได้แสดงกิจกรรมเกี่ยวกับภาษา เช่น ให้เด็กออกมาเล่าเรื่องที่อ่าน หรือ ให้เด็กแสดงท่าทาง เล่าเรื่องราวจากหนังสือ

5. ตามมุมต่าง ๆ ในห้องเรียน ครูพยายามหาสิ่งของจริงที่มีตัวหนังสือมาวางไว้ให้เด็กเล่น เช่น กลองยาตีฟัน กลองนมและสิ่งของที่มีอักษรป้ายชื่อชัดเจน ฯลฯ

มณิศา ปาลกะวงศ์ ณ อยุธยา (2550: 1) ได้ให้ข้อเสนอแนะ ในจัดกิจกรรมการอ่านร่วมกันไว้ดังนี้

1. เลือกเรื่องที่น่าสนใจ ใช้คำซ้ำ คำคล้องจอง หรือเรื่องที่เด็ก ๆ ชื่นชอบ
2. พูดถึงเนื้อหาและภาพรวมให้เด็กได้เกิดความสนใจก่อน
3. อ่านเรื่องให้เด็กฟัง โดยชี้ที่ได้ตัวอักษรทีละพยางค์
4. ให้เด็ก ๆ ในกลุ่มผลัดกันอ่านเรื่องซ้ำอีกครั้ง โดยกระตุ้นให้ทุกคนพยายามอ่านทุกคำ ทุกวลีที่สามารถอ่านได้
5. ในระหว่างการอ่านร่วมกัน สอนให้เด็กรู้จักคำศัพท์ และความผิดปกติเกี่ยวกับตัวหนังสือ
6. ซักถามความเห็นของเด็กเกี่ยวกับความรู้สึกของตัวละครและเนื้อเรื่อง แล้วเชื่อมโยงเหตุการณ์เข้ากับชีวิตจริง
7. อ่านหนังสือเรื่องเดิมซ้ำหลาย ๆ ครั้ง

สรุปได้ว่า แนวทางในการจัดกิจกรรมการอ่านร่วมกันคือครูและเด็กร่วมกันอ่านหรือทำกิจกรรมร่วมกันไม่ใช่เพียงแต่การสอนเด็กให้อ่านออกเท่านั้น แต่ยังเป็นส่งเสริมเด็กให้รู้รูปแบบในการอ่านหนังสืออย่างถูกวิธี รักที่จะอ่าน และคาดเดาเนื้อเรื่องจากส่วนประกอบต่าง ๆ ที่เห็นในหนังสือได้ ซึ่งเป็นการพัฒนาความคิดรวบยอดให้เด็กต่อไปในอนาคต โดยหลังจากศึกษาแนวคิด ทฤษฎีและหลักการจัดกิจกรรมของนักทฤษฎีหลาย ๆ คน ผู้วิจัยเลือกแนวคิดการอ่านร่วมกันของ Holdaway มาเป็นแนวทางในการจัดกิจกรรม โดยผู้วิจัยได้แบ่งออกเป็น 2 กิจกรรมดังนี้

1. กิจกรรมการอ่านนิทาน แบ่งเป็น 3 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ขั้นก่อนการอ่าน เป็นขั้นที่ครูแนะนำหนังสือนิทานให้เด็กรู้จัก จากการพูดคุยรายละเอียดต่าง ๆ ประกอบไปด้วย หน้าปก ชื่อเรื่อง ชื่อผู้แต่ง และใช้คำถามให้เด็กได้คิด และคาดเดาเนื้อเรื่องจากรูปภาพ โดยครูทำหน้าที่เปิดหนังสือทีละหน้าจนถึงหน้าสุดท้ายเพื่อให้เด็กได้เดาเนื้อหาลงจบเรื่อง โดยครูยังไม่ต้องตัดสินว่าผิดหรือถูก

ขั้นตอนที่ 2 ขั้นระหว่างอ่าน ครูเริ่มอ่านนิทานร่วมกันกับเด็ก โดยระหว่างการอ่านครูชี้นิ้วไปที่คำแต่ละคำ เพื่อให้เด็กได้เห็นแบบอย่าง เปิดโอกาสให้เด็กมีส่วนร่วมการอ่านร่วมกัน ระหว่างอ่านมีการหยุดเป็นระยะ เพื่อให้เด็กคาดเดาคำศัพท์ หรือเนื้อเรื่องที่เกิดขึ้น

ขั้นตอนที่ 3 หลังการอ่าน ขั้นนี้ครูและเด็กร่วมกันสรุปเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน ครูสนทนาถามตอบถึงสิ่งที่เด็กคาดเดาเรื่องราวในนิทานว่าเป็นไปในทิศทางเดียวกันกับในขั้นตอนก่อนการอ่านหรือไม่อย่างไร

2. กิจกรรมการประดิษฐ์ เป็นการงานประดิษฐ์ชิ้นงานที่เกี่ยวข้องกับนิทานที่เด็กได้อ่านร่วมกัน เพื่อเป็นการซ้ำย้ำทวนให้เด็กมีความสนใจและสนุกสนานกับการอ่านหนังสือ และเกิดความคิดรวบยอดเกี่ยวกับหนังสือ อีกทั้งเพื่อให้เด็กเห็นความสำคัญของตัวหนังสือ จากการที่นำตัวหนังสือไปไว้ในอุปกรณ์ที่จำเป็นในชีวิตประจำวันเด็ก ประกอบด้วย การประดิษฐ์หนังสือ ของเล่น และของใช้ โดยในแต่ละประเภทจะดำเนินกิจกรรมเพื่อมุ่งให้เด็กได้เรียนรู้ว่า หนังสือ และสิ่งของเครื่องใช้ในชีวิตประจำวัน ประกอบไปด้วยตัวอักษร และตัวหนังสือ ซึ่งหากเด็กอ่านออกหรือเข้าใจวิธีการก็ทำให้สามารถใช้ได้อย่างถูกวิธี

ความคิดรวบยอดเกี่ยวกับหนังสือ

ความหมายของความคิดรวบยอดเกี่ยวกับหนังสือ

Audrey (2008) ได้กล่าวถึงทฤษฎีของ Marie Clay ชาวนิวซีแลนด์ นักการศึกษาคนแรก ผู้ค้นพบนิยามของคำว่า Print Concept (ความคิดรวบยอดเกี่ยวกับหนังสือ) โดยให้ความหมายไว้ว่า “Concepts about Print” คือการเริ่มต้นของการเป็นนักอ่าน เพราะนักอ่านที่ดีจะต้องเข้าใจรูปแบบการจัดวาง การทำงานของตัวหนังสือและความหมายของตัวหนังสือแต่ละตัวหรือประโยคแต่ละประโยค ซึ่งสามารถเริ่มต้นได้ตั้งแต่เด็กปฐมวัยหรือเด็กก่อนวัยเรียน เนื่องจากหากเด็กปฐมวัยได้รับการปูพื้นฐานที่ดีและถูกต้อง จะทำให้เด็กมีทัศนคติที่ดี สนุกสนานในการที่จะเรียนรู้ภาษาให้เป็นไปตามพัฒนาการ

Catting (1989) ได้ให้ความหมายของ ความคิดรวบยอดเกี่ยวกับตัวหนังสือไว้ว่า คือการที่เด็กเข้าใจเรื่องราวต่าง ๆ ที่ผสมผสานกันระหว่างประสบการณ์เดิมกับประสบการณ์ใหม่ของเด็ก โดยทำให้เข้าใจความหมายของคำ การรู้โครงสร้างประโยคและเข้าใจความหมายและหน้าที่ของตัวหนังสือ

ศุภวรรณ ฤทธิคุปต์ (2550) ได้ให้ความหมายของความคิดรวบยอดว่า คือการที่เด็กจะมีผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านควรจะต้องมีความคิดรวบยอดเสียก่อน โดยการสร้างความคิดรวบยอดคือความสามารถในการคิดถึงคำนั้น ๆ ให้เป็นนามธรรมและให้เข้าใจถึงความหมายของคำ ดังนั้นในขั้นตอนแรกเด็กจะได้รับประสบการณ์เพียงบางสิ่ง และเมื่อเด็กมีความชำนาญขึ้นก็จะเริ่มเข้าใจถึงลักษณะต่อ ๆ ไป ในสิ่งแวดล้อมของตน ทำให้เด็กใช้ประสบการณ์ของตนเองในการสร้างความคิดรวบยอดขึ้นมาตนเอง กล่าวคือเมื่อต้องการฝึกความคิดรวบยอดเกี่ยวกับการหนังสือ ก็ให้เด็กได้เห็นลักษณะของทิศทางการอ่าน ลักษณะของคำ โดยให้เด็กได้ใช้สายตามองตัวอักษรจากซ้ายไปขวา จากบนลงล่าง ตามที่ครูชี้ระหว่างอ่าน

สรุปได้ว่า ความคิดรวบยอดเกี่ยวกับหนังสือคือ การที่เด็กมีความรู้ เข้าใจ วิธีการในการใช้หนังสือโดยการได้ใช้เอง และเห็นจากต้นแบบ กล่าวคือ เมื่อเด็กเห็นวิธีการใช้หนังสือ วิธีการอ่าน การเปิดหน้าหนังสือจากต้นแบบหรือผู้ที่โตกว่า ก็จะเกิดกระบวนการสร้างความคิดรวบยอดขึ้นในตัวของเด็กเอง

ความสำคัญของความคิดรวบยอดเกี่ยวกับหนังสือ

ประเทิน มหาจันทร์ (2530 อ้างใน มัชฌิมา สืบพงษ์, 2551) กล่าวว่า ความสำเร็จในการอ่านของเด็กขึ้นอยู่กับความสามารถในการคิดคำนึงและเข้าใจความหมายของคำนั้น ๆ ได้ในลักษณะของนามธรรม โดยเมื่อเด็กจำคำได้หลาย ๆ คำ ก็จะช่วยให้การอ่านเป็นไป得更เร็วขึ้น นอกเหนือจากนั้นการฝึกทักษะที่ทำให้เด็กรู้วิธีที่จะหยิบจับหนังสือ และรักษาหนังสือถือเป็นองค์ประกอบหนึ่งที่ทำให้เด็กรู้จักระมัดระวังและรักหนังสือ ตลอดจนซึมซับในการรักการอ่าน ซึ่งเป็นพื้นฐานที่จะทำ让孩子คุ้นเคยกับหนังสือ และตัวหนังสือ ได้ดียิ่งขึ้น

ความสามารถความคิดรวบยอดเกี่ยวกับหนังสือ

Marie (2000) ได้กล่าวว่าเด็กที่มีความคิดรวบยอดเกี่ยวกับหนังสือ ต้องมีความสามารถดังนี้

1. การตระหนักรู้หนังสือ (Print Awareness) เด็กเกิดความรู้และสามารถแยกได้ว่าตัวหนังสือทำหน้าที่บรรยาย และบอกเรื่องราวในหนังสือ ส่วนรูปภาพมีหน้าที่ทำให้เรื่องราวชัดเจนขึ้น อีกทั้งยังสามารถแยกแยะ และบอกถึงความแตกต่างระหว่างรูปภาพ และตัวหนังสือได้
2. การจับคู่คำที่อ่านกับคำที่ปรากฏในหน้าหนังสือ (One to One Correspondence) คือ การที่เด็กจำและอ่านคำศัพท์ที่มีอยู่ในหนังสือได้ โดยสามารถจำรูปร่างของคำได้อย่างถูกต้อง และสามารถตอบได้ว่าสิ่งที่ครูเปล่งเสียงออกมาคือคำไหน
3. ทิศทางการอ่านหนังสือ (Directionality) เด็กรู้ว่าทิศทางในการอ่านหนังสือ คือการอ่านจากซ้ายไปขวา และจากบนลงล่าง โดยใช้สายตามองตามที่ครูอ่าน และหยิบใช้หนังสือได้อย่างถูกต้อง
4. การจำแนก แยกแยะตัวอักษร คำศัพท์ และประโยคได้ (Letters, Words and Sentences) เด็กสามารถจำแนก และแยกแยะได้ว่า ตรงไหนคือ ตัวอักษร ส่วนไหนเรียกว่า คำ และประกอบด้วยส่วนประกอบอะไรบ้าง

5. ตัวพิมพ์ใหญ่ – พิมพ์เล็ก (Upper and Lowercase) เด็กรับรู้และสามารถจำแนกแยกแยะได้ระหว่างตัวอักษรพิมพ์ใหญ่และตัวอักษรพิมพ์เล็ก

6. ส่วนประกอบของหนังสือ (Parts of a Book) เด็กเข้าใจถึงส่วนประกอบของหนังสือเริ่มตั้งแต่ ความหมายและความสำคัญของผู้ประพันธ์ ชื่อเรื่อง และ หน้าปก หลังปกของหนังสือ

7 คำเริ่มต้นและคำสุดท้ายของประโยค (First and Last) เด็กรู้ว่า คำไหนคือคำแรก และคำไหนคือคำสุดท้ายของประโยคในหน้าหนังสือ นั้น ๆ

Catting (1989) ได้กล่าวถึงความสามารถด้านความคิดรวบยอดเกี่ยวกับหนังสือไว้ว่า

1. การมีความรู้เกี่ยวกับการใช้หนังสือ คือการอ่านจากซ้ายไปขวา และกวาดสายตา กลับมาเริ่มต้นอ่านทางซ้ายใหม่อีกรอบ การเริ่มอ่านจากหน้าแรกไปจนถึงหน้าสุดท้าย ตลอดจนการอ่านตั้งแต่เริ่มต้นเรื่องไปจนถึงท้ายเรื่องได้

2. การมีความรู้เกี่ยวกับตัวอักษร คือการรู้จักคำ มีความรู้เรื่องเสียงของคำกับรูปของคำนั้น ๆ และการรู้จักตัวอักษร รู้จักชื่อและเสียงของตัวอักษร

3. การรู้จักเครื่องหมายวรรคตอน คือการรู้ความหมายและน้ำเสียงที่ใช้กับเครื่องหมายคำถาม เครื่องหมายคำพูด และเครื่องหมายอัศเจรีย์

4. การมีความรู้เกี่ยวกับการคาดคะเน และตรวจสอบความถูกต้องได้เอง โดยเมื่ออ่านเนื้อเรื่องสามารถตรวจสอบได้จากภาพ ประสบการณ์เดิม โครงสร้างประโยค ความหมายที่น่าจะเป็นไปได้

สรุปได้ว่า การที่เด็กมีความสามารถด้านความคิดรวบยอด คือการที่เด็กสามารถเข้าใจถึงความสำคัญของตัวหนังสือที่มีอยู่ในหนังสือ ตลอดจนเข้าใจรูปแบบการอ่านหนังสือที่ถูกต้อง ซึ่งตรงนี้บทบาทครู หรือพ่อแม่ที่เป็นต้นแบบจะมีความสำคัญมาก เพราะเป็นบุคคลสำคัญที่เด็กจะเลียนแบบวิธีการ และนำไปผนวกกับประสบการณ์เดิมของตนสรุปได้ว่า โดยหลังจากศึกษาแนวคิด หลักการ ของความคิดรวบยอดกับเด็กปฐมวัยแล้ว ผู้วิจัยสนใจในนำแนวคิดของ Marie

Clay มาประยุกต์ใช้ โดยสามารถแบ่งองค์ประกอบของความคิดรวบยอดเกี่ยวกับหนังสือตามบริบทของสังคมไทย มีดังนี้

1. การตระหนักรู้หนังสือ (Print Awareness) คือการที่เด็กสามารถแยกแยะ และบอกถึงความแตกต่างระหว่างรูปภาพ และตัวหนังสือในนิทานได้ ตลอดจนการรู้หน้าที่ของตัวหนังสือ คือทำหน้าที่บรรยายเรื่องราวในหนังสือ ส่วนรูปภาพมีหน้าที่ทำให้เรื่องราวชัดเจนขึ้น
2. การจับคู่คำที่อ่านกับคำที่ปรากฏในหน้าหนังสือ (One to One Correspondence) คือการที่เด็กจำและอ่านคำศัพท์ที่มีอยู่ในหนังสือได้ โดยสามารถจำรูปร่างของคำได้อย่างถูกต้อง และสามารถตอบได้ว่าสิ่งที่ครูเปล่งเสียงออกมาคือคำไหน
3. ทิศทางการอ่านหนังสือ (Directionality) เด็กรู้ว่าทิศทางในการอ่านหนังสือ คือการอ่านจากซ้ายไปขวา และจากบนลงล่าง โดยใช้สายตามองตามที่ครูอ่าน รวมถึงการถือหนังสือได้อย่างถูกวิธี ไม่กลับหน้ากลับหลัง หรือกลับหัว
4. การจำแนก แยกแยะตัวอักษร คำศัพท์ และประโยคได้ (Letters, Words and Sentences) คือเด็กสามารถจำแนก และแยกแยะได้ว่า ตรงไหนคือ ตัวอักษร ส่วนไหนเรียกว่า คำ และส่วนประกอบอะไรบ้างคือประโยค
5. ส่วนประกอบของหนังสือ (Parts of a Book) เด็กเข้าใจถึงส่วนประกอบของหนังสือ เริ่มตั้งแต่ ความหมายและความสำคัญของ ชื่อเรื่อง และ หน้าปก หลังปกของหนังสือ
6. คำเริ่มต้นและคำสุดท้ายของประโยค (First and Last) เด็กรู้ว่าคำไหนคือคำแรก และคำไหนคือคำสุดท้ายของประโยคในหน้าหนังสือนั้น ๆ

แนวทางในการส่งเสริมความคิดรวบยอดเกี่ยวกับหนังสือ

Marie (2000) ได้ให้ข้อเสนอแนะแนวทางในการส่งเสริมและพัฒนาความคิดรวบยอดเกี่ยวกับหนังสือให้เด็กปฐมวัย ดังนี้

1. จัดกิจกรรมที่เด็กและครูสามารถร่วมกันอ่านหนังสือให้เป็นประจำ และบ่อยที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้
2. ให้เด็กได้มีโอกาสนำหนังสือจากบ้านเพื่อมาแบ่งปัน และร่วมกันอ่านกับเพื่อนที่โรงเรียน
3. เป็นต้นแบบในการอ่านให้กับเด็ก และแสดงออกให้เด็กรู้ว่า สิ่งทีครูอ่านออกมาก็คือตัวอักษรในหนังสือ
4. แนะนำการอ่านที่ถูกต้องให้กับเด็ก เช่น ตรงไหนคือตัวอักษร คำ วลี ประโยค และทิศทางในการอ่าน จากซ้ายไปขวา จากบนลงล่าง
5. ใช้สิ่งแวดล้อมในห้องเรียน เพื่อให้เด็กแยกแยะเกี่ยวกับ ตัวอักษร คำ วลี ประโยค โดยโยงไปจากหนังสือสู่สถานการณ์จริง
6. เปิดโอกาสให้เด็กที่อายุมากกว่าอ่านร่วมกันกับเด็กที่อายุน้อยกว่า โดยให้พี่อ่านและน้องเป็นผู้ชี้ตัวหนังสือ เพื่อให้เด็กจับคู่การอ่านกับคำที่พูดออกมาได้อย่างถูกต้องและสนุกสนาน
7. ครูและเด็กร่วมกันนับคำที่ปรากฏในหนังสือว่ามีกี่คำเพื่อฝึกการเรียนรู้และเพิ่มพูนเรื่องคำศัพท์
8. เขียนประโยคใหม่ ๆ ลงบนกระดาษแล้วตัดแยกเป็นคำ ๆ เพื่อให้เด็กเรียงประโยค หรือสามารถบอกได้ว่า คำไหนคือต้นประโยค คำไหนคือท้ายประโยค
9. ทำป้ายชื่อ เพื่อคิดสิ่งของเครื่องใช้ของเด็ก เพื่อให้เด็กได้ตระหนักถึงความสำคัญระหว่างตนเองกับตัวหนังสือ
10. สร้างธนาคารคำ เพื่อให้เด็กได้เห็นคำศัพท์และจดจำ เมื่อต้องการเขียนก็สามารถนำคำศัพท์เหล่านั้นมาใช้ได้

11. สร้างความหลากหลายในการเรียนรู้คำศัพท์ของเด็ก เช่นการเล่น เกม การทำงานประดิษฐ์จากวัสดุต่าง ๆ ที่สามารถแสดงให้เห็นพยัญชนะที่รวมกันเป็นคำศัพท์ ประโยค หรือวลีที่มีความหมาย

สรุปได้ว่า การที่เด็กจะมีความสามารถด้านความคิดรวบยอดเกี่ยวกับหนังสือนั้น ควรที่จะได้รับการส่งเสริมและแนะนำให้เด็กได้รู้ถึงวิธีการที่ถูกต้องในการใช้หนังสือที่ถูกต้อง และเข้าใจตัวอักษรที่อยู่ในหนังสือว่ามีหน้าที่ทำอะไร ตลอดจนเรียนรู้ว่าแต่ละองค์ประกอบในหนังสือล้วนแล้วแต่มีความสำคัญ ซึ่งจะช่วยให้เด็กได้เรียนรู้และพัฒนาไปเป็นนักอ่านที่ดีในอนาคตต่อไป

การประเมินความคิดรวบยอดเกี่ยวกับหนังสือ

Marry (2000) ได้ให้ตัวอย่างคำถามเพื่อนำไปสร้างเป็นแบบประเมินที่จะนำไปประเมินความคิดรวบยอดของเด็กปฐมวัย ดังนี้

1. ตรวจสอบว่าเด็กเข้าใจว่าตรงไหนคือหน้าปก โดยให้ถือหนังสือไว้ข้างหน้าเด็ก โดยนำสันปกออก แล้วถามว่า “บอกซิว่าตรงไหนคือหน้าปก”
2. ตรวจสอบว่าเด็กเข้าใจว่าหนังสือแตกต่างจากรูปภาพ โดยให้เปิดไปที่หน้าแรก ควรจะมีทั้งตัวหนังสือและภาพอยู่ด้วยกัน แล้วถามว่า “ครูจะอ่านหนังสือเล่มนี้ให้ฟัง บอกซิว่าครูอ่านตรงไหน” เด็กควรจะชี้ที่ตัวหนังสือไม่ได้ชี้ที่ภาพ
3. ตรวจสอบว่าเด็กเข้าใจจุดเริ่มต้นของการอ่านหนังสือ เปิดไปหน้าที่ 2 จากนั้น ถามคำถามว่า “ชี้ให้ครูดูซิ ว่าควรจะเริ่มอ่านจากตรงไหน” เด็กควรจะชี้ตัวหนังสือคำแรก จากนั้นถามต่อว่า และครูควรอ่านไปสิ้นสุดที่คำไหน เด็กควรจะชี้ที่คำสุดท้าย
4. ตรวจสอบว่าเด็กเข้าใจทิศทางการอ่านหนังสือ โดยใช้คำถามว่า “บอกซิ ว่าควรจะอ่านไปทางไหน” เด็กควรจะชี้ตัวหนังสือจากซ้ายไปขวา
5. ตรวจสอบว่าเด็กเข้าใจคำศัพท์ และจดจำคำศัพท์ที่อ่านได้ โดยใช้คำถาม “ชี้ไปที่คำที่ครูอ่านซิ”

6. ตรวจสอบว่าเด็กมีการตระหนักรู้หนังสือ โดยถามคำถามว่า “เด็ก ๆ รู้ใหม่ว่านิทานเรื่องนี้เกี่ยวกับอะไร รู้ได้อย่างไร จากภาพหรือจากตัวหนังสือ”

บุษบง ดันตวิงส์ (2536 อ้างใน ปัทมศิริ ชีรานุรักษ์, 2539) กล่าวว่า พฤติกรรมที่แสดงออกถึงความคิดรวบยอดเกี่ยวกับหนังสือคือ การหยิบหนังสือมาเปิดอ่าน ได้อย่างถูกต้อง พลิกหนังสือจากหน้าแรกไปจนถึงหน้าสุดท้าย ดูข้อความจากซ้ายไปขวา จากบนลงล่าง อีกทั้งยังบอกส่วนประกอบของหนังสือได้ เช่น ชื่อเรื่อง หน้าทีเริ่มเรื่อง มองข้อความที่เริ่มต้นบนหน้ากระดาษ บอกข้อสังเกตที่แสดงว่ารูปภาพแตกต่างจากตัวหนังสือ และภาพกับตัวหนังสือนั้นสัมพันธ์กัน

Schloer and Philips (1991) กล่าวว่า กิจกรรมการอ่านร่วมกันนั้น จะสามารถช่วยให้ครูสามารถประเมินเด็กได้ โดยการจดบันทึก สังเกตพฤติกรรมเด็กเป็นรายบุคคล โดยจะช่วยให้รู้ถึงความตั้งใจ ทักษะ การคาดคะเน การจับใจความ กระบวนการในการอ่าน ตลอดจนความคิดรวบยอดเกี่ยวกับหนังสือของเด็ก เช่นการมองคำ การรู้เรื่องรูปและเสียงของตัวอักษร และการใช้เครื่องหมายวรรคตอน ซึ่งการสังเกตควรจะเป็นไปอย่างต่อเนื่อง

สรุปได้ว่า พฤติกรรมที่บอกว่าเด็กปฐมวัยมีความคิดรวบยอดเกี่ยวกับหนังสือคือ เด็กจะมีความรู้เข้าใจเรื่องราว เข้าใจความหมายของคำ รู้จักตัวหนังสือ และการใช้หนังสือที่ถูกต้อง ซึ่งแบ่งเป็น 2 องค์ประกอบคือ ความรู้เกี่ยวกับการใช้หนังสือ และความรู้เกี่ยวกับหนังสือ

เอกสารที่เกี่ยวข้องกับนิทาน

ความหมายของนิทาน

สันหพัฒน์ อรุณธารี (2542) กล่าวว่า นิทานคือเรื่องที่เล่าสืบต่อกันมาหรือเป็นเรื่องที่แต่งขึ้นมาใหม่ เพื่อให้เกิดความสนุกสนานกับผู้ฟัง โดยอาจมีการสอดแทรกความรู้หรือสติสอนใจควบคู่ไปด้วย

ทรงพร สุทธิธรรม (2541) กล่าวว่า นิทานหมายถึงเรื่องราวที่เล่าต่อกันมาหรือแต่งขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างความสนุกสนาน และสอดแทรกแนวคิดเพื่อส่งเสริมคุณธรรมหรือลักษณะพึงประสงค์ให้กับเด็ก

สรุปได้ว่านิทานหมายถึง เรื่องที่เล่าสืบทอดกันมาหรือแต่งขึ้นใหม่ โดยตัวละครอาจเป็นตัวละครที่สมมติขึ้นมาเพื่อให้เกิดความสนุกสนานแก่ผู้ฟัง ซึ่งนิทานเป็นสื่อที่มีประสิทธิภาพในการสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างผู้เล่าและผู้ฟัง

ความสำคัญของนิทาน

เพียงจิต ด้านประดิษฐ์ (2542) ได้กล่าวถึงความสำคัญของนิทานไว้ดังนี้

1. นิทานช่วยสร้างความสนุกสนานเพลิดเพลินให้กับผู้ฟัง โดยผู้เล่าจะใช้น้ำเสียงหรือกริยาท่าทางที่ทำให้ผู้ฟังเกิดความคล้อยตามในเรื่องที่ฟัง
2. นิทานช่วยสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างผู้ใหญ่และเด็ก เนื่องจากเวลาที่เล่านิทานผู้เล่าจะเล่าด้วยความรัก และเอื้ออาทรด้วยต้องการให้ผู้ฟังเกิดความเพลิดเพลิน เช่นพ่อแม่เล่าให้ลูกฟัง หรือครูเล่าให้นักเรียนฟัง
3. นิทานช่วยให้ผู้ใหญ่นำไปใช้ในการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของเด็กได้ เนื่องจากเนื้อหาในนิทานมักจะสอดแทรกเรื่องราว แง่คิดต่าง ๆ ที่เหมือนเป็นกระจกสะท้อนให้กับเด็ก
4. นิทานช่วยเสริมสร้างจินตนาการและเสริมสร้างประสบการณ์ให้เด็ก โดยเฉพาะนิทานที่เป็นเรื่องราวที่เกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวันของเด็ก เช่น การซื้อของ การแปร่งฟัน การอาบน้ำ แต่งตัว
5. นิทานช่วยส่งเสริมพัฒนาการทางภาษาให้กับเด็ก เนื่องจากคำศัพท์ในนิทานมักจะเป็นคำพูดที่สั้น ๆ ได้รับความเมื่อเด็กได้เห็นบ่อย ๆ ก็จะเกิดการเรียนรู้ภาษา
6. นิทานช่วยปลูกฝังให้เด็กรักการอ่าน โดยเฉพาะหากเด็กได้รับประสบการณ์ที่ดีกับการฟังนิทาน เมื่อเด็กได้อ่านอย่างอิสระ เด็กก็จะเกิดการเลือกที่จะอ่านหนังสือที่ตนชอบ

วรรณิ ศิริสุนทร (2532) กล่าวว่า นิทานช่วยเสริมพัฒนาการให้กับเด็ก ช่วยฝึกให้เด็กเป็นผู้รู้จักฟังและมีสมาธิ ทำให้เด็กผ่อนคลาย ได้รับความสนุกสนาน ได้เพิ่มพูนความรู้จากการฟัง ช่วยให้เด็กรู้สึกอบอุ่นเมื่อคนใกล้ชิดเป็นผู้เล่า ทำให้เด็กได้เรียนรู้จากสถานการณ์ในนิทาน

สรุปได้ว่านิทานมีความสำคัญเป็นอย่างมากในการเป็นสื่อกลางระหว่างผู้เล่ากับเด็ก และยังสามารถลดพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมของเด็กได้ โดยใช้ตัวละครเป็นสิ่งจูงใจเด็ก นิทานยังช่วยเสริมสร้างจินตนาการให้เด็ก อีกทั้งยังช่วยส่งเสริมพัฒนาการทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม สติปัญญาของเด็กอีกด้วย

เกณฑ์การเลือกหนังสือนิทาน

เนื่อน้อง สันบุญ (2541) กล่าวว่า เกณฑ์ในการเลือกหนังสือนิทานสำหรับเด็กปฐมวัย ควรพิจารณาถึงวัยของเด็กว่ามีความสนใจ ชอบฟังนิทานประเภทใด และความยาวของเนื้อเรื่องควร จะมีความยาวประมาณไหน เนื่องจากความสนใจของเด็กคือประมาณ 10 – 15 นาที หรือประมาณ 12 หน้า และคำที่ใช้ควรเป็นคำซ้ำ หรือคำคล้องจอง โดยในหนังสือนิทานควรประกอบไปด้วย รูปภาพที่มีสีสันสวยงาม รูปเล่มมีขนาดเหมาะสม

ลัดดาวัลย์ ขรรยงสง่า (2548) กล่าวว่า หนังสือสำหรับเด็ก ควรเป็นหนังสือที่มีเนื้อหาที่สั้น มีความยากง่ายและไม่ซับซ้อน ภาษาที่ใช้ควรเป็นภาษาง่าย ๆ ประโยคที่สั้น ๆ ขนาดตัวอักษรไม่ควรเป็นอักษรประดิษฐ์ ภาพประกอบต้องสวยงาม ดึงดูดใจ ตัวละครควรเป็นเด็กหรือสัตว์ที่ช่วย กระตุ้นจินตนาการเด็ก

สรุปได้ว่า หลักในการเลือกหนังสือนิทานคือ ควรเป็นนิทานที่มีเนื้อเรื่องกระชับ ไม่เยิ่นเย้อ เหมาะสมกับกิจกรรมที่จะจัด โดยคำนึงถึงช่วงวัยของเด็กเป็นสำคัญ รูปภาพกับตัวหนังสือควรที่จะ สัมพันธ์กัน ขนาดหนังสือควรมีขนาดเหมาะสมที่เด็กจะสามารถมองเห็นได้ชัดเจน

รูปแบบการเล่านิทาน

กุลยา ตันติผลาชีวะ (2541) กล่าวว่า รูปแบบของการเล่านิทาน คือวิธีการที่ผู้เล่าจะใช้ เพื่อให้ผู้ฟังเกิดความคล้อยตามและสนุกสนานไปกับเรื่องที่เล่า โดยมีหลายรูปแบบ ดังนี้

1. การเล่านิทานปากเปล่า โดยใช้น้ำเสียงและเรื่องราวในการชักจูงให้เด็กร่วมทำกิจกรรม อย่างใดอย่างหนึ่งตามไปด้วย โดยไม่ต้องใช้สื่อหรืออุปกรณ์อื่นใดเลย

2. การเล่านิทานประกอบท่าทาง การเล่านิทานแบบนี้จะสนุกสนานมากกว่าการเล่าปากเปล่า เพราะเด็กสามารถจินตนาการได้อย่างเป็นรูปธรรมมากขึ้นตามท่าทางของผู้เล่า
3. การเล่านิทานประกอบภาพ โดยภาพที่ใช้สามารถใช้ได้หลากหลายชนิด ได้แก่ ภาพถ่าย ภาพโปสเตอร์ ภาพจากหนังสือ ภาพวาด ภาพเคลื่อนไหวต่าง ๆ การที่มีภาพสวย ๆ มาประกอบการเล่านิทานจะดึงดูดใจเด็กและสร้างสรรค์จินตนาการให้เกิดขึ้น
4. การเล่านิทานประกอบเสียง เช่น เสียงเพลง เสียงดนตรี หรือเสียงเคาะจังหวะจากผู้เล่า โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างความตื่นเต้นให้กับเรื่องราวมากยิ่งขึ้น
5. การเล่านิทานประกอบอุปกรณ์ คือการเล่าโดยใช้สิ่งประดิษฐ์ที่ผู้ฟังได้ประดิษฐ์ขึ้นมาเอง หรือที่ผู้เล่าจัดทำขึ้น เช่น หุ่นมือ ตุ๊กตา

ฉวีวรรณ กินาวงศ์ (2553) กล่าวว่า การเล่านิทานที่ดีผู้เล่าควรจะทำความเข้าใจกับเนื้อเรื่องนั้นให้ดีเสียก่อน โดยใช้คำที่ง่าย ๆ และมีบทสนทนาที่ทำให้เด็กเกิดความคล้อยตาม ใช้น้ำเสียงหนักเบาให้ถูกจังหวะ เวลาเล่าอย่าย่อเรื่องให้สั้นจนขาดความสนุกไป การจัดบรรยากาศในห้องต้องให้เหมาะสมกับเรื่องที่จะเล่า ขณะเล่าควรจะให้เด็กได้มีส่วนร่วมไปด้วย

สรุปคือ วิธีการที่จะเล่านิทานที่ดีนั้น ผู้เล่าจะต้องมีความรู้ และเทคนิคในการชักจูงเด็กให้เกิดความสนใจ และคล้อยตามในเรื่องที่จะเล่า ด้วยการใช้น้ำเสียง อุปกรณ์ หรือการทำบรรยากาศให้เสมือนเนื้อเรื่องที่จะเล่า โดยผู้เล่าควรที่จะสนุกไปกับเรื่องราวในหนังสือ ซึ่งจะแสดงออกมาทางสีหน้าและแววตาขณะเล่า ทำให้เนื้อเรื่องชวนติดตามมากยิ่งขึ้น

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยในประเทศ

มัชฌิมา สืบพงษ์ (2551) ศึกษาผลของการจัดกิจกรรมการอ่านร่วมกันที่มีต่อทักษะการอ่านในเด็กปฐมวัย กลุ่มตัวอย่างเป็นเด็กปฐมวัยที่มีอายุระหว่าง 3 ½ ถึง 4 ½ ปี ที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นอนุบาลปีที่ 2 จำนวน 30 คน ผลการวิจัยพบว่า เด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมการอ่านร่วมกัน มีคะแนนทักษะหลังการอ่านหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ศุทธิรัตน์ แก้วเล็ก (2547) ศึกษาผลของการจัดประสบการณ์การอ่านร่วมกันที่มีต่อความสามารถในการอ่านสื่อความหมายของเด็กปฐมวัยในชั้นเรียนคละอายุ กลุ่มตัวอย่างเป็นเด็กปฐมวัย อายุ 4 - 6 ปี ที่ศึกษาอยู่ในชั้นเรียนคละอายุ จำนวน 30 คน ผลการวิจัยพบว่า เด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์การอ่านร่วมกันมีความสามารถในการอ่านสื่อความหมายสูงขึ้น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

หุมนจิรา เลหาบุตร (2542) ได้ศึกษาผลของการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านในมุมหนังสือที่มีต่อพฤติกรรมการใช้หนังสือที่ถูกต้องของเด็กปฐมวัย ผลการวิจัยพบว่า เด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมมีคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมการใช้หนังสือที่ถูกต้องแตกต่างจากเด็กกลุ่มที่ไม่ได้รับการจัดกิจกรรมการอ่านตามความสนใจ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งเป็นไปตามสมมุติฐานที่ได้ตั้งไว้

สุนันทา สุภาวสิทธิ์ (2547) ได้ศึกษาผลของการจัดกิจกรรมในการเล่านิทาน โดยวิธีมุ่งประสบการณ์ทางด้านภาษาที่มีผลต่อความสามารถในการอ่านของเด็กปฐมวัย กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 อายุ 5- 6 ปี จำนวน 30 คน ผลการวิจัยพบว่า เด็กที่ได้รับการจัดกิจกรรมในการเล่านิทาน โดยวิธีมุ่งประสบการณ์ทางด้านภาษาสูงกว่าก่อนได้รับการจัดกิจกรรม และเด็กยังสามารถจำแนกความเหมือน ต่าง ของภาพ เสียงพยัญชนะ ตัวอักษร ได้เป็นอย่างดี ซึ่งจะส่งผลต่อความสามารถทางการอ่านในระยะยาว

งานวิจัยต่างประเทศ

Sullivan and Martin (1994 อ้างใน มัชฌิมา สืบพงษ์, 2551) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการสอนโดยใช้วัสดุในการอ่านที่สามารถคาดเดาได้แก่ หนังสือที่มีภาพสอดคล้องกับคำเพลง คำคล้องจอง เพื่อส่งเสริมทักษะทางการอ่านของเด็กปฐมวัย พบว่า การสอนโดยใช้วัสดุการอ่านที่สามารถคาดเดา มีความสัมพันธ์ทางบวกกับทักษะการอ่านของเด็กปฐมวัย ที่เพิ่มขึ้น

Raines and Canady (1990) พบว่าเด็กที่มีประสบการณ์ที่พ่อแม่อ่านหนังสือให้ฟังเป็นประจำ จะสามารถอ่านหนังสือออกได้เอง ซึ่งผู้วิจัยเกิดแนวคิดว่าเด็กในวัยเรียนควรจะอ่านออกได้เองโดยธรรมชาติ เช่นเดียวกับเด็กทารกเรียนที่จะพูดภาษาและในการสอนพูด พ่อแม่ไม่ควรจะไม่เน้นหรือตำหนิเมื่อผิด พูดไม่ชัด แต่ละค่อยๆ สอนให้พูดให้ชัดโดยทำแบบอย่าง แสดงความยินดีเมื่อพูดได้และส่งเสริมให้เด็กกล้าพูดโดยการรับฟัง ตั้งใจฟัง จึงทำให้นักวิจัยภาษากลุ่มนี้เกิดแนวคิดว่า

การเรียนการสอนภาษาทางการอ่านเขียนของเด็กก็ควรจะให้เป็นการเรียนรู้ตามธรรมชาติ เช่นเดียวกับเด็กเริ่มเรียนพูด

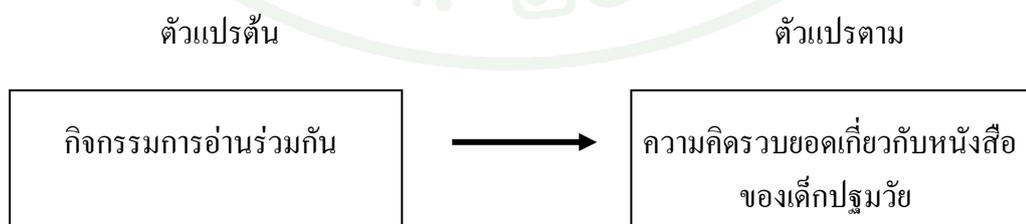
Richard (1987) ศึกษาโมเดลที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาความคิดรวบยอดเกี่ยวกับหนังสือและการอ่านคำศัพท์ จากกลุ่มตัวอย่าง 81 คน อายุระหว่าง 3- 7 ปี พบว่าเด็กที่ได้รับการส่งเสริมและพัฒนาตามขั้นตอนมีความเชี่ยวชาญด้านความคิดรวบยอดเกี่ยวกับหนังสือมากยิ่งขึ้น และตระหนักถึงการรู้หนังสือขั้นต้น สามารถแยกแยะและอธิบายส่วนประกอบของหนังสือได้เหมาะสมกับวัย

Box (1990) ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับผลการจัดประสบการณ์ การอ่านร่วมกันที่มีต่อความคิดรวบยอดเกี่ยวกับตัวหนังสือ และการอ่านเบื้องต้น พบว่าเด็กมีความเข้าใจเกี่ยวกับเค้าโครงเรื่องที่สูงขึ้น

จากเอกสารและงานวิจัยดังกล่าว สามารถสรุปได้ว่า นิทานเป็นหนังสือที่เด็กชื่นชอบ เนื่องจากมีภาพสวยงาม เนื้อเรื่องน่าสนใจ ชวนติดตาม เพราะฉะนั้นการส่งเสริมความคิดรวบยอดเกี่ยวกับหนังสือ จึงควรเริ่มต้นนำหนังสือนิทาน ที่เด็กคุ้นเคยอยู่แล้วมาเป็นสื่อที่ช่วยให้สามารถนำเด็กสู่โลกแห่งการอ่านได้อย่างง่าย จากนั้นเมื่อนำกิจกรรมการอ่านร่วมกันซึ่งมีความสนุกสนาน และให้เด็กได้มีส่วนร่วมในนิทาน มีตัวอย่างจากต้นแบบให้เห็น เด็กก็จะเกิดการคล้อยตาม และเรียนรู้จากกิจกรรมที่จัดโดยที่ไม่รู้สึกว่าเป็นบังคับ ทำให้เด็กได้รับการส่งเสริมความคิดรวบยอดเกี่ยวกับหนังสือให้เกิดขึ้นและจะพัฒนาขึ้นตามลำดับขั้นของอายุ

กรอบแนวคิดการศึกษา

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยสามารถสรุปเป็นกรอบแนวความคิดการศึกษาได้ดังนี้

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อมุ่งศึกษาผลของการจัดกิจกรรมการอ่านร่วมกันเพื่อส่งเสริมความคิดรวบยอดเกี่ยวกับหนังสือของเด็กปฐมวัย โดยมีขั้นตอนดำเนินการวิจัย ดังนี้

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้คือ นักเรียนชายและหญิง อายุระหว่าง 4 – 5 ปี ที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นอนุบาลปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2553 โรงเรียนอนุบาลคหกรรมศาสตร์ เกษตร ภาควิชาคหกรรมศาสตร์ คณะเกษตร มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ จำนวน 96 คน

กลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ นักเรียนชายและหญิง อายุระหว่าง 4 – 5 ปี ที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นอนุบาลปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2553 โรงเรียนอนุบาลคหกรรมศาสตร์ เกษตร ภาควิชาคหกรรมศาสตร์ คณะเกษตร มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ จำนวน 31 คน 1 ห้องเรียน ซึ่งได้มาโดยวิธีการเลือกแบบเจาะจง โดยเหตุผลที่เลือกกลุ่มเป้าหมายนี้เนื่องจากอายุของเด็กและความเหมาะสมในการส่งเสริมความคิดรวบยอดเกี่ยวกับหนังสือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย

1. แผนการจัดกิจกรรมการอ่านร่วมกัน จำนวน 16 แผน ประกอบไปด้วย 2 กิจกรรมคือ กิจกรรมการอ่านนิทาน และกิจกรรมการประดิษฐ์

2. แบบประเมินความคิดรวบยอดเกี่ยวกับหนังสือ โดยแบ่งความสามารถออกเป็น 6 ด้าน ประกอบด้วย ความสามารถด้านการตระหนักรู้หนังสือ ความสามารถด้านการจับคู่คำที่อ่านกับคำที่ปรากฏในหน้าหนังสือ ความสามารถด้านทิศทางการอ่านหนังสือ ความสามารถในการจำแนกแยกแยะตัวอักษร คำศัพท์ และประโยค ความสามารถในการบอกส่วนประกอบของหนังสือได้ ความสามารถในการบอกคำเริ่มต้นและคำลงท้ายของประโยค

3. แบบสังเกตความสามารถด้านความคิดรวบยอดเกี่ยวกับหนังสือ เป็นแบบสังเกตที่ผู้วิจัยได้ทำขึ้นเพื่อดูความสามารถด้านความคิดรวบยอดทั้ง 6 ด้านและนำมาวิเคราะห์ในแต่ละสัปดาห์

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. การสร้างแผนการจัดกิจกรรมการอ่านร่วมกัน มีขั้นตอนดังนี้

1.1 ศึกษาแผนการจัดกิจกรรมการอ่านร่วมกันของเด็กวัย 3 -5 ปี ตลอดจนแนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการจัดกิจกรรมการอ่านร่วมกันเพื่อส่งเสริมความคิดรวบยอดเกี่ยวกับหนังสือ

1.2 นำข้อมูลที่ได้ มาสร้างแผนการจัดกิจกรรมการอ่านร่วมกันเพื่อส่งเสริมความคิดรวบยอดเกี่ยวกับหนังสือของเด็กปฐมวัย รวมทั้งหมด 16 แผน โดยแผนที่สร้างขึ้นได้แบ่งการดำเนินกิจกรรมออกเป็น 2 กิจกรรม ดังนี้

1.2.1 กิจกรรมการอ่านร่วมกัน เป็นกิจกรรมที่ครูและเด็กใช้เวลาในการอ่านนิทานร่วมกัน โดยยึดหลักการจัดกิจกรรมจากแนวคิดของ Holdaway

1.2.2 กิจกรรมการทำงานประดิษฐ์ คือกิจกรรมที่นำเรื่องราวในหนังสือนิทานมาถอดเป็นงานประดิษฐ์เพื่อเป็นการทบทวนการเรียนรู้ให้กับเด็กและสร้างความสนุกสนาน เช่น การประดิษฐ์หนังสือ และการประดิษฐ์สิ่งของ เครื่องใช้ที่เด็กรู้จัก

1.3 นำแผนที่ได้สร้างขึ้น เสนอต่อกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน เพื่อหาความสอดคล้องกับจุดประสงค์และเนื้อหา (IOC) ของกิจกรรม โดยมีค่าดัชนี

ความสอดคล้องอยู่ที่ 0.67 – 1.00 โดยมีข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญคือในการจัดกิจกรรมทุกครั้ง
เมื่อมีคำถามที่ใช้เพื่อทดสอบความคิดรวบยอดเกี่ยวกับหนังสือของเด็กปฐมวัย ควรเพิ่มเติมการ
อธิบายสรุปถึงสิ่งที่ถูกต้องให้เด็กได้เข้าใจด้วย จากนั้นนำเสนอแนะมาปรับปรุงแก้ไขให้
สมบูรณ์ต่อไป

2. การสร้างแบบประเมินความคิดรวบยอดเกี่ยวกับหนังสือ มีขั้นตอนดังนี้

2.1 ศึกษาคู่มือการสร้างแบบประเมิน และงานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการประเมิน
ความคิดรวบยอดเกี่ยวกับหนังสือของเด็กปฐมวัย

2.2 นำข้อมูลที่ศึกษา มาสร้างแบบประเมินเพื่อดูความสามารถด้านความคิดรวบยอด
เกี่ยวกับหนังสือของเด็กปฐมวัย โดยแบ่งตามความสามารถดังนี้

2.2.1 การตระหนักรู้หนังสือ (Print Awareness) คือการที่เด็กบอกได้ว่าตรงไหน
คือภาพ ตรงไหนคือตัวหนังสือ และบอกได้ว่าตัวหนังสือทำหน้าที่อะไร และรูปภาพทำหน้าที่อะไร

2.2.2 การจับคู่คำที่อ่านกับคำที่ปรากฏในหน้าหนังสือ (One to One
Correspondence) คือการที่เด็กจำและอ่านคำศัพท์ที่มีอยู่ในหนังสือได้ โดยบอกได้ว่าคำไหนคือคำที่
ครูอ่านในหน้าหนังสือ

2.2.3. ทิศทางการอ่านหนังสือ (Directionality) เด็กรู้ว่าทิศทางในการอ่านหนังสือ
คือการอ่านจากซ้ายไปขวา และจากบนลงล่าง โดยใช้สายตามองตามที่ครูอ่าน รวมถึงการถือ
หนังสือได้อย่างถูกวิธี ไม่กลับหน้ากลับหลัง หรือกลับหัว

2.2.4 การจำแนก แยกแยะตัวอักษร คำศัพท์ และประโยคได้ (Letters, Words and
Sentences) คือเด็กสามารถจำแนก และแยกแยะได้ว่า ตรงไหนคือ ตัวอักษร ส่วนไหนเรียกว่า
คำและประโยคมีส่วนประกอบอะไรบ้าง

2.2.5 ส่วนประกอบของหนังสือ (Parts of a Book) เด็กรู้ว่าหนังสือจะประกอบ
ไปด้วย หน้าปก หลังปก ชื่อเรื่อง ชื่อผู้แต่ง คำนำ เนื้อเรื่อง

2.2.6. คำเริ่มต้นและคำสุดท้ายประโยค (First and Last) เด็กู้ว่าคำไหนคือคำแรก และคำไหนคือคำสุดท้ายของประโยคในหน้าหนังสือ นั้น ๆ

2.2 แบบประเมินที่สร้างขึ้นมีลักษณะเป็นการประเมินแบบมีเกณฑ์การให้คะแนนหรือที่เรียกว่าเกณฑ์การประเมิน Scoring Rubrics ซึ่งผู้วิจัยได้สร้างเกณฑ์การให้คะแนนความสามารถออกเป็น 3 ระดับ คือ 0 หมายถึง เด็กไม่สามารถตอบได้ 1 หมายถึง เด็กสามารถตอบได้แต่ยังต้องให้ครูกระตุ้น 2 หมายถึง เด็กสามารถตอบได้ทันที โดยไม่จำเป็นต้องช่วยเหลือ

2.4 นำแบบประเมินที่สร้างขึ้น เสนอต่อกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และผู้เชี่ยวชาญ ได้ค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.67 – 1.00 และได้นำข้อเสนอแนะมาปรับปรุงแก้ไขให้สมบูรณ์ต่อไป

3. การสร้างแบบสังเกตความคิดรวบยอดเกี่ยวกับหนังสือของเด็กปฐมวัย มีขั้นตอนดังนี้

3.1 ศึกษาเอกสาร ตำรา งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และคู่มือในการสร้างแบบสังเกตความคิดรวบยอดเกี่ยวกับหนังสือของเด็กปฐมวัย

3.2 นำข้อมูลที่ได้ มาสร้างแบบสังเกตความสามารถด้านความคิดรวบยอดเกี่ยวกับหนังสือของเด็กปฐมวัย โดยผู้วิจัยใช้วิธีการสังเกตร่วมกับการบันทึกวีดิทัศน์เพื่อเก็บข้อมูลเด็กเป็นรายบุคคลและนำมาวิเคราะห์เป็นรายสัปดาห์

3.3 นำแบบสังเกตที่สร้างขึ้น เสนอต่อกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง เหมาะสม และนำข้อเสนอแนะมาปรับปรุงแก้ไขให้สมบูรณ์ต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลการศึกษา โดยผู้วิจัยดำเนินการต่อไปนี้

1. นำหนังสือจากโครงการภาคพิเศษ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ติดต่อเพื่อขอความอนุเคราะห์จากอาจารย์ใหญ่ของ โรงเรียนอนุบาลนครราชสีมา นครราชสีมา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

2. ก่อนเริ่มดำเนินการทดลองตามแผน ผู้วิจัยได้เข้าไปทำความรู้จักกับกลุ่มเป้าหมาย โดยนำหนังสือนิทานทั้งหมดจัดเป็นโครงการ เรารักหนังสือ และให้เด็กได้เลือกอ่านอิสระ เพื่อให้เกิดความคุ้นเคยระหว่างผู้วิจัยกับเด็ก โดยระหว่างที่เด็กแยกกันอ่านหนังสือเป็นกลุ่ม ๆ ผู้วิจัยได้เก็บภาพวิดีโอเพื่อเป็นการประเมินเด็กเบื้องต้นก่อนการทดลองจริง

2.1 แผนการอ่านร่วมกัน โดยใช้นิทานเรื่อง เตาะเตาะตามรอย

2.2 แผนการประดิษฐ์ เป็นการประดิษฐ์หนังสือภาพ

2.3 แผนการอ่านร่วมกัน โดยใช้นิทานเรื่อง ฟังซิ ฟังซิ เสียงนี้เสียง...อะไร

2.4 แผนการประดิษฐ์ เป็นการประดิษฐ์ขวดส่งเสียง

2.5 แผนการอ่านร่วมกัน โดยใช้นิทานเรื่อง เปิดน้อยห้าตัว

2.6 แผนการประดิษฐ์ เป็นการประดิษฐ์การ์ดสามมิติ

2.7 แผนการอ่านร่วมกัน โดยใช้นิทานเรื่อง ตลาดเช้า ว้าว! อร่อย

2.8 แผนการประดิษฐ์ เป็นการประดิษฐ์ ถุงผ้าจ่ายตลาด

2.9 แผนการอ่านร่วมกัน โดยใช้นิทานเรื่อง เอ๊กอ๊เอ๊กเอ๊ก เข้าแล้ว ตื่นเถอะ

2.10 แผนการประดิษฐ์ เป็นการประดิษฐ์หนังสือ

2.11 แผนการอ่านร่วมกัน โดยใช้นิทานเรื่อง ความลับ...อร่อยจัง

2.12 แผนการประดิษฐ์ เป็นการประดิษฐ์ผลแอปเปิล

2.13 แผนการอ่านร่วมกัน โดยใช้นิทานเรื่อง หนูไม่เคยลืม

2.14 แผนการประดิษฐ์ เป็นการประดิษฐ์สายรัดข้อมือ

2.15 แผนการอ่านร่วมกัน โดยใช้นิทานเรื่อง กระจงกลาย กับ กระจงตุ๋นเหี่ยว

2.16 แผนการประดิษฐ์ เป็นการประดิษฐ์หนังสือภาพสัตว์

3. นำผลที่ได้จากการสังเกตและการประเมินมาวิเคราะห์ข้อมูล โดยแบ่งออกเป็น 2 ส่วน ได้แก่ การหาค่าเฉลี่ยคะแนนที่ได้จากแบบประเมินความคิดรวบยอดเกี่ยวกับหนังสือของเด็กปฐมวัย และการวิเคราะห์เนื้อหาจากแบบสังเกต โดยเป็นการสังเกตระหว่างการดำเนินกิจกรรมโดยครูและการถ่ายวิดีโอที่สนร่วมด้วย นอกจากนี้จะเพิ่มการเก็บข้อมูลนอกเวลาเป็นรายบุคคล

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยได้แบ่งข้อมูลออกเป็น 2 ประเด็น คือการวิเคราะห์ข้อมูลในเชิงปริมาณ และการวิเคราะห์ข้อมูลในเชิงคุณภาพ ดังนี้

1. ข้อมูลเชิงปริมาณ คือข้อมูลคะแนนที่ได้จากแบบประเมินความคิดรวบยอดเกี่ยวกับหนังสือของเด็กปฐมวัย โดยนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์เพื่อหาค่าเฉลี่ยโดยใช้ $\bar{X}$ ซึ่งผู้วิจัยได้แปลความหมายของค่าเฉลี่ย ดังต่อไปนี้

ค่าคะแนนเฉลี่ย	0.00 - 0.66	หมายถึง ควรส่งเสริม
ค่าคะแนนเฉลี่ย	0.67 - 1.33	หมายถึง ดี
ค่าคะแนนเฉลี่ย	1.34 - 2.00	หมายถึง ดีมาก

การแปลผลความคิดรวบยอดเกี่ยวกับหนังสือของเด็กปฐมวัย คือหากเด็กมีความสามารถตั้งแต่ระดับคะแนน 0.67 ขึ้นไป แสดงว่าเด็กมีการพัฒนาความคิดรวบยอดเกี่ยวกับหนังสือที่อยู่ในเกณฑ์ดี และหากเด็กมีความสามารถตั้งแต่ระดับคะแนน 1.34 ขึ้นไป แสดงว่าเด็กมีการพัฒนาความคิดรวบยอดเกี่ยวกับหนังสือที่อยู่ในเกณฑ์ดีมาก

2. ข้อมูลเชิงคุณภาพ ข้อมูลจากการสังเกตและบันทึกพฤติกรรมจากการจัดกิจกรรมการอ่านร่วมกัน และการสนทนาพูดคุยกับเด็ก ระหว่างการทดลองและการเก็บข้อมูลนอกเวลาเป็นรายบุคคล โดยนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์เนื้อหาแล้วเสนอเป็นความเรียง

บทที่ 4

ผลการวิจัยและข้อวิจารณ์

ผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลของการจัดกิจกรรมการอ่านร่วมกันเพื่อส่งเสริมความคิดรวบยอดของเด็กปฐมวัย โดยผู้วิจัยได้รวบรวมข้อมูลมาวิเคราะห์และนำเสนอเป็น 2 ตอน ประกอบด้วย ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลในเชิงปริมาณ และตอนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลในเชิงคุณภาพ ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการประเมินความคิดรวบยอดเกี่ยวกับหนังสือของเด็กปฐมวัย

ตอนที่ 2 ผลการสังเกตพฤติกรรมการความสามารถด้านความคิดรวบยอดเกี่ยวกับหนังสือของเด็กปฐมวัย

ตอนที่ 1 ผลการประเมินความคิดรวบยอดเกี่ยวกับหนังสือของเด็กปฐมวัย

ผู้วิจัยได้ทดลองใช้กิจกรรมการอ่านร่วมกันเพื่อส่งเสริมความคิดรวบยอดเกี่ยวกับหนังสือซึ่งประกอบด้วยความสามารถ 6 ด้าน คือ ความสามารถในการตระหนักรู้หนังสือ ความสามารถในการจับคู่คำที่อ่านกับคำที่ปรากฏในหน้าหนังสือ ความสามารถด้านทิศทางการอ่านหนังสือ ความสามารถในการจำแนก แยกแยะตัวอักษร คำศัพท์ และประโยค ความสามารถในการบอกส่วนประกอบของหนังสือได้ ความสามารถในการบอกคำเริ่มต้นและคำลงท้ายของประโยคของเด็กปฐมวัยที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นอนุบาลปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2553 โรงเรียนอนุบาลคหกรรมศาสตร์เกษตร ภาควิชาคหกรรมศาสตร์ คณะเกษตร มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ โดยขอสรุปผลการวิจัยดังนี้

จากการประเมินความสามารถด้านการตระหนักรู้หนังสือ ซึ่งหมายถึง ความสามารถของเด็กในการบอกได้ว่าตรงไหนคือภาพ ตรงไหนคือตัวหนังสือ และบอกได้ว่าตัวหนังสือทำหน้าที่อะไร และรูปภาพทำหน้าที่อะไร ตลอดระยะเวลา 8 สัปดาห์ ผู้วิจัยขอเสนอผลดังนี้

ตารางที่ 1 ผลการประเมินความคิดรวบยอดเกี่ยวกับหนังสือ ด้านการตระหนักรู้หนังสือ

สัปดาห์ที่ รายชื่อเด็ก	สัปดาห์ที่								รวม	$\bar{X}$	S.D.	แปลค่าระดับ
	1	2	3	4	5	6	7	8				
1. ไนซ์	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0.00	0.00	ควรส่งเสริม
2. ปิ่น	0	0	0	0	0	0	1	1	2	0.25	0.46	ควรส่งเสริม
3. วิว	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0.00	0.00	ควรส่งเสริม
4. ชิม	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0.00	0.00	ควรส่งเสริม
5. โม	0	0	0	0	0	0	0	1	1	0.12	0.35	ควรส่งเสริม
6. ปาล์ม	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0.00	0.00	ควรส่งเสริม
7. อิม	0	0	0	0	0	0	0	1	1	0.12	0.35	ควรส่งเสริม
8. ภู	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0.00	0.00	ควรส่งเสริม
9. นิก	0	0	0	0	1	1	1	1	4	0.50	0.53	ควรส่งเสริม
10. ลุกหว่า	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0.00	0.00	ควรส่งเสริม
11. พิงค์	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0.00	0.00	ควรส่งเสริม
12. เพลง	0	0	0	0	1	1	1	1	4	0.50	0.53	ควรส่งเสริม
13. นก	0	0	0	0	0	0	0	1	1	0.12	0.35	ควรส่งเสริม
14. ทิว	0	0	0	0	0	0	0	1	1	0.12	0.35	ควรส่งเสริม
15. นัท	0	0	0	0	0	0	0	1	1	0.12	0.35	ควรส่งเสริม
16. หวาน	0	0	0	0	0	0	0	1	1	0.12	0.35	ควรส่งเสริม
17. นิว	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0.00	0.00	ควรส่งเสริม
18. เนย์	0	0	0	0	1	1	1	1	4	0.50	0.53	ควรส่งเสริม
19. ปิ่น	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0.00	0.00	ควรส่งเสริม
20. แพรว	0	0	0	0	0	0	0	1	1	0.12	0.35	ควรส่งเสริม

ตารางที่ 1 (ต่อ)

รายชื่อบุคคล	สัปดาห์ที่								รวม	$\bar{X}$	S.D.	แปลค่า ระดับ
	1	2	3	4	5	6	7	8				
21. โย	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0.00	0.00	ควรส่งเสริม
22. ไต้	0	0	0	0	0	1	1	1	3	0.37	0.52	ควรส่งเสริม
23. โป่ง	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0.00	0.00	ควรส่งเสริม
24. เพลง	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0.00	0.00	ควรส่งเสริม
25. ฟิท	0	0	0	0	0	0	1	1	2	0.25	0.46	ควรส่งเสริม
26. กัทร	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0.00	0.00	ควรส่งเสริม
27. เทน	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0.00	0.00	ควรส่งเสริม
28. ก้าว	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0.00	0.00	ควรส่งเสริม
29. เจมส์	0	0	0	0	1	1	1	1	4	0.50	0.53	ควรส่งเสริม
30. คาว	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0.00	0.00	ควรส่งเสริม
31. วิน	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0.00	0.00	ควรส่งเสริม
รวม	0	0	0	0	4	5	7	14				
$\bar{X}$	0.00	0.00	0.00	0.00	0.13	0.16	0.23	0.45				
S.D.	0.00	0.00	0.00	0.00	0.34	0.37	0.43	0.51				

หมายเหตุ: คะแนน 0 หมายถึง เด็กไม่สามารถตอบได้

คะแนน 1 หมายถึง เด็กสามารถตอบได้แต่ยังต้องให้ครูกระตุ้น

คะแนน 2 หมายถึง เด็กสามารถตอบได้ทันที โดยไม่จำเป็นต้องช่วยเหลือ

จากตารางที่ 1 พบว่าเด็กทุกคนมีความสามารถด้านการตระหนักรู้หนังสืออยู่ในระดับควรส่งเสริม ซึ่งในสัปดาห์ที่ 1 – 4 เด็กยังไม่ปรากฏความสามารถในด้านนี้ จนกระทั่งในสัปดาห์ที่ 5 เด็กเริ่มเกิดความสามารถด้านการตระหนักรู้หนังสืออยู่ในระดับควรส่งเสริม โดยมีค่าเฉลี่ยคะแนนเท่ากับ 0.13 เมื่อสิ้นสุดสัปดาห์ที่ 8 เด็กมีความสามารถด้านการตระหนักรู้หนังสืออยู่ในระดับควรส่งเสริม โดยมีค่าเฉลี่ยคะแนนเท่ากับ 0.45

จากการประเมินความสามารถด้านการจับคู่คำที่อ่านกับคำที่ปรากฏในหน้าหนังสือ ซึ่งหมายถึงความสามารถของเด็กในการจำและอ่านคำศัพท์ที่มีอยู่ในหนังสือได้ โดยบอกได้ว่าคำไหนคือคำที่ครูอ่านในหน้าหนังสือ ตลอดระยะเวลา 8 สัปดาห์ ผู้วิจัยขอเสนอผลดังนี้

ตารางที่ 2 ผลการประเมินความคิดรวบยอดเกี่ยวกับหนังสือด้านการจับคู่คำที่อ่านกับคำที่ปรากฏในหน้าหนังสือ

สัปดาห์ที่ รายชื่อเด็ก	สัปดาห์ที่								รวม	$\bar{X}$	S.D.	แปลค่า ระดับ
	1	2	3	4	5	6	7	8				
1. ไนซ์	1	1	1	0	0	0	1	1	5	0.63	0.52	ควรส่งเสริม
2. ปิ่น	1	1	2	0	0	1	1	2	8	1.00	0.76	ดี
3. วิว	1	1	2	1	1	1	2	2	11	1.38	0.52	ดีมาก
4. จิม	1	1	2	1	0	1	2	1	9	1.13	0.64	ดี
5. โม	1	1	2	1	0	1	1	2	9	1.13	0.64	ดี
6. ปาล์ม	1	1	2	1	1	1	2	2	11	1.38	0.52	ดีมาก
7. อิม	1	1	2	1	0	1	2	2	10	1.25	0.71	ดี
8. ภู	1	1	2	0	1	2	2	2	11	1.38	0.74	ดีมาก
9. นิก	1	1	2	0	0	2	2	2	10	1.25	0.89	ดี
10. ลูกหว่า	1	1	2	0	0	0	1	2	7	0.88	0.83	ดี
11. ฟิงค์	1	1	2	0	1	2	2	2	11	1.38	0.74	ดีมาก
12. เพลง	1	1	2	0	1	2	2	2	11	1.38	0.74	ดีมาก
13. นก	1	2	2	0	1	2	2	2	12	1.50	0.76	ดีมาก
14. ทิว	1	2	2	1	1	2	2	2	13	1.63	0.52	ดีมาก
15. นัท	1	1	2	1	0	2	2	2	11	1.38	0.74	ดีมาก
16. หวาน	1	1	2	1	1	2	2	2	12	1.50	0.53	ดีมาก
17. นิว	1	1	2	1	1	2	2	2	12	1.50	0.53	ดีมาก
18. เนย์	1	2	2	1	1	2	2	2	13	1.63	0.52	ดีมาก
19. ปิ่น	1	1	2	1	1	2	2	2	12	1.50	0.53	ดีมาก
20. แพรว	1	1	2	1	1	2	2	2	12	1.50	0.53	ดีมาก
21. โย	1	1	2	1	1	2	2	2	12	1.50	0.53	ดีมาก
22. โต้ง	1	1	2	0	1	2	2	2	11	1.38	0.74	ดีมาก
23. โป้ง	1	1	2	0	1	2	2	2	11	1.38	0.74	ดีมาก

ตารางที่ 2 (ต่อ)

สัปดาห์ที่ รายชื่อเด็ก	สัปดาห์ที่								รวม	$\bar{X}$	S.D.	แปลค่า ระดับ
	1	2	3	4	5	6	7	8				
24. เพลง	1	1	2	1	1	2	2	2	12	1.50	0.53	ดีมาก
25. ฟีท	1	2	2	1	1	2	2	2	13	1.63	0.52	ดีมาก
26. กัทร	1	1	2	0	1	2	2	2	11	1.38	0.74	ดีมาก
27. เทน	1	2	2	1	1	1	2	2	12	1.50	0.53	ดีมาก
28. ก้าว	1	1	2	1	1	2	2	2	12	1.50	0.53	ดีมาก
29. เจมส์	1	2	2	1	1	2	2	2	13	1.63	0.52	ดีมาก
30. คาว	1	1	2	1	1	2	1	2	11	1.38	0.52	ดีมาก
31. วิน	1	1	2	1	1	2	2	2	12	1.50	0.53	ดีมาก
รวม	31	37	61	20	23	51	57	60				
$\bar{X}$	1.00	1.19	1.97	0.65	0.74	1.65	1.84	1.94				
S.D.	0.00	0.40	0.18	0.49	0.44	0.61	0.37	0.25				

หมายเหตุ: คะแนน 0 หมายถึง เด็กไม่สามารถตอบได้

คะแนน 1 หมายถึง เด็กสามารถตอบได้แต่ยังต้องให้ครูกระตุ้น

คะแนน 2 หมายถึง เด็กสามารถตอบได้ทันที โดยไม่จำเป็นต้องช่วยเหลือ

จากตารางที่ 2 พบว่าเด็กส่วนใหญ่จะมีความสามารถด้านการจับคู่คำที่อ่านกับคำที่ปรากฏในหน้าหนังสืออยู่ในระดับดีมาก โดยในสัปดาห์ที่ 1 เด็กมีค่าเฉลี่ยคะแนนเท่ากับ 1.00 หรืออยู่ในระดับดี ในสัปดาห์ที่ 3 เด็กมีค่าเฉลี่ยคะแนนเท่ากับ 1.97 หรืออยู่ในระดับดีมาก เมื่อสิ้นสุดสัปดาห์ที่ 8 เด็กมีความสามารถด้านการจับคู่คำที่อ่านกับคำที่ปรากฏในหน้าหนังสืออยู่ในระดับดีมาก โดยมีค่าเฉลี่ยคะแนนเท่ากับ 1.94

จากการประเมินความสามารถด้านทิศทางการอ่านหนังสือ ซึ่งหมายถึงความสามารถของเด็กในการบอกได้ว่าควรอ่านจากซ้ายไปขวา และจากบนลงล่าง โดยใช้สายตามองตามที่ครูอ่าน รวมถึงการถือหนังสือได้อย่างถูกวิธี ไม่กลับหน้ากลับหลัง หรือกลับหัว ตลอดระยะเวลา 8 สัปดาห์ ผู้วิจัยขอเสนอผลดังนี้

ตารางที่ 3 ผลการประเมินความคิดรวบยอดเกี่ยวกับหนังสือด้านทิศทางการอ่านหนังสือ

ลำดับที่ รายชื่อเด็ก	สัปดาห์ที่								รวม	$\bar{X}$	S.D.	แปลค่า ระดับ
	1	2	3	4	5	6	7	8				
1. ไนซ์	0	0	0	0	0	1	1	1	3	0.38	0.52	ควร ส่งเสริม
2. ปิ่น	0	0	1	1	1	2	2	2	9	1.13	0.83	ดี
3. วิว	0	0	1	2	2	2	2	2	11	1.38	0.92	ดีมาก
4. ชิม	0	0	1	1	1	1	1	1	6	0.75	0.46	ดี
5. โม	0	0	1	1	2	2	2	2	10	1.25	0.89	ดี
6. ปาล์ม	0	0	1	2	2	2	2	2	11	1.38	0.92	ดีมาก
7. อิม	0	0	1	1	1	2	2	2	9	1.13	0.83	ดี
8. ภู	0	0	1	1	2	2	2	2	10	1.25	0.89	ดี
9. นิก	0	0	1	1	1	2	2	2	9	1.13	0.83	ดี
10. ลูกหว่า	0	0	1	1	1	1	1	1	6	0.75	0.46	ดี
11. พิงค์	0	0	1	2	2	2	2	2	11	1.38	0.92	ดีมาก
12. เพลง	0	0	1	2	2	2	2	2	11	1.38	0.92	ดีมาก
13. นก	0	0	1	1	2	2	2	2	10	1.25	0.89	ดี
14. ทิว	0	0	1	2	2	2	2	2	11	1.38	0.92	ดีมาก
15. นัท	0	0	1	1	2	2	2	2	10	1.25	0.89	ดี
16. หวาน	0	0	1	1	2	2	2	2	10	1.25	0.89	ดี
17. นิว	0	0	1	2	2	2	2	2	11	1.38	0.92	ดีมาก
18. เนย์	0	0	1	2	2	2	2	2	11	1.38	0.92	ดีมาก
19. ปิ่น	0	0	1	2	2	2	2	2	11	1.38	0.92	ดีมาก
20. แพรว	0	0	1	2	2	2	2	2	11	1.38	0.92	ดีมาก
21. โย	0	0	1	1	2	2	2	2	10	1.25	0.89	ดี
22. ไต้ง	0	0	1	2	2	2	2	2	11	1.38	0.92	ดีมาก

ตารางที่ 3 (ต่อ)

สัปดาห์ที่ รายชื่อเด็ก	สัปดาห์ที่								รวม	$\bar{X}$	S.D.	แปลค่า ระดับ
	1	2	3	4	5	6	7	8				
23. โป้ง	0	0	1	2	2	2	2	2	11	1.38	0.92	ดีมาก
24. เพลง	0	0	1	1	2	2	2	2	10	1.25	0.89	ดี
25. พิท	0	0	1	2	2	2	2	2	11	1.38	0.92	ดีมาก
26. ภัทร	0	0	1	2	2	2	2	2	11	1.38	0.92	ดีมาก
27. เทน	0	0	1	1	1	2	2	2	9	1.13	0.83	ดี
28. ก้าว	0	0	1	1	2	2	2	2	10	1.25	0.89	ดี
29. เจมส์	0	0	1	2	2	2	2	2	11	1.38	0.92	ดีมาก
30. ดาว	0	0	1	1	1	1	1	1	6	0.75	0.46	ดี
31. วิน	0	0	1	1	2	2	2	2	10	1.25	0.89	ดี
รวม	0	0	30	44	53	58	58	58				
$\bar{X}$	0.00	0.00	0.97	1.42	1.71	1.87	1.87	1.87				
S.D.	0.00	0.00	0.18	0.56	0.53	0.34	0.34	0.34				

หมายเหตุ: คะแนน 0 หมายถึง เด็กไม่สามารถตอบได้

คะแนน 1 หมายถึง เด็กสามารถตอบได้แต่ยังต้องให้ครูกระตุ้น

คะแนน 2 หมายถึง เด็กสามารถตอบได้ทันที โดยไม่จำเป็นต้องช่วยเหลือ

จากตารางที่ 3 พบว่าเด็กส่วนใหญ่มีความสามารถด้านทิศทางการอ่านหนังสืออยู่ในระดับดี ซึ่งในสัปดาห์ที่ 1 และ 2 เด็กยังไม่ปรากฏความสามารถในด้านนี้ จนกระทั่งในสัปดาห์ที่ 3 เด็กเริ่มเกิดความสามารถด้านทิศทางการอ่านหนังสืออยู่ในระดับดี โดยมีค่าเฉลี่ยคะแนนเท่ากับ 0.97 เมื่อสิ้นสุดสัปดาห์ที่ 8 เด็กมีความสามารถด้านทิศทางการอ่านหนังสืออยู่ในระดับดีมาก โดยมีค่าเฉลี่ยคะแนนเท่ากับ 1.87

จากการประเมินความสามารถด้านการจำแนก แยกแยะตัวอักษร คำศัพท์ และประโยค ซึ่งหมายความว่าความสามารถของเด็กในการจำแนก และแยกแยะได้ว่า ตรงไหนคือ ตัวอักษร ส่วนไหนเรียกว่า คำ และประโยคมีส่วนประกอบอะไรบ้าง ตลอดระยะเวลา 8 สัปดาห์ ผู้วิจัยขอเสนอผลดังนี้

ตารางที่ 4 ผลการประเมินความคิดรวบยอดเกี่ยวกับหนังสือด้านการจำแนก แยกแยะตัวอักษร คำศัพท์ และประโยค

สัปดาห์ที่ รายชื่อเด็ก	สัปดาห์ที่								รวม	$\bar{X}$	S.D.	แปลค่า ระดับ
	1	2	3	4	5	6	7	8				
1. ไนซ์	1	2	2	2	2	2	2	2	15	1.88	0.35	ดีมาก
2. ปิ่น	2	2	2	2	2	2	2	2	16	2.00	0.00	ดีมาก
3. วิว	2	2	2	2	2	2	2	2	16	2.00	0.00	ดีมาก
4. จิม	2	2	2	2	2	2	2	2	16	2.00	0.00	ดีมาก
5. โม	2	2	2	2	2	2	2	2	16	2.00	0.00	ดีมาก
6. ปาล์ม	2	2	2	2	2	2	2	2	16	2.00	0.00	ดีมาก
7. อิม	2	2	2	2	2	2	2	2	16	2.00	0.00	ดีมาก
8. ภู	1	2	2	2	2	2	2	2	15	1.88	0.35	ดีมาก
9. นิก	2	2	2	2	2	2	2	2	16	2.00	0.00	ดีมาก
10. ลูกหว่า	0	2	2	2	2	2	2	2	14	1.75	0.71	ดีมาก
11. ฟิงค์	2	2	2	2	2	2	2	2	16	2.00	0.00	ดีมาก
12. เพลง	2	2	2	2	2	2	2	2	16	2.00	0.00	ดีมาก
13. นก	2	2	2	2	2	2	2	2	16	2.00	0.00	ดีมาก
14. ทิว	2	2	2	2	2	2	2	2	16	2.00	0.00	ดีมาก
15. นัท	2	2	2	2	2	2	2	2	16	2.00	0.00	ดีมาก
16. หวาน	1	2	2	2	2	2	2	2	15	1.88	0.35	ดีมาก
17. นิว	2	2	2	2	2	2	2	2	16	2.00	0.00	ดีมาก
18. เนย์	2	2	2	2	2	2	2	2	16	2.00	0.00	ดีมาก
19. ปิ่น	2	2	2	2	2	2	2	2	16	2.00	0.00	ดีมาก
20. แพรว	1	2	2	2	2	2	2	2	15	1.88	0.35	ดีมาก
21. โย	2	2	2	2	2	2	2	2	16	2.00	0.00	ดีมาก
22. ไต้ง	0	2	2	2	2	2	2	2	14	1.75	0.71	ดีมาก

ตารางที่ 4 (ต่อ)

สัปดาห์ที่ รายชื่อเด็ก	1	2	3	4	5	6	7	8	รวม	$\bar{X}$	S.D.	แปลค่า ระดับ
23. โป๊ง	2	2	2	2	2	2	2	2	16	2.00	0.00	ดีมาก
24. เพลง	2	2	2	2	2	2	2	2	16	2.00	0.00	ดีมาก
25. ฟิท	1	2	2	2	2	2	2	2	15	1.88	0.35	ดีมาก
26. ภัทร	1	2	2	2	2	2	2	2	15	1.88	0.35	ดีมาก
27. เทน	2	2	2	2	2	2	2	2	16	2.00	0.00	ดีมาก
28. ก้าว	2	2	2	2	2	2	2	2	16	2.00	0.00	ดีมาก
29. เจมส์	2	2	2	2	2	2	2	2	16	2.00	0.00	ดีมาก
30. ดาว	0	2	2	2	2	2	2	2	14	1.75	0.71	ดีมาก
31. วิน	2	2	2	2	2	2	2	2	16	2.00	0.00	ดีมาก
รวม	50	62										
$\bar{X}$	1.61	2.00										
S.D.	0.67	0.00										

หมายเหตุ: คะแนน 0 หมายถึง เด็กไม่สามารถตอบได้

คะแนน 1 หมายถึง เด็กสามารถตอบได้แต่ยังต้องให้ครูกระตุ้น

คะแนน 2 หมายถึง เด็กสามารถตอบได้ทันที โดยไม่จำเป็นต้องช่วยเหลือ

จากตารางที่ 3 พบว่าเด็กส่วนใหญ่มีความสามารถด้านการจำแนก แยกแยะตัวอักษร คำศัพท์ และประโยคอยู่ในระดับดีมาก ซึ่งในสัปดาห์ที่ 1 เด็กปรากฏความสามารถในด้านนี้อยู่ในระดับดี โดยมีค่าเฉลี่ยคะแนนเท่ากับ 1.61 และตั้งแต่สัปดาห์ที่ 2 เป็นต้นไป เด็กมีความสามารถด้านนี้คงที่อยู่ในระดับดีมาก โดยมีค่าเฉลี่ยคะแนนเท่ากับ 2.00 จนถึงสิ้นสุดสัปดาห์ที่ 8

จากการประเมินความสามารถด้านการบอกส่วนประกอบของหนังสือ ซึ่งหมายถึง
ความสามารถของเด็กในการบอกได้ว่าหนังสือจะประกอบไปด้วย หน้าปก หลังปก ชื่อเรื่อง
ชื่อผู้แต่ง คำนำ เนื้อเรื่อง ตลอดระยะเวลา 8 สัปดาห์ ผู้วิจัยขอเสนอผลดังนี้

ตารางที่ 5 ผลการประเมินความคิดรวบยอดเกี่ยวกับหนังสือด้านการบอกส่วนประกอบของหนังสือ

สัปดาห์ที่ รายชื่อบุคคล	สัปดาห์ที่								รวม	$\bar{X}$	S.D.	แปลค่า ระดับ
	1	2	3	4	5	6	7	8				
1. ไนซ์	0	0	1	2	2	2	2	2	11	1.38	0.92	ดีมาก
2. ปิ่น	1	1	1	1	1	2	2	2	11	1.38	0.52	ดีมาก
3. วิว	2	2	2	2	2	2	2	2	16	2.00	0.00	ดีมาก
4. จิม	1	1	1	1	1	1	1	1	8	1.00	0.00	ดี
5. โม	1	1	2	2	2	2	2	2	14	1.75	0.46	ดีมาก
6. ปาล์ม	2	2	2	2	2	2	2	2	16	2.00	0.00	ดีมาก
7. อิม	2	2	2	2	2	2	2	2	16	2.00	0.00	ดีมาก
8. ภู	2	2	2	2	2	2	2	2	16	2.00	0.00	ดีมาก
9. นิก	2	2	2	2	2	2	2	2	16	2.00	0.00	ดีมาก
10. ลูกหว่า	1	1	1	1	1	1	1	1	8	1.00	0.00	ดี
11. พิงค์	2	2	2	2	2	2	2	2	16	2.00	0.00	ดีมาก
12. เพลง	2	2	2	2	2	2	2	2	16	2.00	0.00	ดีมาก
13. นก	2	2	2	2	2	2	2	2	16	2.00	0.00	ดีมาก
14. ทิว	2	2	2	2	2	2	2	2	16	2.00	0.00	ดีมาก
15. นัท	2	2	2	2	2	2	2	2	16	2.00	0.00	ดีมาก
16. หวาน	2	2	2	2	2	2	2	2	16	2.00	0.00	ดีมาก
17. นิว	2	2	2	2	2	2	2	2	16	2.00	0.00	ดีมาก
18. เนย์	2	2	2	2	2	2	2	2	16	2.00	0.00	ดีมาก
19. ปุ่น	1	1	2	2	2	2	2	2	16	2.00	0.46	ดีมาก
20. แพรว	0	0	1	2	2	2	2	2	11	1.38	0.92	ดีมาก
21. โย	1	1	1	1	2	2	2	2	12	1.50	0.53	ดีมาก
22. โต้ง	2	2	2	2	2	2	2	2	16	2.00	0.00	ดีมาก
23. ไป้ง	1	1	2	2	2	2	2	2	14	1.75	0.46	ดีมาก

ตารางที่ 5 (ต่อ)

สัปดาห์ที่ รายชื่อเด็ก	สัปดาห์ที่								รวม	$\bar{X}$	S.D.	แปลค่า ระดับ
	1	2	3	4	5	6	7	8				
24. เพลง	2	2	2	2	2	2	2	2	16	2.00	0.00	ดีมาก
25. ฟีท	2	2	2	2	2	2	2	2	16	2.00	0.00	ดีมาก
26. กัทร	1	1	2	2	2	2	2	2	14	1.75	0.46	ดีมาก
27. เทน	1	1	1	1	2	2	2	2	12	1.50	0.53	ดีมาก
28. ก้าว	2	2	2	2	2	2	2	2	16	2.00	0.00	ดีมาก
29. เจมส์	2	2	2	2	2	2	2	2	16	2.00	0.00	ดีมาก
30. คาว	1	1	1	1	1	1	1	1	8	1.00	0.00	ดี
31. วิน	1	1	1	1	2	2	2	2	12	1.50	0.53	ดีมาก
รวม	47	47	53	55	58	59	59	59				
$\bar{X}$	1.52	1.52	1.71	1.77	1.87	1.90	1.90	1.90				
S.D.	0.63	0.63	0.46	0.43	0.34	0.30	0.30	0.30				

หมายเหตุ: คะแนน 0 หมายถึง เด็กไม่สามารถตอบได้

คะแนน 1 หมายถึง เด็กสามารถตอบได้แต่ยังต้องให้ครูกระตุ้น

คะแนน 2 หมายถึง เด็กสามารถตอบได้ทันที โดยไม่จำเป็นต้องช่วยเหลือ

จากตารางที่ 5 พบว่า เด็กส่วนใหญ่มีความสามารถการบอกส่วนประกอบของหนังสือ อยู่ในระดับดีมาก โดยในสัปดาห์ที่ 1 เด็กมีความสามารถในการบอกส่วนประกอบของหนังสืออยู่ในระดับดีมาก และมีค่าเฉลี่ยคะแนนเท่ากับ 1.52 จากนั้นเด็กมีค่าเฉลี่ยคะแนนสูงขึ้นเรื่อยๆ จนกระทั่งในสัปดาห์ที่ 8 เด็กมีค่าเฉลี่ยคะแนนเท่ากับ 1.90

ในสัปดาห์ที่ 6 เด็กมีความสามารถด้านนี้เกือบทุกคน ส่วนคนที่ตอบได้แต่ต้องให้ครูกระตุ้นมีจำนวน 3 คน

จากการประเมินความสามารถด้านการบอกคำเริ่มต้นและคำสุดท้ายของประโยคซึ่ง
หมายถึง ความสามารถของเด็กในการบอกได้ว่าคำไหนคือคำแรก และคำไหนคือคำสุดท้ายของ
ประโยคในหน้าหนังสือ นั้น ๆ ตลอดระยะเวลา 8 สัปดาห์ ผู้วิจัยขอเสนอผลดังนี้

ตารางที่ 6 ผลการประเมินความคิดรวบยอดเกี่ยวกับหนังสือด้านการบอกคำเริ่มต้นและคำสุดท้าย
ของประโยค

สัปดาห์ที่ รายชื่อเด็ก	สัปดาห์ที่								รวม	$\bar{X}$	S.D.	แปลค่า ระดับ
	1	2	3	4	5	6	7	8				
1. ไนซ์	0	0	0	0	0	1	1	1	3	0.38	0.52	ควร ส่งเสริม
2. ปิ่น	0	0	0	0	0	1	1	2	4	0.50	0.76	ควร ส่งเสริม
3. วิว	0	1	1	1	1	1	2	2	9	1.13	0.64	ดี
4. ชิม	0	1	1	1	1	1	1	1	7	0.88	0.35	ดี
5. โม	0	1	1	1	1	1	1	1	7	0.88	0.35	ดี
6. ปาล์ม	0	1	1	1	1	1	2	2	9	1.13	0.64	ดี
7. อิม	0	1	1	1	1	1	1	2	8	1.00	0.53	ดี
8. ภู	0	1	1	1	1	2	2	2	10	1.25	0.71	ดี
9. นิก	0	1	1	1	1	2	2	2	10	1.25	0.71	ดี
10. ลูกหว่า	0	1	1	1	1	1	1	2	8	1.00	0.53	ดี
11. พิงค์	0	1	1	1	1	1	2	2	9	1.13	0.64	ดี
12. เพลง	0	1	1	1	1	1	2	2	9	1.13	0.64	ดี
13. นก	0	1	1	1	1	2	2	2	10	1.25	0.71	ดี
14. ทิว	0	1	1	1	1	2	2	2	10	1.25	0.71	ดี
15. นัท	0	1	1	1	2	2	2	2	11	1.38	0.74	ดีมาก
16. หวาน	0	1	1	2	2	2	2	2	12	1.50	0.76	ดีมาก
17. นิว	0	1	1	1	1	1	2	2	9	1.13	0.64	ดี
18. เนย์	0	1	1	1	1	1	1	1	7	0.88	0.35	ดี
19. ปิ่น	0	1	1	1	1	2	2	2	10	1.25	0.71	ดี
20. แพรว	0	1	1	1	1	2	2	2	10	1.25	0.71	ดี
21. โย	0	1	1	1	1	1	1	1	7	0.88	0.35	ดี

ตารางที่ 6 (ต่อ)

สัปดาห์ที่ รายชื่อเด็ก									รวม	$\bar{X}$	S.D.	แปลค่า ระดับ
	1	2	3	4	5	6	7	8				
22. โด้ง	2	2	2	2	2	2	2	2	16	2.00	0.00	ดีมาก
23. โป้ง	0	1	1	1	1	2	2	2	10	1.25	0.71	ดี
24. เพลง	0	1	1	1	1	2	2	2	10	1.25	0.71	ดี
25. ฟิท	0	1	1	1	1	2	2	2	10	1.25	0.71	ดี
26. ภัทร	0	1	1	1	1	1	2	2	9	1.13	0.64	ดี
27. เทน	0	1	1	1	1	1	2	2	9	1.13	0.64	ดี
28. ก้าว	0	1	1	1	1	2	2	2	10	1.25	0.71	ดี
29. เจมส์	0	1	1	1	1	1	2	2	9	1.13	0.64	ดี
30. ดาว	0	1	1	1	2	2	2	2	11	1.38	0.74	ดีมาก
31. วิน	0	1	2	2	2	2	2	2	13	1.63	0.74	ดีมาก
รวม	2	30	31	32	34	46	54	57				
$\bar{X}$	0.06	0.97	1.00	1.03	1.10	1.48	1.74	1.84				
S.D.	0.36	0.31	0.37	0.41	0.47	0.51	0.44	0.37				

หมายเหตุ: คะแนน 0 หมายถึง เด็กไม่สามารถตอบได้

คะแนน 1 หมายถึง เด็กสามารถตอบได้แต่ยังต้องให้ครูกระตุ้น

คะแนน 2 หมายถึง เด็กสามารถตอบได้ทันที โดยไม่จำเป็นต้องช่วยเหลือ

จากตารางที่ 6 พบว่าเด็กส่วนใหญ่มีความสามารถการบอกคำเริ่มต้นและคำลงท้ายประโยคอยู่ในระดับดี ซึ่งในสัปดาห์ที่ 1 เด็กปรากฏความสามารถในด้านนี้อยู่ในระดับควรส่งเสริม โดยมีค่าเฉลี่ยคะแนนเท่ากับ 0.06 และในสัปดาห์ที่ 2 เด็กมีความสามารถด้านนี้อยู่ในระดับดี โดยมีค่าเฉลี่ยคะแนนเท่ากับ 0.97 จนกระทั่งในสัปดาห์ที่ 8 เด็กมีค่าเฉลี่ยคะแนนเท่ากับ 1.84 หรืออยู่ในระดับดีมาก

จากการประเมินความคิดรวบยอดเกี่ยวกับหนังสือ ประกอบด้วย ความสามารถด้านการ
ตระหนักรู้หนังสือ ความสามารถด้านการจับคู่คำที่อ่านกับคำที่ปรากฏในหน้าหนังสือ
ความสามารถด้านทิศทางการอ่านหนังสือ ความสามารถในการจำแนก แยกแยะตัวอักษร คำศัพท์
และประโยค ความสามารถในการบอกส่วนประกอบของหนังสือ ความสามารถในการบอกคำ
เริ่มต้นและคำลงท้ายของประโยค ตลอดระยะเวลา 8 สัปดาห์ ผู้วิจัยขอเสนอผลดังนี้

ตารางที่ 7 ผลการประเมินความคิดรวบยอดเกี่ยวกับหนังสือทั้ง 6 ด้าน ดังนี้

ความสามารถ รายชื่อเด็ก	การตระหนักรู้หนังสือ	การจับคู่คำอ่านกับคำที่ ปรากฏในหนังสือ	ทิศทางการอ่านหนังสือ	จำแนก แยกแยะตัวอักษร	คำศัพท์ และประโยค	บอกส่วนประกอบต่าง ๆ ของหนังสือ	บอกคำเริ่มต้นและคำลง ท้ายของประโยค	รวม	คะแนน	แปลค่า ระดับ
									เฉลี่ยรวม $\bar{X}$	
1. ไนซ์	0.00	0.63	0.38	1.88	1.38	0.38	4.65	0.78	ดี	
2. ปิ่น	0.25	1.00	1.13	2.00	1.38	0.50	6.26	1.04	ดี	
3. วิว	0.00	1.38	1.38	2.00	2.00	1.13	7.89	1.32	ดี	
4. ชิม	0.00	1.13	0.75	2.00	1.00	0.88	5.76	0.96	ดี	
5. โม	0.12	1.13	1.25	2.00	1.75	0.88	7.13	1.19	ดี	
6. ปาล์ม	0.00	1.38	1.38	2.00	2.00	1.13	7.89	1.32	ดี	
7. อิม	0.12	1.25	1.13	2.00	2.00	1.00	7.5	1.25	ดี	
8. ภู	0.00	1.38	1.25	1.88	2.00	1.25	7.76	1.29	ดี	
9. นิก	0.50	1.25	1.13	2.00	2.00	1.25	8.13	1.36	ดีมาก	
10. ลูกหว่า	0.00	0.88	0.75	1.75	1.00	1.00	5.38	0.90	ดี	
11. ฟิงค์	0.00	1.38	1.38	2.00	2.00	1.13	7.89	1.32	ดี	
12. เพลง	0.50	1.38	1.38	2.00	2.00	1.13	8.39	1.40	ดีมาก	
13. นก	0.12	1.50	1.25	2.00	2.00	1.25	8.12	1.35	ดีมาก	
14. ทิว	0.12	1.63	1.38	2.00	2.00	1.25	8.38	1.40	ดีมาก	
15. นัท	0.12	1.38	1.25	2.00	2.00	1.38	8.13	1.36	ดีมาก	
16. หวาน	0.12	1.50	1.25	1.88	2.00	1.50	8.25	1.38	ดีมาก	

ตารางที่ 7 (ต่อ)

ความสามารถ รายชื่อเด็ก	การตระหนักรู้หนังสือ	การจับคู่คำอ่านกับคำที่ ปรากฏในหนังสือ	ทิศทางการอ่าน หนังสือ	ตัวอักษร คำศัพท์ และ บอกรหัสประกอบต่าง ๆ ของหนังสือ	บอกรหัสเริ่มต้นและคำ ลงท้ายของประโยค	รวม	คะแนน เฉลี่ยรวม $\bar{X}$	แปลค่า ระดับ	
17. นิว	0.00	1.50	1.38	2.00	2.00	1.13	8.01	1.34	ดีมาก
18. เนย์	0.50	1.63	1.38	2.00	2.00	0.88	8.39	1.40	ดีมาก
19. ปิ่น	0.00	1.50	1.38	2.00	2.00	1.25	8.13	1.36	ดีมาก
20. แพรว	0.12	1.50	1.38	1.88	1.38	1.25	7.51	1.25	ดี
21. โย	0.00	1.50	1.25	2.00	1.50	0.88	7.13	1.19	ดี
22. โต้ง	0.37	1.38	1.38	1.75	2.00	2.00	8.88	1.48	ดีมาก
23. โป้ง	0.00	1.38	1.38	2.00	1.75	1.25	7.76	1.29	ดี
24. เพลง	0.00	1.50	1.25	2.00	2.00	1.25	8.00	1.33	ดี
25. พีท	0.25	1.63	1.38	1.88	2.00	1.25	8.39	1.40	ดีมาก
26. กัทธ	0.00	1.38	1.38	1.88	1.75	1.13	7.52	1.25	ดี
27. เทน	0.00	1.50	1.13	2.00	1.50	1.13	7.26	1.21	ดี
28. ก้าว	0.00	1.50	1.25	2.00	2.00	1.25	8.00	1.33	ดี
29. เจมส์	0.50	1.63	1.38	2.00	2.00	1.13	8.64	1.44	ดีมาก
30. ดาว	0.00	1.38	0.75	1.75	1.00	1.38	6.26	1.04	ดี
31. วิน	0.00	1.50	1.25	2.00	1.50	1.63	7.88	1.31	ดี
รวม	3.71	42.59	37.72	60.53	54.89	35.83			
$\bar{X}$	0.12	1.37	1.22	1.95	1.77	1.16			

จากตารางที่ 7 พบว่า เด็กส่วนใหญ่มีความคิดรวบยอดเกี่ยวกับหนังสืออยู่ในระดับดี จำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 61.29 รองลงมาอยู่ในระดับดีมาก จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 38.71 แสดงให้เห็นว่าหลังการจัดกิจกรรมเด็กมีความสามารถด้านความคิดรวบยอดเกี่ยวกับหนังสือเพิ่มขึ้น

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านความสามารถ พบว่าเด็กมีความสามารถในด้านการจำแนก แยกแยะตัวอักษรคำศัพท์และประโยค อยู่ในระดับสูงที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยคะแนนเท่ากับ 1.95 รองลงมาคือด้านการบอกรหัสประกอบต่าง ๆ ของหนังสือ โดยมีค่าเฉลี่ยคะแนนเท่ากับ 1.77 และด้านที่เด็กได้คะแนนน้อยที่สุดคือด้านการตระหนักรู้หนังสือ โดยมีค่าเฉลี่ยคะแนนเท่ากับ 0.12

ตอนที่ 2 ผลการสังเกตพฤติกรรมความสามารถด้านความคิดรวบยอดเกี่ยวกับหนังสือของเด็กปฐมวัย

ในการสังเกตพฤติกรรมความสามารถในการมีความคิดรวบยอดเกี่ยวกับหนังสือของเด็กปฐมวัย ผู้วิจัยขอเสนอผลการการวิจัยออกเป็น 2 ประเด็น โดยพิจารณาเป็นรายสัปดาห์ที่จัดกิจกรรมการอ่านร่วมกัน และพิจารณาเป็นรายด้านความสามารถของความคิดรวบยอดเกี่ยวกับหนังสือของเด็กปฐมวัย มีรายละเอียดดังนี้

ผลการสังเกตพฤติกรรมความสามารถในการมีความคิดรวบยอดเกี่ยวกับหนังสือของเด็กปฐมวัย โดยพิจารณาเป็นรายสัปดาห์ สามารถสรุปได้ดังนี้

ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยโดยมีระยะเวลา 8 สัปดาห์ 8 หน่วยการเรียนรู้ และมีจำนวน 16 แผน โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

สัปดาห์ที่ 1 หน่วยธรรมชาติรอบตัว นิทานเรื่อง เตาะเตาะตามรอย

ในหน่วยการเรียนรู้นี้ประกอบด้วยการจัดกิจกรรมการอ่านร่วมกัน (วันที่ 1) และการประดิษฐ์หนังสือภาพ (วันที่ 2) โดยแบ่งขั้นตอนได้ดังนี้

วันที่ 1 กิจกรรมการอ่านร่วมกัน

ก่อนการอ่าน ครูทักทายนักเรียน และให้นักเรียนแนะนำตนเอง สนทนาพูดคุย เพื่อสร้างความคุ้นเคยต่อการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ จากนั้นครูและเด็กร่วมกันจัดมุมในห้องเรียน โดยใช้หนังสือนิทานที่มีอยู่แล้วในห้องเรียน และหนังสือที่ผู้วิจัยนำไปเพื่อใช้ในการจัดกิจกรรมการอ่านร่วมกัน โดยให้เด็กได้เลือกอ่านได้อย่างอิสระ และระหว่างนั้นครูได้ถ่ายวีดิทัศน์เพื่อทำการเก็บข้อมูล

ระหว่างอ่าน ครูให้เด็กช่วยกันเก็บนิทานให้เรียบร้อย พร้อมทั้งร้องเพลง “เก็บ” ซึ่งเป็นเพลงที่เด็กคุ้นเคยเมื่อต้องเก็บของหลังการใช้งาน จากนั้นครูจึงสนทนาพูดคุยกับเด็ก ๆ ว่า นิทานสนุกไหมคะ และเด็กอ่านเรื่องอะไรกันบ้าง เด็กตอบว่า “อ่านเรื่อง เปิดเดินไปในสวน” บางคนบอก

ว่าอ่านเรื่อง “กบ” ครูถามต่อว่าดูได้จากอะไร เด็กตอบว่า “ดูจากรูปภาพในหนังสือ” แล้วมีใครรู้บ้างว่าเรื่องนี้เรื่องอะไร ครูถามพร้อมทั้งหยิบหนังสือเล่มแรกที่จะดำเนินกิจกรรมขึ้นมา เด็กส่วนใหญ่ตอบว่า “เรื่องรอยเท้า” ครูถามว่ารู้ได้อย่างไร “เด็กตอบว่าดูจากรูป” ครูเริ่มอ่านหนังสือนิทานจนจบเรื่อง

หลังการอ่าน หลังจากทีครูอ่านนิทานจบครูและเด็กสนทนาร่วมกัน โดยครูถามคำถามว่านิทานเรื่องนี้เหมือนกับเรื่องที่เคยได้อ่านไปหรือเปล่า เด็กตอบว่า “เหมือน” ครูอธิบายเพิ่มเติมเรื่องส่วนประกอบของหนังสือ และให้เด็กได้ออกมาจับหรือชี้ส่วนประกอบที่ครูถาม ให้เพื่อน ๆ ดู จากนั้นครูนำบัตรคำให้เด็ก โดยมีคำว่า “เด็ก” “เตาะเตาะ” “รอยเท้า” และให้เด็กช่วยกันหาคำที่เหมือนกันในหนังสือนิทาน พร้อมทั้งร่วมกันอ่านคำกับเด็กให้เด็กได้อ่านและจำคำไปพร้อม ๆ กับเพื่อน

วันที่ 2 การประดิษฐ์หนังสือภาพ

ขั้นนำ ครูนำบัตรภาพรอยเท้ามาโชว์ให้เด็กดู พร้อมทั้งให้ทายว่าเป็นรอยเท้าของสัตว์ชนิดใด โดยเชื่อมโยงจากหนังสือนิทานที่ได้ให้เด็กได้อ่านร่วมกันในวันแรก

ขั้นดำเนินกิจกรรม ครูสนทนาพูดคุยร่วมกับเด็กเกี่ยวกับการประดิษฐ์หนังสือภาพ โดยเลียนแบบหนังสือนิทานจากเล่มจริง ซึ่งครูแนะนำอุปกรณ์ให้เด็กซึ่งประกอบไปด้วย ชื่อสัตว์ ภาพสัตว์ และรอยเท้าสัตว์ ได้ดู แล้วให้เด็กจับกลุ่มเพื่อช่วยกันประดิษฐ์หนังสือภาพ ซึ่งระหว่างการดำเนินกิจกรรมครูคอยให้คำแนะนำและ ให้ความช่วยเหลือตลอดการประดิษฐ์โดยมุ่งเน้นเพื่อให้เด็กเห็นส่วนประกอบของหนังสือที่นำมาประกอบกันขึ้นจากกระดาษ ตัวหนังสือ และรูปภาพ

ขั้นสรุป หลังจากทีเด็กประดิษฐ์หนังสือภาพเสร็จแล้ว ครูโชว์ให้เด็กได้ดูและถามคำถามว่าหนังสือจริงกับหนังสือภาพที่ได้ประดิษฐ์แตกต่างหรือเหมือนกันอย่างไรบ้าง “เด็กตอบว่า ไม่สวย” ครูถามต่ออีกว่า แล้วอะไรหายไปบ้าง “เด็กตอบว่าไม่มีตัวหนังสือ และภาพที่หน้าปก” ครูถามว่า แล้วในแต่ละหน้ามีอะไรที่ต่างกันอีก ตัวอักษรเหมือนกันไหม “เด็กตอบว่าในหนังสือตัวอักษรยาวกว่า แต่ในหนังสือที่ประดิษฐ์ขึ้นมาไม่แค่นั้นเดียว”

สัปดาห์ที่ 2 หน่วยวิทยาศาสตร์นำรู้ นิทานเรื่อง ฟังซิ ฟังซิ เสียงนี้เสียง...อะไร

ในหน่วยการเรียนรู้นี้ประกอบด้วยการจัดกิจกรรมการอ่านร่วมกัน (วันที่ 1) และการประดิษฐ์ขวดส่งเสียง (วันที่ 2) โดยแบ่งขั้นตอนได้ดังนี้

วันที่ 1 กิจกรรมการอ่านร่วมกัน

ก่อนการอ่าน ครูให้เด็กทายเสียงต่าง ๆ โดย ครูให้เด็กนั่งหลับตา จากนั้นครูเขย่าอุปกรณ์ที่ส่งเสียงต่าง ๆ กัน แล้วให้นักเรียนทายว่าเป็นเสียงอะไร จนกระทั่งถึงเสียงเปิดหนังสือและให้เด็กทาย บางคนก็หรีตตามอง บางคนก็หลับโดยไม่ยอมลืมตา ตลอดจนการดำเนินกิจกรรม จากนั้นเมื่อมาถึงเรื่องของเสียงหนังสือ ครูชวนให้เด็กได้ทายถึงประโยชน์ของหนังสือว่าเอาไปทำอะไร เด็ก ๆ ตอบว่า “เอาไว้อ่าน” บางคนบอกว่าเอาไว้ “ให้คุณครูเอาไว้ฟัง” ครูจึงให้เด็กสนทนาร่วมกันเกี่ยวกับหนังสือ โดยกิจกรรมตอนนี้จะมุ่งเน้นไปที่ส่วนประกอบในหนังสือ

ระหว่างอ่าน ครูให้เด็กมีส่วนร่วมในการอ่านมากที่สุด ด้วยการให้เด็กช่วยทำเสียงต่าง ๆ จากนิทาน เมื่อครูพูดว่า ฟังซิ ฟังซิ เสียงนี้เสียงอะไร ให้เด็กคุณภาพฟาร้อง แล้วให้เด็กทำเสียง ครีน ครีน จากนั้นครูเล่านิทานไปเรื่อย ๆ โดยเด็ก ๆ ต่างสนุกสนานที่จะแข่งกันตอบคำถาม และทำเสียง ผ่นตก เสียงหมาเห่า เสียงแมวร้อง และเสียงนกกร้อง เมื่อจบการเล่านิทานครูก็ถามคำถามเด็กและให้เด็กได้ร่วมกันแสดงความคิดเห็นว่า การที่เด็กทำเสียงต่าง ๆ ก็คือดูได้จากไหน เด็ก ๆ บอกว่า “ดูจากรูปภาพ” ครูชักชวนให้เด็กได้ดูตัวหนังสือในแต่ละหน้าที่สอดคล้องกับรูปที่เห็น แล้วให้เด็กได้อ่านคำพร้อม ๆ กัน เพื่อสื่อให้เด็กได้รู้ว่าตัวหนังสือที่เด็กเห็นก็แสดงความหมายสอดคล้องไปกับภาพ และทำหน้าที่บอกเล่าเรื่องราวต่าง ๆ แต่เด็ก ๆ ก็ยังคงไม่แสดงอาการสนใจที่ตัวหนังสือเท่าไร ครูเพิ่มเติมการแสดงให้เด็กรู้ทิศทางการอ่านโดยการใช้นิ้วชี้คำไปด้วย

หลังการอ่าน ครูทบทวนเรื่องส่วนประกอบของหนังสือให้เด็กช่วยกันตอบ โดยครูให้ตัวแทนออกมาแสดงและชี้ให้เพื่อนดูเป็นตัวอย่าง จากนั้นครูแจกภาพ “หู” แล้วให้เด็กลองตอบว่านี่คืออะไร เด็กทุกคนตอบว่า “หู” ครูถามต่อว่าใครเขียนคำนี้ได้บ้างให้ออกมาเขียนบนกระดาน เด็กหลายคนยกมือ ครูให้ตัวแทนออกมาเขียน โดยเด็กเขียนได้อย่างถูกต้อง จากนั้นครูให้เด็กหาคำศัพท์คำว่า “ฟัง” และ “เสียง” โดยครูเขียนคำศัพท์หลาย ๆ คำบนกระดาน ครูให้ตัวแทนออกมาเขียนบนกระดาน จากนั้นให้เด็กในห้องตอบ พบว่าเด็กตอบได้อย่างถูกต้องโดยไม่ลังเล

วันที่ 2 การประดิษฐ์ขวดส่งเสียง

ขั้นนำ ให้เด็กทายว่าเป็นการประดิษฐ์อะไร โดยใช้คำถามว่าวันนี้เรามาประดิษฐ์สิ่งที่เราได้ฟังไปจากนิทานแต่จะเป็นส่วนไหน หรือเรื่องอะไรจากนิทาน ครูให้เด็กได้เดาโดยครูเปิดไปที่หน้าแรกของหนังสือนิทาน แล้วชี้ไปที่ชื่อเรื่องแล้วบอกว่ามีอยู่ตรงนี้ 1 คำ เด็กก็บอกว่า “ฟังเสียง” เนื่องจากที่หน้าปกมีรูปเด็ก 2 คนยืนถือแก้ว 2 ใบแทนโทรศัพท์เพื่อการคุยกัน ครูบอกว่าคราวนี้ให้ดูที่ชื่อเรื่อง ไม่ใช่ดูที่ภาพค่ะ เด็กตอบว่า “ฟัง” ครูจึงอ่านชื่อเรื่องเต็มให้เด็กฟังว่า “ฟังซิ ฟังซิ เสียงนี้เสียงอะไร” พร้อมทั้งเฉลยว่าวันนี้เราจะประดิษฐ์ขวดส่งเสียง เด็กบอกว่า “ไม่เห็นมีคำว่าขวดส่งเสียงเลย” ครูบอกว่าครูให้เดาว่ามีคำใดคำหนึ่งอยู่ในหนังสือนิทาน ไม่ได้เป็นของที่อยู่ในนิทาน เด็กจึงเกิดความสนใจในอุปกรณ์ที่ครูนำขึ้นมา

ขั้นดำเนินกิจกรรม ครูให้เด็กนำวัสดุธรรมชาติต่าง ๆ กัน ได้แก่ “ทราย” “หิน” “ลูกปัด” ไล่ลงไปในช่วง จากนั้นครูนำคำศัพท์แจกให้เด็กไปติดให้ตรงกับวัสดุที่อยู่ในขวด เด็ก ๆ ช่วยกันคิด โดยมีการโต้เถียงกันเล็กน้อยในกลุ่ม เมื่อครูเห็นว่าเด็กหลายคนยังไม่สามารถหาศัพท์ได้ถูกต้อง ครูจึงให้เด็กทุกคนดูใหม่ โดยครูให้เด็กดูที่บนกระดาน “แล้วบอกว่าไหนทุกคนดู ขวดทราย ขึ้นซิ” เด็กส่วนใหญ่ดูได้ถูกต้อง ครูจึงเขียนตัว ท ขึ้นบนกระดาน บอกว่าคำว่าทรายขึ้นต้นด้วย ท.ทหาร จากนั้นครูก็ทำวิธีการเดียวกันกับ “หิน” และ “ลูกปัด” โดยบอกคำขึ้นต้นให้กับเด็ก แล้วให้เด็กช่วยกันหา ในที่สุดเด็กก็หาเจอจนครบและช่วยกันประดิษฐ์จนเรียบร้อย

ขั้นสรุป หลังจากที่เด็กประดิษฐ์ขวดส่งเสียงเรียบร้อยแล้ว ครูทบทวนเรื่องส่วนประกอบของหนังสือโดยครูอธิบายว่าผู้แต่งหนังสือเล่มนี้ได้อธิบายไว้ว่าเสียงในวัสดุธรรมชาติมีมากมาย หลากหลายชนิด ถ้าเด็ก ๆ มีสมาธิแล้วเงียบคอยฟังเสียงเราก็จะได้ยินเสียงต่าง ๆ ในธรรมชาติอีกมากมาย

สัปดาห์ที่ 3 หน่วยคณิตคิดสนุก นิทานเรื่อง เป็ดน้อยห้าตัว

ในหน่วยการเรียนนี้ประกอบด้วยการจัดกิจกรรมการอ่านร่วมกัน (วันที่ 1) และการประดิษฐ์การ์ดสามมิติ (วันที่ 2) โดยแบ่งขั้นตอนได้ดังนี้

วันที่ 1 กิจกรรมการอ่านร่วมกัน

ก่อนการอ่าน ครูสนทนาร่วมกันกับเด็กเพื่อทบทวนทิศทางการอ่าน โดยใช้คำถามเพื่อให้เด็กแสดงความคิดเห็น เด็กส่วนใหญ่บอกว่าเริ่มอ่านจากรูปที่อยู่หน้าด้านซ้าย ครูจึงชี้ให้เด็กเห็นตัวหนังสือพร้อมทั้งถามว่าแล้วตรงนี้หน้าที่ทำอะไรคะ เด็กตอบว่า “คือตัวอักษร” ครูจึงถามเด็กว่า ถ้านั้นใครอยากฟังนิทานบ้าง เด็กทุกคนยกมือ

ระหว่างอ่าน ครูดำเนินกิจกรรมด้วยการนำบัตรคำศัพท์ออกมาแล้วให้เด็กทำกิจกรรมด้วยการหาคำศัพท์ตัวเลข “หนึ่ง” “สอง” “สาม” “สี่” “ห้า” จากนั้นนำไปปะติดบนหนังสือนิทานเมื่อครูอ่านถึงตัวเลขนั้น โดยระหว่างอ่าน ครูใช้นิ้วชี้ตัวหนังสือประกอบการเล่าไปด้วย เมื่อเล่าเสร็จครูให้เด็กแสดงความคิดเห็นว่าใครรู้บ้างว่าระหว่างที่ครูอ่าน ตกลงว่าครูอ่านตรงไหน เด็กตอบว่า “อ่านตรงที่ครูชี้” ครูถามว่าตกลงครูชี้ที่รูปภาพหรือที่ตัวหนังสือ เด็กตอบว่า “ที่ตัวหนังสือ” เพราะฉะนั้นเมื่อครูอ่านนิทานให้เด็ก ๆ ฟัง ครูอ่านที่ตัวหนังสือซึ่งมีหน้าที่เล่าเรื่อง และกับบรรยายเรื่องราวจากภาพ จากนั้นครูถามเพิ่มเติมว่าแล้วตกลงครูเริ่มอ่านจากตรงไหนไปที่ไหน เด็กตอบว่า “จากหน้านี้” พร้อมทั้งชี้ไปที่ภาพที่หน้าด้านซ้าย

หลังการอ่าน ครูสรุปร่วมกับเด็กเกี่ยวกับส่วนประกอบของหนังสือ โดยให้เด็กช่วยกันตอบว่า ตกลงตอบครูได้รึยังว่าตัวอักษรหน้าปกเรียกว่าอะไร เด็กหลายคนตอบว่า “ชื่อเรื่อง” ครูจึงให้เด็กบอกถึงความสำคัญของชื่อเรื่อง เด็ก ๆ ตอบว่า “ทำให้เรารู้ว่าเรื่องเกี่ยวกับอะไร”

วันที่ 2 การประดิษฐ์การ์ดสามมิติ

ขั้นนำ ครูเริ่มต้นด้วยการร้องเพลง แมลงปอห้าตัว แล้วให้เด็กทำตามทางตามเพลง เด็ก ๆ เดินไปตามจินตนาการ ครูเร่งจังหวะเพลงให้เร็วขึ้นเรื่อย ๆ แล้วบอกให้เด็กเดินเร็วขึ้นเรื่อย ๆ เมื่อครูเห็นว่าเด็ก ๆ เหนื่อยกันแล้ว ครูบอกให้เด็กนั่งลง จากนั้นครูนำหนังสือนิทานเรื่อง เป็ดน้อยห้าตัว ให้เด็กได้ดู และถามว่าวันนี้เราจะประดิษฐ์อะไรเอ่ย ให้เด็กทายด้วยการดูภาพในนิทานและจากอุปกรณ์ที่ประกอบด้วย “กระดาษการ์ด” “รูปภาพ” ซึ่งเด็ก ๆ ทายว่า “หนังสือ” บางคนทายว่า “กรอบรูป” ครูเฉลยว่าเราจะประดิษฐ์การ์ดสามมิติ “แมลงปอห้าตัว” โดยครูถามเด็ก ๆ ว่า การ์ดกับหนังสือแตกต่างกันอย่างไร เด็กตอบว่า “หนังสือมีหลายหน้า การ์ดมีหน้าเดียว” ครูอธิบายเพิ่มเติมว่าแล้วการ์ดมีตัวหนังสืออะไรหรือเปล่า เด็กตอบว่า “มีตัวหนังสืออวยพรวันเกิด” จากนั้นเด็กก็

อธิบายต่อว่า “เคยได้ การ์ดในวันสำคัญ โดยคุณพ่อ คุณแม่เป็นคนให้” ครูจึงบอกว่าเพราะฉะนั้น เด็ก ๆ คงตอบครูได้แล้วใช่ไหมว่าการ์ดกับหนังสือมีการใช้งานที่ต่างกัน เด็กตอบว่า “หนังสือมีไว้ อ่าน การ์ดมีไว้ให้กันเมื่อถึงวันสำคัญ”

ขั้นดำเนินการกิจกรรม ครูแจกอุปกรณ์ให้เด็กคนละ 1 ชุด พร้อมทั้งอธิบายขั้นตอนในการ ประดิษฐ์ จากนั้นครูให้เด็กได้ทำกิจกรรมโดยมีครูคอยให้ความช่วยเหลือ

ขั้นสรุป หลังจากที่เด็กประดิษฐ์การ์ดเรียบร้อยแล้ว ครูให้เด็กนำกลับบ้านเพื่อไปวาด ผลงานแก่คุณพ่อคุณแม่ หลังจากที่เด็กได้ชื่นชมผลงานของตนเองแล้วครูให้เด็กได้แสดงความ คิดเห็นถึงคำในการ์ด เช่น สุขสันต์วันเกิด ว่าทำให้เรารู้ว่าการ์ดนี้จะให้ในโอกาสอะไร “เด็กตอบว่า เพื่อให้คุณแม่ในวันเกิด” ครูจึงอธิบายเพิ่มเติมว่า เมื่อเห็นคำบนการ์ด เด็กก็จะรู้ว่าหมายถึงการ์ดเพื่อ ใช้สำหรับอะไร ดังนั้นเมื่อเด็ก ๆ เห็นหนังสือเล่มใด เด็กก็สามารถมองไปที่ชื่อเรื่องก็จะอธิบายได้ ว่าหนังสือเล่มนี้เกี่ยวกับอะไร

สัปดาห์ที่ 4 หน่วยชุมชนของเรา นิทานเรื่อง ตลาดเช้า ว้าว! อร่อย

ในหน่วยการเรียนรู้นี้ประกอบด้วยการจัดกิจกรรมการอ่านร่วมกัน (วันที่ 1) และการ ประดิษฐ์ถุงผ้าจ่ายตลาด (วันที่ 2) โดยแบ่งขั้นตอนได้ดังนี้

วันที่ 1 กิจกรรมการอ่านร่วมกัน

ก่อนการอ่าน ครูเริ่มต้นพูดคุยกับเด็ก พร้อมทั้งเปิดไปที่ผู้เขียนเพื่อแนะนำให้เด็กได้รู้จักกับ ผู้เขียน โดยครูบอกว่าเป็นเรื่องราวของ พี่ต๋อง ตอนเด็ก ๆ ที่ได้ไปเดินตลาดกับพ่อแม่ ใครอยากรู้ บ้างว่าประสบการณ์ตอนเด็กของพี่ต๋องที่เคยไปเดินตลาดเป็นอย่างไร จะเหมือนหรือแตกต่าง จากพวกเราหรือเปล่า เด็กบางคนยกมืออยากฟัง บางคนก็บอกว่าเคยไปเดินตลาดกับพ่อแม่ และเจอ ขนมหึมเหมือนในหนังสือ

ระหว่างอ่าน ครูดำเนินการกิจกรรมโดยแกล้งเปิดหนังสือนิทานไปที่หน้าหลังก่อนแล้วค่อย ย้อนกลับ แล้วลองสังเกตเด็กว่ามีปฏิกิริยาอย่างไร เด็กบางคนก็นั่งฟังโดยไม่พูดอะไรเลย แต่มีบาง คนแย้งขึ้นมาว่าไม่ใช่อ่านอย่างนี้สักหน่อย ครูถามว่าต้องอ่านอย่างไร เด็กตอบว่า “ต้องอ่านจากหน้า

นี้ก่อน” พร้อมทั้งชี้นิ้วประกอบ ครูเริ่มเล่านิทานไปพร้อมกับเด็ก โดยครูเล่านิทานโดยใช้นิ้วชี้ตัวอักษรไปด้วย และตั้งคำถามกับเด็กว่าหากครูหยุดพูดให้เด็กช่วยกันพูดว่า “ตลาดเช้า” พร้อม ๆ กัน โดยระหว่างอ่านบางครั้งครูก็จะอ่านจากด้านล่างของบรรทัดขึ้นมา แต่เด็กทุกคนไม่มีใครทักท้วง ครูจึงถามว่าครูอ่านจากด้านล่างมาแบบนี้ถูกหรือไม่ เด็กบางคนตอบว่า ไม่ถูกแบบไม่มั่นใจ ครูจึงอธิบายเพิ่มเติมว่าการอ่านหนังสือที่ถูกต้องควรจะอ่านจากซ้ายไปขวา และจากล่างขึ้นบน

หลังการอ่าน ครูสรุปพร้อมกับเด็กและถามว่าเด็กจำได้หรือยังว่าเราควรเริ่มต้นอ่านจากตรงไหนก่อน และคำสุดท้ายของหน้านี้คือคำไหน เด็ก ๆ ตอบได้เป็นบางคน โดยใช้การชี้ไปที่คำขึ้นต้น แต่คำกลางท้ายบางคนยังชี้ไปที่ตรงกลางประโยคหรือบางคนก็ชี้ไปที่อีกหน้าหนึ่ง สรุปบนกระดานโดยเขียนประโยคขึ้นมาหนึ่งประโยค ได้แก่ “ฉันกินขนม” หรือ “ขนมกินฉัน” คำไหนควรขึ้นต้น คำไหนควรอยู่ท้ายประโยค เพื่ออธิบายเพิ่มเติมว่าคำที่ขึ้นต้นประโยคคือประธานตามด้วยกริยา และต่อด้วยกรรมของประโยค

วันที่ 2 การประดิษฐ์ถุงผ้าจ่ายตลาด

ขั้นนำ ครูให้เด็กแบ่งกลุ่มเพื่อให้เด็กร่วมกันทำงาน โดยก่อนแบ่งกลุ่มครูให้เด็กเลือกหนังสือนิทานมาคนละหนึ่งเล่ม หากใครเลือกถูกเล่มที่ครูบอกว่าจำเป็นจะต้องใช้ของชิ้นนี้ในหนังสือจะได้รับแจกอุปกรณ์ก่อน เมื่อเด็กเลือกเสร็จครูให้เด็กยกขึ้นโชว์ โดยกลุ่มที่มีหนังสือนิทานเรื่อง ตลาดเช้า ว้าวอ้อย ได้ไป เพราะวันนี้ครูจะให้นักเรียนประดิษฐ์ถุงผ้าจ่ายตลาด จากนั้นครูให้เด็กช่วยกันหาคำศัพท์ที่จะได้รับไปใช้ประกอบการจ่ายตลาด ได้แก่ “บัตรคำ” “ผักสด” “ผลไม้” “ลูกค้า” ให้เด็กอ่าน เมื่อเด็กอ่านได้ครบครูแจกให้กับเด็กกลุ่มละ 1 ชุด

ขั้นดำเนินกิจกรรม ครูแจกอุปกรณ์ให้เด็กกลุ่มละ 1 ชุด พร้อมทั้งอธิบายขั้นตอนในการประดิษฐ์ จากนั้นครูให้เด็กได้ทำกิจกรรมโดยมีครูคอยให้ความช่วยเหลือ เมื่อเด็กประดิษฐ์เสร็จครูก็นำตลาดให้เด็กจับเพื่อเลือกเป็นแม่ค้า กับ คนจ่ายตลาด เมื่อได้ครบแล้ว ครูให้เด็กเล่นบทบาทสมมติเป็นคนขายของในตลาด โดยร้านค้าที่มีก็จะประกอบไปด้วย ร้านขายผลไม้ ร้านขายผัก และร้านขายหนังสือ โดยคนขายของมีหน้าที่อธิบายให้ลูกค้ารับรู้ถึงประโยชน์ หากเป็นร้านหนังสือก็ต้องอธิบายให้เพื่อนเห็นว่าหนังสือควรเริ่มอ่านจากตรงไหน และอ่านยังไง เด็ก ๆ ช่วยกันขายของอย่างสนุกสนาน ตลอดเวลาครูสังเกตที่ร้านขายหนังสือเด็กอธิบายให้เพื่อนฟังเฉพาะราคาของหนังสือ

และรายละเอียดของหนังสือ ครูต้องกระตุ้นเพิ่มเติมให้เพื่อนและเด็กที่แสดงเป็นคนขยฝงเป็นระยะ โดยมุ่งเน้นไปที่เรื่องของทิศทางการอ่านและหน้าที่ของตัวอักษรในหนังสือนิทาน

ขั้นสรุป หลังจากที่เด็กเล่นสลับกันบทบาทสมมติกันจนสนุกสนานแล้ว ครูให้เด็กได้สรุปถึงร้านที่เด็กชอบขยมากที่สุด หลังจากผลัดเปลี่ยนกัน เด็กตอบว่า “ชอบขยผลไม้มากที่สุด เนื่องจากมีสีสันสวยงาม บางคนบอกว่าชอบขยหนังสือ เนื่องจากจะได้อ่านไปด้วยหากไม่มีลูกค้าซื้อ”

สัปดาห์ที่ 5 หน่วยเวลา นิทานเรื่อง เอ๊กอ้อเอ๊กเอ๊ก เข้าแล้ว ตื่นเถอะ

ในหน่วยการเรียนนี้ประกอบด้วยการจัดกิจกรรมการอ่านร่วมกัน (วันที่ 1) และการประดิษฐ์หนังสือ(วันที่ 2) โดยแบ่งขั้นตอนได้ดังนี้

วันที่ 1 กิจกรรมการอ่านร่วมกัน

ก่อนการอ่าน ครูดำเนินกิจกรรมโดยให้ตัวแทนออกมาทีละคน แล้วกระซิบเสียงร้องของสัตว์ต่าง ๆ ในนิทานให้เด็กฟัง จากนั้นให้ตัวแทนทำเสียงให้เพื่อนในห้องทายว่าเป็นเสียงอะไร เด็ก ๆ ทายกันด้วยความสนุกสนาน จากนั้นครูเริ่มสนทนาร่วมกันกับเด็กเกี่ยวกับสัตว์ต่าง ๆ ที่เด็กได้ทายไปครูมีรูปให้ดูด้วย มันอยู่ในหนังสือนิทานเล่มนี้ ไหนใครทายได้บ้างว่าเราจะเริ่มอ่านจากที่ไหนดีคะ เด็กตอบว่าเริ่มอ่านจากหน้าปก และเริ่มอ่านจากชื่อเรื่องก่อน

ระหว่างอ่าน ครูให้อาสาสมัครมาช่วยชี้ตัวหนังสือไปด้วยระหว่างที่ครูอ่านนิทาน แล้วให้เด็กในห้องช่วยกันเล่าเรื่อง โดยทำท่าทางตามสัตว์ในนิทาน โดยประโยคแรกครูถามว่า เข้าแล้ว ๆ เข้าแล้ว ใครยังนอนไม่ตื่น เด็กตอบ “กระต่าย” ครูให้เด็กทำท่ากระต่าย ครูถามคำถามเดิมแต่เปลี่ยนหน้านิทานไปเรื่อย ๆ เด็กช่วยกันตอบและทำท่าทางเป็นสัตว์แต่ละชนิด ได้แก่ ลิง จระเข้ หมู และเป็นตัวเอง จากนั้นครูให้เด็กได้ร่วมแสดงความคิดเห็นว่าตนเองในตอนเช้าเป็นอย่างไร เด็กตอบว่า “ไม่ตื่นเอง ต้องให้พ่อมาปลุก” บางคนบอก “ตื่นได้เอง และไปแปรงฟันเองด้วย”

หลังการอ่าน ครูให้เด็กช่วยกันคิดว่าตัวหนังสือกับภาพแตกต่างกันอย่างไร เด็กตอบว่า ตัวหนังสืออยู่ตรงนี้ (ใช้นิ้วชี้) ภาพคือกระต่าย ครูบอกว่าแล้วประโยคที่หน้านี้ใครอ่านออกบ้าง เด็ก

ส่วนใหญ่อ่านไม่ออก ครูจึงอ่านให้ฟัง เมื่อครูอ่านแล้วให้เด็กช่วยกันดูซิว่าตรงกับความหมายที่เด็ก
ได้จากภาพหรือไม่ เด็กบอกว่า “เหมือน คือกระดาษยังไม่ยอมตื่นนอนเลย”

วันที่ 2 การประดิษฐ์หนังสือ

ขั้นนำ ครูตั้งกติกาให้เด็กคือเมื่อครูร้องเพลงลูกเต๋า 3 ตัวให้เด็กฟัง ให้เด็กนอนหลับแล้วเมื่อ
ครูส่งเสียง เอ้กอีเอ้กเอ้ก ให้เด็กตื่นขึ้นมาทำท่าสัตว์ชนิดต่าง ๆ ตามที่ครูบอก เช่น ไก่ ลิง ลูกหมู
หรือ จระเข้ ตามจินตนาการ เด็ก ๆ ร่วมกันทำท่าทางและส่งเสียงสัตว์ตามไปด้วย จากนั้นครูโชว์
หนังสือเรื่อง เอ้กอีเอ้กเอ้ก เข้าแล้ว ตื่นเถอะ ให้เด็กได้ดู จากนั้นครูถามว่าสัตว์ตัวไหนบ้างที่เด็กทำ
ท่าทางไป แล้วให้เด็กหาคำศัพท์สัตว์นั้นให้เจอ

ขั้นดำเนินกิจกรรม ครูจำลองหนังสือขึ้นมา 1 เล่ม โดยหนังสือแต่ละหน้าจะมีรูปภาพสัตว์
หลาย ๆ ชนิด จากนั้นครูแจกหนังสือให้เด็กกลุ่มละ 1 เล่ม จากนั้นให้เด็กหาคำศัพท์คำว่า “เอ้กอี
เอ้กเอ้ก” จากคำศัพท์ที่ปนกันหลาย ๆ คำ จากนั้นให้เด็กนำคำศัพท์ไปติดในตำแหน่งที่ถูกต้อง โดย
ครูเปิดหนังสือนิทาน เรื่อง “เอ้กอีเอ้กเอ้ก เข้าแล้ว ตื่นเถอะ” ให้เด็กดูเพื่อเทียบกัน โดยครูคอยเดิน
ให้คำแนะนำ จากนั้นครูนำหนังสือที่ยังไม่ได้เย็บเล่มมาช่วยเด็กเย็บเล่มด้านข้าง เพื่อให้หนังสือยึด
ติดอยู่ด้วยกัน

ขั้นสรุป ครูถามคำถามเพื่อสรุปเรื่องหนังสือที่ประดิษฐ์ขึ้นมาตอนแรกไม่มีตัวอักษรเลยจะรู้
ไปใหม่ว่าเป็นสัตว์อะไร เด็กตอบว่า “รู” ครูจึงถามเพิ่มเติมว่าถ้าหากเป็นสัตว์ที่เราไม่รู้จักละ เด็กจึงตอบ
ว่าก็ “ไม่รู้” ครูจึงอธิบายเพิ่มเติมว่า หากเป็นอย่างนั้น ตัวหนังสือที่อธิบายรูปภาพอยู่นี้สำคัญหรือเปล่า
เด็กตอบว่า “สำคัญ” แล้วตอบครูได้หรือยังว่า มันทำหน้าที่อะไร เด็กตอบว่าทำหน้าที่ “บอกให้เรา
รู้ว่าภาพคืออะไร” ครูเพิ่มเติมว่า แล้วยังเล่าเรื่องราวได้อีกด้วยว่าเกี่ยวกับสถานการณ์อะไร มีเรื่องราว
อะไรเกิดขึ้นบ้างในนิทาน

สัปดาห์ที่ 6 หน่วยต้นไม้ที่รัก ใช้นิทานเรื่อง ความลับ...อ่อยจ้ง

ในหน่วยการเรียนนี้ประกอบด้วยการจัดกิจกรรมการอ่านร่วมกัน (วันที่ 1) และการ
ประดิษฐ์ผลแอปเปิ้ล (วันที่ 2) โดยแบ่งขั้นตอนได้ดังนี้

วันที่ 1 กิจกรรมการอ่านร่วมกัน

ก่อนการอ่าน ครูเริ่มดำเนินกิจกรรมด้วยการเล่นเกมทายของกับเด็กโดยครูนำผลไม้ชนิดต่าง ๆ ใส่ไว้ในถุงผ้าทึบ แล้วให้เด็กแต่ละคนออกมาล้วงมือเข้าไปในถุงผ้าแล้วทายว่าเป็นผลไม้ชนิดใด โดยที่ให้บอกลักษณะให้เพื่อนฟังว่าลักษณะเป็นอย่างไรแล้วให้บอกเพื่อน เพื่อให้เพื่อนทายให้ถูกต้อง ซึ่งส่วนใหญ่จะทายไม่ถูกครูจึงต้องช่วยอธิบายเพิ่มเติมให้ เช่น บอกสีของผลไม้ หรือรสชาติของผลไม้ จากนั้นครูจบกิจกรรมด้วยการร้องเพลงเพื่อให้เด็กสงบลง เมื่อเด็กนั่งรวมตัวกันแล้วครูจึงสรุปด้วยนิทานเรื่อง “ความลับ...อ่อยจัง” ว่าในหนังสือนี้มีผลไม้ชนิดหนึ่งซ่อนอยู่ โดยครูเปิดทีละหน้าแล้วให้เด็กหา เด็กบางคนตอบว่า รู้แล้ว “คือแอปเปิล” ครูถามว่ารู้ได้อย่างไร เด็กตอบว่า “ดูที่สีแดง ๆ” บางคนบอก “เคยกิน”

ระหว่างอ่าน เพื่อให้เด็กได้รู้หน้าที่ของตัวหนังสือครูจึงให้เด็กหาคำว่า แอปเปิลในหนังสือแต่ละหน้า โดยครูเขียนคำว่า “แอปเปิล” ไว้บนกระดาน เมื่อเจอคำที่เหมือนกันบนกระดานระหว่างที่ครูเล่านิทาน ให้เด็กยกมือขึ้น ใครเจอก่อนจะได้รางวัล โดยครูนำตราบีบรูปดาวมาเป็นรางวัลให้เด็ก ครูบอกว่าจะมีเกมให้เด็กได้เล่น แต่ก่อนอื่นลองมาทบทวนกันอีกรอบเกี่ยวกับหน้าปก หลังปก ชื่อผู้แต่งในหนังสือนิทาน ใครหาเจอก่อนจะได้รับอุปกรณ์การเล่นเกมจับคู่บัตรคำ

หลังการอ่าน ครูนำบัตรคำคำว่า “แอปเปิล” (สีแดง) ,บัตรคำ “ความลับ” (สีเขียว) , บัตรคำ “อ่อย” (สีเหลือง) แล้วให้เด็กแยกออกมาให้ถูกหมวดหมู่ โดยเด็กสามารถแยกออกมาได้อย่างรวดเร็ว ครูจึงถามว่า ทำไมจึงรู้ เด็กบอกว่า “ดูที่สี” ครูจึงเริ่มกิจกรรมอีกครั้ง โดยครูเขียนคำศัพท์บนกระดานได้แก่ “แอปเปิล” “ความลับ” “อ่อย” “หนู” “สุดยอด” “แดงโม” “หนังสือ” “แสนอ่อย” “ซ่อน” แล้วถามคำถาม คราวนี้ใครบอกครูได้บ้างว่าคำว่า “แอปเปิล” “ความลับ” “อ่อย” คือคำไหน โดยเด็ก ๆ ตอบได้แต่ต้องให้ครูช่วยกระตุ้นพยัญชนะขึ้นต้นให้ก่อน

วันที่ 2 การประดิษฐ์ผลแอปเปิล

ขั้นนำ ครูโชว์ให้เด็กดูอุปกรณ์แล้วให้ช่วยกันทายงานที่จะประดิษฐ์ โดยครูแจกกระดาษด้านหนึ่งสีแดง อีกด้านหนึ่งพิมพ์คำว่า แอปเปิล แล้วให้เด็กทายสิ่งที่จะประดิษฐ์ เด็ก ๆ ตอบว่า แอปเปิล ครูถามว่ารู้ได้อย่างไร เด็กตอบว่าครั้งที่แล้วเรียนกับคุณครูไป ครูจึงบอกว่าจริง ๆ แล้วครูมีคำใบ้อีกอย่างด้วยนะ แต่ถ้าเด็กตอบถูกแล้วครูก็ไม่ต้องเอาออกมาแล้วซี เด็ก ๆ บอกว่าอยากดู ครูก็

เลยใช้หนังสือนิทานเรื่อง ความลับอรอยัง ให้เด็กได้ดูอีกครั้ง เด็กตอบว่า “นี่ไง หนังสือนิทานเล่มนี้ครูก็เอาไปแล้วเมื่ออาทิตย์ที่แล้ว” ครูจึงบอก “งั้นก็จำได้นะสิว่าเป็นเรื่องเกี่ยวกับอะไร” เด็กตอบว่า “เกี่ยวกับหนูที่แอบเปิดไว้ไม่ให้ใครเห็น แต่แอบเปิดหล่นมาหมดเลย” ครูจึงให้คำอธิบายเพิ่มเติมว่า เด็ก ๆ รู้เรื่องจากที่ครูอ่านให้ฟังแล้วใช่ไหมคะ แต่ถ้าเด็กดูแต่รูปภาพก็อาจจะเดาไม่ถูก เพราะฉะนั้นตัวหนังสือช่วยให้เราเข้าใจในเรื่องมากขึ้น ใช่หรือเปล่า เด็กเพิ่มเติมว่า “และยังทำให้เรารู้ด้วยว่าหนูแอบอะไรไว้”

ขั้นดำเนินกิจกรรม ครูนำอุปกรณ์ต่าง ๆ แจกให้กับเด็ก และสอนวิธีการพับกระดาษให้เป็นผลแอบเปิด โดยครูคอยให้คำแนะนำ โดยเด็กทุกคนก็พยายามพับแบบของตัวเอง ครูจึงต้องคอยให้คำแนะนำให้เป็นขั้นตอน เนื่องจากในกระดาษจะมีรอยประให้ดู หากทำข้ามก็จะไม่ออกมาเป็นผลแอบเปิด เมื่อเด็กทุกคนพับเสร็จ ครูให้เด็กนำกลับบ้านได้

ขั้นสรุป ครูร่วมสรุปกับเด็ก โดยครูใช้หนังสือนิทาน เรื่อง ความลับอรอยัง ให้เด็กได้เห็น โดยครูถามว่าไหนใครบอกครูได้บ้างว่า ตรงไหนคือชื่อเรื่อง เด็กชี้ไปที่หน้าปก และตรงชื่อเรื่อง ครูเปิดเข้าไปด้านใน แล้วถาม ไหนบอกครูซิว่าครูต้องเริ่มอ่านจากตรงไหนคะ เด็กบอกว่าต้องเริ่มจากด้านซ้ายและต้นประโยค ครูถามต่อว่าแล้วคำสุดท้ายล่ะ “เด็กชี้ได้อย่างถูกต้อง” ครูอธิบายเพิ่มเติมว่า “เวลาคุณพ่อคุณแม่อ่านนิทานให้ฟัง ลองแอบสังเกตคุณพ่อคุณแม่ว่าอ่านแบบเดียวกับที่ครูอ่านหรือเปล่า แล้วตรงไหนไม่เหมือนบ้าง”

สัปดาห์ที่ 7 หน่วยหนูน้อยน่ารัก นิทานเรื่อง หนูไม่เคยลืม

ในหน่วยการเรียนรู้นี้ประกอบด้วยการจัดกิจกรรมการอ่านร่วมกัน (วันที่ 1) และการประดิษฐ์สายรัดข้อมือ (วันที่ 2) โดยแบ่งขั้นตอนได้ดังนี้

วันที่ 1 กิจกรรมการอ่านร่วมกัน

ก่อนการอ่าน ครูใช้เพลง เต่านอนหลับ และเพลงอื่น ๆ อีกหลายเพลง เพื่อให้เด็กเกิดความรู้สึกสนุกสนานก่อนการเริ่มต้นสู่บทเรียน จากนั้นครูให้เด็กสงบนิ่งแล้วเริ่มต้นถามคำถามเด็กว่า ตื่นเช้ามา เด็ก ๆ ต้องทำอะไรก่อน เด็กตอบว่า “แปรงฟัน” บางคนบอกว่า “อาบน้ำ” บางคนก็บอกว่า “พ่อบุญปลูกขึ้นมาจากที่นอน พ่อบุญไม่ยอมตื่น พ่อก็อุ้มขึ้นรถมาเลย” ครูก็ให้เด็กได้แสดงความ

ความคิดเห็นอย่างเต็มที่ โดยไม่ขัดเนื่องจากอยากให้เด็กมีส่วนร่วมมากที่สุด จากนั้นครูดึงเด็กเข้ามาสู่นิทาน โดยถามว่านั่นมาคชิวา เพื่อนในนิทานเค้าจะลืมหรือไม่ลืมทำอะไรบ้าง

ระหว่างอ่าน ครูถามว่ามีใครจะเป็นตัวแทนครูออกมาเล่าให้เพื่อนในห้องฟังได้บ้าง เด็กหลายคนยกมือ ครูจึงเลือกมาหนึ่งคน โดยให้ตัวแทนออกมาอ่าน ซึ่งตัวแทนก็มาขึ้นเล่าจากภาพ ครูจึงช่วยเหลือด้วยการเพิ่มเติมการอ่านตัวหนังสือให้ฟัง โดยครูเริ่มใช้คำถามว่าเพื่อนจะเริ่มอ่านจากตรงไหนดี เด็กตอบว่า จากกชื่อเรื่อง ครูให้ตัวแทนเปิดหนังสือนิทานหน้าต่อไป จากนั้นครูให้เด็กได้เล่าเรื่อง โดยครูถามว่า เพื่อนเค้าจะเริ่มอ่านจากตรงไหนดี และไปสิ้นสุดที่ไหน ตัวแทนเป็นผู้ชี้แจงได้ตามทิศทางได้อย่างถูกต้อง จากนั้นครูจึงดำเนินกิจกรรมการอ่านร่วมกันต่อไปจนจบเล่ม

หลังการอ่าน ครูให้เด็กสรุปร่วมกันในห้อง โดยถามว่าหนูคิดเป็นเด็กดีหรือเปล่า เด็กตอบว่าดี ครูถามว่ารู้ได้อย่างไร เด็กตอบว่า “เดินชนเพื่อนแล้วขอโทษ” ครูจึงเปิดไปที่หน้าที่เกิดเหตุการณ์ที่เด็กพูดถึง แล้วบอกว่าถูกต้อง ต่อไปมีอะไรอีก มีคนให้ของแล้วขอบคุณ ครูจึงเปิดไปที่หน้าที่หนูดีพูดขอบคุณ แล้วครูถามเพิ่มเติมว่า “เวลาคุณพ่อคุณแม่มารับหนูดีทำยังไงคะ” เด็กตอบว่า “สวัสดี” บางคนบอกว่า “หอมแก้ม”

วันที่ 2 ประดิษฐ์สายรัดข้อมือ

ขั้นนำ ครูนำบอร์ดภาพขึ้นมาให้เด็กได้ดู ซึ่งประกอบด้วยภาพการทำกิจวัตรประจำวัน ได้แก่ การเก็บที่นอน การเก็บชามไปล้าง ภาพแบ่งขนมให้น้อง การเข้าแถว การล้างมือ การแปรงฟัน จากนั้นครูนำคำศัพท์ต่าง ๆ ที่ตรงกับภาพดังกล่าว พร้อมทั้งให้เด็กได้จับคู่ให้ถูกต้อง โดยครูบอกคำขึ้นต้นให้เด็กได้ลองเดาคู

ขั้นดำเนินกิจกรรม ครูดำเนินกิจกรรมโดยการสนทนาพูดคุยกับเด็กเรื่องการเป็นเด็กดีและไม่ลืมทำอะไรบ้าง โดยอ้างอิงจากนิทานเรื่อง หนูไม่เคยลืม เด็ก ๆ ตอบว่า “ไม่ลืมหอมแก้มพ่อก่อนออกจากบ้าน” บางคนบอก “ไม่ลืมเก็บจานหลังกินข้าวเสร็จ” ครูชมเชยเด็ก ๆ ที่เป็นเด็กดีกับคุณพ่อคุณแม่ เพราะฉะนั้นวันนี้ครูจะให้รางวัลเด็กด้วยการให้สายรัดข้อมือ หนูไม่เคยลืม โดยครูจะมีสายรัดข้อมือให้คนละ 1 ชิ้น โดยให้เด็กนำคำศัพท์ “หนู” “ไม่เคย” “ลืม” คิดไว้ที่สายรัดข้อมือ แล้วร่วมกันประดิษฐ์เป็นสายรัดข้อมือ เมื่อประดิษฐ์เสร็จแล้วครูให้เด็กได้นำไปเล่นกันในกลุ่ม

ขั้นสรุป ครูร่วมสรุปกับเด็ก โดยมุ่งเน้นให้เด็กแสดงความคิดเห็นว่าในหนังสือนิทานสามารถนำไปต่อยอดหรือเป็นงานประดิษฐ์ได้หลากหลาย เหมือนเช่นครูน้า “แอปเปิล” จากนิทานเรื่อง “ความลับอร้อยจ้ง” มาประดิษฐ์ “ผลแอปเปิล” หรือครูน้าสายรัดข้อมือหนูไม่เคยลืม จากนิทานเรื่อง “หนูไม่เคยลืม” ครูจึงอยากให้เด็กได้คิด จินตนาการต่อยอดจากหนังสือนิทาน ว่าเราสามารถนำมาประดิษฐ์หรือนำมาใช้ประโยชน์อะไรได้บ้าง

สัปดาห์ที่ 8 หน่วยสัตว์บก สัตว์น้ำ ใช้นิทานเรื่อง กระจดองลาย กับ กระจดอยหูเรียว

ในหน่วยการเรียนรู้นี้ประกอบด้วยการจัดกิจกรรมการอ่านร่วมกัน (วันที่ 1) และการประดิษฐ์หนังสือภาพสัตว์(วันที่ 2) โดยแบ่งขั้นตอนได้ดังนี้

วันที่ 1 กิจกรรมการอ่านร่วมกัน

ก่อนการอ่าน ครูร้องเพลงเต่า โดยให้เด็กเดินตามจังหวะเพลง จากนั้นครูสนทนาร่วมกันกับเด็กโดยใช้หนังสือนิทานประกอบ โดยใช้คำถามว่าที่หน้าปกนี้ตรงไหนคือเต่าเอ๋ย เด็กชี้ไปที่ภาพเต่า แล้วกระจดอยสะละ อยู่ด้านบนหรือด้านล่างปกเนีย เด็กตอบว่า “อยู่ข้างบนเต่า” แล้วปกหลังจะมีกระจดอยกับเต่าอยู่ไหนครูลืมพลิกไปที่ปกหลัง เด็กตอบว่ามี “นั่นไง นั่นไง” ครูลืมพลิกที่หน้าปกอีกรอบแล้วถามว่า “หน้าปกจะมีอะไรประกอบอยู่ด้วย นอกจากภาพ แล้วก็จะมี” (ครูชี้ไปที่ชื่อเรื่อง) เด็กตอบว่า “ชื่อเรื่อง” ครูเพิ่มเติมว่า “แล้วก็มีชื่อผู้แต่งอีกด้วย ตรงนี้” พร้อมทั้งชี้ไปที่ชื่อผู้แต่ง

ระหว่างอ่าน ครูเริ่มเล่านิทานเรื่อง “กระจดองลาย กับ กระจดอยหูเรียว” โดยก่อนเล่าครูถามย้ำอีกครั้ง “เราเริ่มอ่านตรงไหนคะ ใครจำได้บ้าง” เด็กตอบว่าจาก “ชื่อเรื่อง” ครูพูดต่อว่าจากนั้นครูจะเริ่มเล่าแล้วนะ ครูก็เริ่มเล่านิทานโดยใช้มีชีไปด้วย แต่ครูเริ่มอ่านจากด้านขวา เด็กก็แย้งขึ้นมาว่า “ครูอ่านผิดทางครับ” ครูจึงถามเด็กว่า จะต้องเริ่มอ่านจากตรงไหนล่ะ เด็กตอบว่าต้องเริ่มจากด้านนี้ก่อน พร้อมทั้งชี้ไปที่ด้านขวา (ซึ่งเป็นซ้ายมือของเด็ก) จากนั้นครูให้เด็กหาคำว่า เต่า เมื่อเจอแล้วครูให้เด็กช่วยกันนับว่ามีเต่าอยู่กี่คำ

หลังการอ่าน ครูให้เด็กร่วมกันสรุปว่าตกลงเรื่องนี้สอนเราว่าอย่างไร การกระทำของเต่ากับของกระต่ายแบบไหนที่ควรเลียนแบบมากที่สุดเด็กตอบว่า “หนูเคยฟังแล้วแต่ไม่ได้เป็นคำพูดแบบนี้แต่ตอนจบกระต่ายก็แพ้เหมือนกัน พ่อหนูบอกว่าเพราะกระต่ายไม่ขยันจึงทำให้แพ้เต่า”

วันที่ 2 การประดิษฐ์หนังสือภาพสัตว์

ขั้นนำ ครูนำหนังสือภาพที่ครูประดิษฐ์ขึ้นมา และหนังสือนิทาน เรื่อง “กระดองลาย กับ กระต่ายหูเรียว” โดยให้เด็กได้สรุปถึงความเหมือนความต่าง โดยครูใช้คำถามว่า “รู้ไหมคะว่านิทานภาพสัตว์แตกต่างกันอย่างไร เด็กตอบว่า “หนังสือภาพมีแต่ภาพ หนังสือนิทานมีตัวหนังสือด้วย” ครูถามว่าแล้วตัวหนังสือมีไว้ทำอะไร “เด็กตอบว่าก็มีไว้เล่าเรื่องในนิทาน ครูก็ถามว่าแล้วภาพไม่ได้เล่าเรื่องหรือ เด็กตอบว่า “ตัวหนังสือเล่าเรื่องจากภาพอีกทีหนึ่งไงคะ”

ขั้นดำเนินกิจกรรม ครูให้เด็กได้ดูส่วนประกอบของหนังสือภาพ ซึ่งได้แก่ ภาพสัตว์ คำศัพท์ชื่อสัตว์ จากนั้นครูให้เด็กประกอบสมุดภาพสัตว์โดยอ้างอิงจากนิทานเรื่อง “กระดองลาย กับ กระต่ายหูเรียว” โดยมีครูคอยให้คำแนะนำ

ขั้นสรุป ครูให้เด็กออกความคิดเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับ ความแตกต่างระหว่างหนังสือภาพกับหนังสือนิทานปกติ โดยครูถามว่าหากเรานำไปประกอบการเล่าเรื่องโดยให้เด็กเป็นคนแต่งเรื่องขึ้นมาได้หรือไม่ เด็ก ๆ กระตือรือร้นอยากแต่งเรื่องเอง ครูจึงเปิดภาพให้เด็กเล่าทีละคน เด็ก ๆ เล่าเรื่องคนละประโยค โดยเชื่อมโยงจากภาพที่เห็น

สรุปผลจากการสังเกตระหว่างการจัดกิจกรรมการอ่านร่วมกัน แบ่งตามกิจกรรมพบว่า

กิจกรรมที่ 1 การอ่านนิทานร่วมกัน เด็กจะพยายามที่จะตอบ หรือพูดแสดงความคิดเห็น ถึงแม้ว่าจะผิดหรือถูกก็ตาม ดังนั้นเมื่อเด็กไม่ถูกผู้ใหญ่ว่า หรือ โคนปิดกั้น ก็จะกล้าที่จะแสดงความรู้ของตนเองออกมาเรื่อย ๆ เมื่อเกิดการฝึกฝนอย่างสม่ำเสมอ เด็กก็จะเกิดประสบการณ์ด้วยตนเอง ดังนั้นการจัดกิจกรรมการอ่านร่วมกันจึงเป็นการเปิดโอกาส ให้เด็กได้เข้ามามีส่วนร่วมได้มากที่สุด ทั้งจากสิ่งเร้า และสิ่งแวดล้อมในห้อง กระบวนการของครู ซึ่งช่วยกระตุ้นให้เด็กได้พูด ได้มีการคิดตาม ได้ดูและเห็นตัวอย่างการอ่านจากผู้ใหญ่ จึงเกิดความสามารถด้านความคิดรวบยอดเกี่ยวกับหนังสือ ครูจึงควรเป็นผู้กระตุ้นและสนับสนุน มากกว่าเป็นผู้สอน

กิจกรรมที่ 2 คือการทำงานประดิษฐ์ เด็กจะชอบมาก และอยากมีส่วนร่วมในกิจกรรม เนื่องจากเด็กได้มีชิ้นงานเป็นของตนเอง จึงทำให้เด็กเกิดความภูมิใจและสนุกสนานกันภายในกลุ่ม ได้แลกเปลี่ยนประสบการณ์และช่วยเหลือกันขณะทำการประดิษฐ์ โดยหากเป็นการประดิษฐ์ที่ยาก ก็จะทำให้ครูต้องเข้าไปช่วยเหลือค่อนข้างมาก โดยในทุกสัปดาห์ก่อนการจัดกิจกรรมการประดิษฐ์ครูจะนำหนังสือนิทานที่เขยอ่านร่วมกันในกิจกรรมแรก มาช่วยทบทวนเรื่องความคิดรวบยอดให้เกิดขึ้นในทุกสัปดาห์

ผลการสังเกตพฤติกรรมความสามารถในการมีความคิดรวบยอดเกี่ยวกับหนังสือของเด็กปฐมวัย โดยพิจารณาเป็นรายด้านความสามารถ โดยสรุปได้ดังนี้

1. การตระหนักรู้หนังสือ

ในสัปดาห์แรกจนถึงสัปดาห์ที่ 4 ไม่มีเด็กคนไหนมีความสามารถด้านการตระหนักรู้หนังสือ โดยเด็กไม่สามารถตอบได้ว่า ตัวหนังสือทำหน้าที่อะไร

สัปดาห์ที่ 5 เป็นต้นไปพบว่ามีเด็ก 4 คนที่มีการพัฒนาขึ้น โดยสังเกตจากการจัดกิจกรรมหน่วยเวลา ซึ่งในวันที่ 1 เป็นการจัดกิจกรรมการอ่านร่วมกัน ใช้หนังสือนิทานเรื่อง “เอ้กเอ้กเอ้ก เอ้าแล้ว ตื่นเถอะ” และวันที่ 2 เป็นการประดิษฐ์หนังสือ โดยเมื่อครูจัดกิจกรรมการประดิษฐ์หนังสือเสร็จแล้ว ก็ถามคำถามว่า หนังสือที่ได้ประได้ประดิษฐ์ขึ้นมาในตอนแรกไม่มีตัวอักษรเลขเด็กจะรู้ไหมว่าคือสัตว์อะไร เด็กตอบว่า “รู” ครูจึงถามเพิ่มเติมว่าถ้าหากเป็นสัตว์ที่เราไม่รู้จักละ เด็กจึงตอบว่าไม่รู้ ครูจึงอธิบายเพิ่มเติมว่า หากเป็นอย่างนั้น อะไรที่บอกเราได้อีก เด็กตอบว่าตัวหนังสือ จากนั้นครูให้เด็กแสดงความคิดเห็นว่า แล้วตอบครูได้หรือยังว่า ตัวหนังสือทำหน้าที่อะไร เด็กตอบว่าทำหน้าที่ “บอกให้เราทราบว่าภาพคืออะไร” ครูเพิ่มเติมว่า แล้วยังเล่าเรื่องราวได้อีกด้วยว่าเกี่ยวกับสถานการณ์อะไร มีเรื่องราวอะไรเกิดขึ้นบ้างในนิทาน จากนั้นครูให้เด็กแบ่งกลุ่มเพื่อนำหนังสือนิทานที่ประดิษฐ์ไปเล่ากันในกลุ่มตามจินตนาการ

2. การจับคู่คำที่อ่านกับคำที่ปรากฏในหน้าหนังสือ

ความสามารถในการเรียนรู้คำศัพท์พบว่า หากเด็กได้รับการกระตุ้นหรือครูช่วยเหลือด้วยบอกอักษรนำหน้าของคำศัพท์นั้น เด็กจะสามารถตอบได้

โดยในสัปดาห์แรกเด็กปรากฏความสามารถด้านการจับคู่คำอ่านกับคำที่ปรากฏในหน้าหนังสือซึ่งเป็นการจัดกิจกรรมการอ่านนิทานร่วมกัน หน่วยธรรมชาติรอบตัว โดยคำศัพท์ที่เด็กเรียนรู้คือ “เด็ก” “เตาะเตะ” “รอยเท้า” ซึ่งครูใช้บัตรคำช่วยในการทบทวนคำศัพท์

ในสัปดาห์ที่ 3 และ 8 เด็กมีคะแนนที่สูง ซึ่งเป็นการจัดกิจกรรมหน่วย คณิตคิดสนุก โดยในสัปดาห์ที่ 3 คำศัพท์ที่เด็กเรียนรู้คือ “หนึ่ง” “สอง” “สาม” “สี่” “ห้า” “แมงปอ”

สัปดาห์ที่ 8 คือคำว่า “หมู” “หมา” “แมว” “เต่า” “กระต่าย” ซึ่งหนังสือนิทานที่ใช้เป็นหนังสือนิทานที่เป็นภาพสามมิติ จึงสร้างความสนใจให้เด็กเป็นอย่างมาก

3. ทิศทางการอ่านหนังสือ

ในสัปดาห์ที่ 1 และ 2 พบว่ายังไม่ปรากฏความสามารถด้านนี้ โดยครูได้จากการที่เด็กตอบคำถามในหน่วยการเรียนรู้ “วิทยาศาสตร์น่ารู้” ผู้วิจัยใช้หนังสือนิทานเรื่อง “ฟังซิ ฟังซิ เสียงนี้ เสียง...อะไร” ซึ่งใช้คำถามว่า “นักเรียนคนไหนตอบครูได้บ้างว่าหน้านี้ครูอ่านจากตรงไหนไปตรงไหน” โดยเด็กสามารถบอกได้ว่าเริ่มอ่านจากหน้าหนังสือด้านซ้ายไปหน้าด้านขวา ซึ่งเป็นการดูระหว่างหน้าหนังสือ จึงยังไม่ชัดเจนว่าเด็กมีความสามารถด้านนี้ โดยเด็กควรจะบอกได้ว่าเริ่มต้นอ่านที่ตัวหนังสือ

สัปดาห์ที่ 5 เป็นต้นไปเด็กจึงเริ่มมีความสามารถด้านนี้มากขึ้น โดยสังเกตจากพฤติกรรมกรรมการมองตามนิ้วของครูที่ชี้ไปในทิศทางที่ถูกต้อง เมื่อครูให้เด็กออกมาเป็นผู้เล่า เด็กจึงชี้นิ้วตามตัวอย่างที่ครูได้ทำไว้ ซึ่งเป็นการอ่านจากตัวหนังสือด้านซ้ายไปด้านขวา

4. การจำแนก แยกแยะตัวอักษร คำศัพท์ และประโยค

สัปดาห์แรก เด็กส่วนใหญ่ ในห้องสามารถบอกได้ว่าตัวอักษร คำศัพท์ คือตรงไหน โดยการสังเกตจากหลังจัดกิจกรรมครูและเด็กร่วมสรุปโดยการที่ครูเขียนคำศัพท์ว่า “กบ” “ปลา” บนกระดานด้านซ้าย และเขียนตัวอักษร “กอไก่” “ขอใจ” ไว้ที่กระดานด้านขวา จากนั้นถามเด็กว่า ไหนตอบครูชี้ว่าฝั่งไหนคือตัวอักษร เด็กทุกคนชี้ได้อย่างพร้อมเพรียงกัน จากนั้นครูถามว่าหากครูอยากทำให้เป็นประโยคครูควรใส่อะไรเพิ่มเติมเข้าไป เด็กตอบว่า กบกระโดด ครูจึงเขียนคำว่า

“กระโดดคบ” ลงบนกระดาน เด็กตอบว่าถูกต้อง ครูจึงอ่านให้เด็กฟัง เด็กจึงตอบว่าผิด โดยฟังจากความหมาย จึงถือว่าเด็กไม่สามารถบอกส่วนประกอบของประโยคได้

สัปดาห์ที่สองและสัปดาห์ต่อ ๆ ไป เด็กที่ตอบไม่ได้ในสัปดาห์แรกก็สามารถตอบได้หมด ซึ่งดูจากการจัดกิจกรรมจากนิทานเรื่อง “ฟังซิ ฟังซิ เสียงนี้เสียงอะไร” ครูสรุปร่วมกันกับเด็กด้วยการให้เด็กหาคำว่า “หู” ในนิทานให้เจอ จากนั้นครูให้เด็กช่วยกันแต่งประโยคจากคำว่าหู เด็ก ๆ ช่วยกันแต่งประโยคออกมามากมาย ได้แก่ “หูมีไว้ฟัง” “หูของน้อง” “หูมีสองข้าง” โดยจะเห็นได้ว่าแม้เด็กจะอ่านคำ ๆ นั้นไม่ได้ก็ตาม แต่ก็สามารถบอกได้ว่าส่วนประกอบของ ตัวอักษร คำศัพท์ และ ประโยคจะประกอบไปด้วยอะไรบ้าง

5. บอกส่วนประกอบของหนังสือ

ตั้งแต่สัปดาห์แรก เด็กส่วนใหญ่ สามารถบอกได้ว่าหน้าปกคือตรงไหน แต่มีเด็กบางคนที่ยังตอบว่าตรงไหนคือหน้าปก แต่ไม่รู้ว่าปกที่อยู่ข้างหลังคือ หลังปก ดังตัวอย่างการแสดงออกของเด็กในหน่วยการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง “ธรรมชาติรอบตัว” นิทานเรื่อง “เตาะเตาะตามรอย” ซึ่งครูให้เด็กได้สำรวจหนังสือนิทานที่ครูได้เตรียมไปและตั้งคำถามว่า หากครูจะเริ่มอ่านนิทานควรเริ่มอ่านจากตรงไหน เด็กส่วนใหญ่ตอบว่า “จากหน้าปก” แต่มีบางคนบอกว่า “จากด้านหน้า” และมีเด็กเพียง 2 คนที่ไม่สามารถตอบได้ว่าด้านหลังของปกหนังสือเรียก “ปกหลัง” และจากการทดลองไม่พบเด็กคนไหนที่ถือหนังสือกลับหัวเลย

6. การบอกคำเริ่มต้นและคำสุดท้ายของประโยค

ในสัปดาห์แรกเด็กส่วนใหญ่ตอบได้ว่า คำขึ้นต้นอยู่ตรงไหน แต่ไม่สามารถตอบได้ว่า คำสุดท้ายของประโยคอยู่ที่ไหน โดยเด็กมักตอบว่า “ประโยคสุดท้ายจะอยู่ในหน้าถัดไป” และบางคนก็ตอบว่า “อยู่ในบรรทัดถัดไป”

ในสัปดาห์ที่ 7 เป็นต้นไป พบว่าเด็กเกิดความสามารถด้านนี้ ซึ่งดูได้จากพฤติกรรมและคำตอบคำถามของเด็กจากกิจกรรมการอ่านนิทานร่วมกัน โดยในสัปดาห์นี้ใช้หนังสือนิทานเรื่อง “หนูไม่เคยลืม” ครูให้เด็กที่เป็นตัวแทนออกมาเล่านิทาน เด็กใช้วิธีการอ่านโดยใช้นิ้วชี้ตามไปด้วย

จากนั้นเมื่อจบกิจกรรมครูแจกหนังสือนิทานให้เด็กร่วมกันอ่านในกลุ่ม ครูเดินสังเกตพฤติกรรม พบว่า เด็กส่วนใหญ่สามารถอ่านได้อย่างถูกต้องทิศทาง

จากผลการสังเกตพฤติกรรมความสามารถในการมีความคิดรวบยอดเกี่ยวกับหนังสือ ของเด็กปฐมวัย สามารถสรุปได้ว่า

ระยะที่ 1 (สัปดาห์ที่ 1 – 3) พบว่าความสามารถด้านความคิดรวบยอดเกี่ยวกับหนังสือ ที่ปรากฏคือ ด้านการจับคู่คำที่อ่านกับคำที่ปรากฏในหน้าหนังสือ และด้านการจำแนกแยกแยะ ตัวอักษร คำศัพท์ และประโยค ด้านการบอกส่วนประกอบของหนังสือ ด้านการบอกคำเริ่มต้นและ คำลงท้ายของประโยค

ระยะที่ 2 (สัปดาห์ที่ 4 – 6) พบว่า เด็กจะเริ่มคุ้นเคยกับรูปแบบของความคิดรวบยอด เกี่ยวกับหนังสือมากขึ้นและเข้าใจลำดับขั้น ที่จะต้องดำเนินกิจกรรมและรู้ว่าควรให้ความสำคัญกับ อะไรก่อนหลัง ซึ่งเห็นว่าเด็กมีความสามารถด้านอื่นเพิ่มเติมขึ้น ได้แก่ การตระหนักรู้หนังสือ ทิศทางการอ่านหนังสือ

ระยะที่ 3 (สัปดาห์ที่ 7 – 8) ครูมุ่งเน้นการความสามารถ 2 ด้านคือ การตระหนักรู้ หนังสือ และด้านทิศทางการอ่านหนังสือ โดยตลอดการจัดกิจกรรมจะเห็นได้ว่าเด็กมีลำดับขั้นด้าน การพัฒนาความคิดรวบยอดเกี่ยวกับหนังสือเพิ่มขึ้นอย่างเป็นลำดับขั้น และเริ่มชัดเจนมากขึ้น

ข้อวิจารณ์

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้แบ่งการวิจารณ์ออกเป็น 2 ประเด็นคือการจัดกิจกรรมการอ่าน ร่วมกัน และความสามารถด้านความคิดรวบยอดเกี่ยวกับหนังสือของเด็กปฐมวัย โดยมีรายละเอียด ดังนี้

1. การจัดกิจกรรมการอ่านร่วมกัน

แผนการจัดกิจกรรมการอ่านร่วมกัน ผู้ศึกษาได้ทำการทดลองเป็นเวลา 8 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 2 วัน ในวันอังคาร และวันพฤหัสบดี วันละประมาณ 40 นาที ทำการทดลอง ในช่วงเวลา 09.30 – 10.10 น. รวม 16 ครั้ง

ในวันที่ 1 (วันอังคาร) กิจกรรมการอ่านนิทานร่วมกัน ผู้วิจัยได้เลือกหนังสือนิทานที่เหมาะสมสำหรับกลุ่มเป้าหมาย คือเป็นนิทานที่ตรงกับหน่วยการเรียนรู้ของเด็กในช่วงเวลาที่ทำการทดลอง และ รูปแบบหนังสือนิทานที่เหมาะสมสำหรับช่วงวัย มีเนื้อหาที่ไม่ยากจนเกินไป ใช้คำซ้ำหรือคำคล้องจอง เพื่อดึงดูดความสนใจเด็ก ดังที่ เนื่อน้อง สนับสนุน (2541) ได้กล่าวว่า นิทานสำหรับเด็กที่ควรพิจารณาจากความสนใจของเด็กเป็นหลัก โดยเป็นเรื่องที่ใกล้ตัวเด็ก ความยาวไม่เกิน 10 – 15 นาที หรือประมาณ 12 หน้า รูปภาพประกอบมีสีสันสดใส ขนาดมีความเหมาะสมที่เด็กจะเห็นได้ชัด มีภาพประมาณ 60 – 70% มีเนื้อเรื่องประมาณ 40% โดยวิธีการที่ใช้กิจกรรมการอ่านร่วมกันตามแนวคิดทฤษฎีของ Holdaway ซึ่งใช้นิทานเพื่อให้เด็กสนใจ สนุกสนาน ด้วยแล้วนั้น นอกเหนือจากที่กล่าวมาแล้ว หนังสือนิทานควรเป็นเล่มที่ใหญ่พอที่จะให้เด็กทั้งห้องมองเห็นได้อย่างชัดเจน และตัวหนังสือไม่เยอะเกินไป แต่ควรให้ครบองค์ประกอบ

ในวันที่ 2 (วันพฤหัสบดี) เป็นการประดิษฐ์ที่เกี่ยวข้องกับเนื้อเรื่องในนิทาน เช่น การประดิษฐ์หนังสือเพื่อสร้างความคิดรวบยอดเกี่ยวกับหนังสือ และการประดิษฐ์สิ่งของเครื่องใช้ เช่น การประดิษฐ์ถุงผ้า จากนิทานเรื่อง ตลาดเช้า ว้าวร่อย โดยแต่ละกิจกรรมการประดิษฐ์จะเน้นให้เด็กเกิดความคิดรวบยอดเกี่ยวกับหนังสือ หรือ Print Concept เพิ่มขึ้น จากการใช้หนังสือนิทานเป็นการเกริ่นและทบทวนในขั้นนำทุกครั้ง ซึ่งจะใช้วิธีการพูดคุย และให้เด็กได้แสดงความคิดเห็น ดังที่ มณิศา ปาลกะวงษ์ ณ อยุธยา (2550) กล่าวว่า การจัดกิจกรรมการอ่านร่วมกัน คือการสอนให้เด็กรู้จักคำศัพท์และความคิดรวบยอดเกี่ยวกับตัวหนังสือ โดยการซักถาม พูดคุย ให้เด็กได้แสดงความรู้สึกรู้สึกของตัวเองในเนื้อเรื่อง แล้วเชื่อมโยงเข้ากับเหตุการณ์ในชีวิตจริงของเด็ก ซึ่งสอดคล้องกับ สุภัทรา คงเรือง (2539) ที่ว่า หลังการจัดกิจกรรมการอ่านร่วมกันแล้ว ครูควรจัดกิจกรรมการสื่อภาษาและกิจกรรมการเล่นภาษา เพื่อให้เด็กได้สื่อความหมายถึงเรื่องที่อ่าน ซึ่งกิจกรรมการสื่อภาษาอันได้แก่ การทำหนังสือนิทาน การแสดงบทบาทสมมติ การทำงานศิลปะ ฯลฯ และกิจกรรมการเล่นภาษาได้แก่ เกมหาคำที่เหมือนกับในนิทาน เกมหาชื่อตัวละคร ฯลฯ

ดังนั้นในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยเชื่อว่าการใช้กิจกรรมการอ่านร่วมกัน สามารถช่วยส่งเสริมความสามารถด้านความคิดรวบยอดเกี่ยวกับหนังสือในเด็กปฐมวัยเพิ่มสูงขึ้นได้ ซึ่งหากจะให้ได้ผลที่คงอยู่ในระยะยาว ควรที่จะใช้เวลาที่นานกว่านี้ และควรให้มีรูปแบบที่ส่งเสริมเป็นไปด้วยความร่วมมือกันระหว่างบ้านและโรงเรียน

การทดลองในครั้งนี้ผู้วิจัยพบว่า สิ่งที่สำคัญสำหรับการจัดกิจกรรม คือการให้เด็กได้มีส่วนร่วมมากที่สุดในการทำกิจกรรมแต่ละครั้ง เนื่องจากเด็กจะเกิดความสนุกสนาน และเข้าใจมากขึ้น รวมถึงการแสดงออก คำถามของครู การเตรียมความพร้อมก็มีส่วนในการจัดกิจกรรม เนื่องจากหากครูไม่มีการเตรียมการที่ดี ก็ทำให้การจัดกิจกรรมเป็นไปอย่างสเปะปะ ไม่มีทิศทางหรือกรอบที่ชัดเจน เช่น การเตรียมงานประดิษฐ์ หากงานที่ยากเกินความสามารถของเด็กก็ทำให้เด็กเกิดความเบื่อหน่าย

2. ความสามารถด้านความคิดรวบยอดเกี่ยวกับหนังสือของเด็กปฐมวัย หลังการจัดกิจกรรม เด็กมีความคิดรวบยอดที่เพิ่มขึ้น สามารถอธิบายได้ดังนี้

ด้านการตระหนักรู้หนังสือ พบว่าในสัปดาห์แรกเด็กมีความสามารถด้านการตระหนักรู้หนังสืออยู่ในเกณฑ์ควรส่งเสริม ซึ่งเด็กจะมีพื้นฐานความรู้เบื้องต้นเท่านั้น คือรู้ว่าหนังสือและภาพมีความแตกต่างกัน แต่ยังไม่สามารถตอบได้ว่า ตัวหนังสือมีหน้าที่ทำอะไร ดังนั้นครูจึงใช้การจัดกิจกรรม และรูปแบบที่ให้เด็กได้มีโอกาสแสดงความคิดเห็นมากขึ้น เช่น ตัวอย่างในสัปดาห์ที่ 5 ในขั้นสรุป หลังการจัดกิจกรรมการประดิษฐ์หนังสือ ครูถามคำถามเด็ก โดยใช้หนังสือที่ไม่มีตัวอักษรเป็นสื่อ แล้วถามเด็กว่า “จะรู้ไหมว่าคือสัตว์อะไร หากเด็กไม่เคยรู้จักสัตว์ชนิดนั้นมาก่อน” ซึ่งเป็นการสร้างความเข้าใจให้เด็กมากขึ้น และให้เด็กได้คิดตามจากกิจกรรมที่ได้ทำด้วยตนเอง ดังที่ อารี สันทรวี (2550) ได้กล่าวไว้ว่า การสอนอ่านให้กับเด็กนั้น จะต้องให้เด็กได้เห็นประโยชน์ของตัวอักษรหรือคำอ่านในความมุ่งหมายที่ต่าง ๆ กัน เช่นการอธิบายถึงประโยชน์ของป้ายฉลากยา เพื่อให้ผู้อ่านสามารถเข้าใจได้อย่างถูกต้อง

ด้านการจับคู่คำที่อ่านกับคำที่ปรากฏในหน้าหนังสือ พบว่าในสัปดาห์ที่ 1 และ 2 เด็กจะยังไม่สามารถตอบได้ว่าคำไหน คือคำที่ครูอ่านถึงแม้ว่าระหว่างการจัดกิจกรรมครูจะใช้นิ้วชี้ไปด้วยก็ตาม แต่เมื่อสัปดาห์ที่ 3 ครูดำเนินกิจกรรมด้วยการใช้บัตรคำที่มีภาพสัตว์อยู่ด้วย และให้เด็กได้เลือกนำไปจับคู่ให้ตรงกับคำในนิทาน ซึ่งเป็นการเชื่อมโยงระหว่างภาพและคำศัพท์เข้าด้วยกัน ซึ่งสอดคล้องกับ ประทีน มหาจันทร์ (2530) ที่กล่าวว่า การฝึกทักษะในการโยงความหมายกับสัญลักษณ์หรือภาพกับตัวอักษรเข้าด้วยกันนั้น เป็นทักษะเบื้องต้นของการอ่าน เพราะการอ่านจะมีการแปลความหมายของคำมาจากสัญลักษณ์ ซึ่งผู้อ่านจะต้องใช้ประสบการณ์ของตนในการเชื่อมโยงมาจาก สัญลักษณ์ คำ ไปจนถึงความหมายที่ได้รับ

ด้านทิศทางการอ่านหนังสือ พบว่าเด็กเกิดความสามารถด้านนี้ในสัปดาห์ที่ 5 จากการจัดกิจกรรมการอ่านนิทาน โดยครูเป็นผู้เล่าและให้เด็กมาชี้ตัวหนังสือไปตามทิศทางที่ถูกต้อง และครูสลับให้เด็กเป็นผู้เล่าแทน จากนั้นครูใช้นิ้วชี้ไปไปตามตัวอักษร ทั้งแบบผิดและถูก เพื่อให้เด็กได้แสดงความคิดเห็นว่าแบบไหนถูกแบบไหนผิด จนจบเล่ม เด็กทุกคนได้ผลัดเปลี่ยนกันออกมาทำกิจกรรม ทำให้เด็กเกิดความสุขสนุกสนานจากการช่วยกันทาย หากเพื่อนทำผิดก็จะช่วยบอก แต่จะมีเด็กบางคนที่ไม่เกิดความสามารถด้านนี้ เนื่องจากเด็กคนนั้นจะค่อนข้างเก็บตัว และไม่ค่อยกล้าแสดงออกในการจัดกิจกรรม เมื่อครูให้ออกมาหน้าชั้นก็จะเกิดอาการเขินอาย และไม่กล้าตอบ ผู้วิจัยจึงใช้วิธีประเมินนอกเวลาเรียนเพิ่มเติม เด็กก็สามารถตอบได้ แต่ก็ยังต้องช่วยกระตุ้นอยู่บ้าง

ด้านการจำแนก แยกแยะตัวอักษร คำศัพท์ และประโยค พบว่า เด็กมีความเข้าใจและสามารถจำแนกตัวอักษรได้ และรู้จักคำศัพท์เพิ่มขึ้น โดยการจัดกิจกรรมการอ่านนิทาน ขณะที่ครูอ่าน ครูจะหยุดเป็นระยะ และให้เด็กได้ออกมาชี้ตัวหนังสือที่เหมือนกับคำที่ครูอ่าน โดยครูจะชี้ตัวอักษรที่ขึ้นต้นคำ และย่ำคำซ้ำบ่อย ๆ ทำให้เด็กสามารถตอบได้ จากนั้นหลังกิจกรรมก็มีการทบทวนเรื่องคำศัพท์จากการเล่นเกม โดยครูเขียนคำศัพท์บนกระดานแล้วให้เด็กทาย เมื่อครูเห็นว่คำนั้นเด็กได้อยู่แล้วก็จะเพิ่มเติมคำศัพท์ที่สอดคล้องกัน เช่น ครูยกตัวอย่างคำว่า ตลาด แล้วให้เด็กบอกสิ่งของที่อยู่ในตลาด จากนั้นครูก็เขียนลงบนกระดาน ซึ่งสอดคล้องกับ Marie Clay (2000) ที่กล่าวว่า การที่เด็กจะเรียนอ่านได้นั้น จำเป็นจะต้องเข้าใจเรื่องราวจากประสบการณ์เดิมของเด็กด้วย โดยเข้าใจถึงความหมายของคำที่ได้อ่าน ซึ่งจะทำให้เด็กจำคำได้ดีขึ้น

ด้านการบอกส่วนประกอบของหนังสือ พบว่า ในสัปดาห์แรกเด็กบอกได้ว่า ส่วนประกอบของหนังสือ คือปกหน้า แต่ยังไม่สามารถบอกส่วนอื่น ๆ ได้ และในสัปดาห์ถัดไปเด็กเริ่มมีความสามารถด้านนี้เพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ แต่มีเด็กจำนวน 3 คนที่ยังต้องให้ครูกระตุ้นอยู่เนื่องจากเด็กจะไม่สามารถตอบได้ว่าผู้แต่งมีหน้าที่อะไร ครูจึงใช้คำว่า ผู้เล่าเรื่อง และผู้วาดภาพ เพื่อเป็นการอธิบายเพิ่มเติมเพื่อให้เด็กเข้าใจมากขึ้น เนื่องจากการสอนเด็กควรใช้คำที่เป็นภาษาง่าย ๆ

ด้านการบอกคำเริ่มต้นและคำลงท้ายประโยค พบว่าในเริ่มแรกเด็กจะตอบได้ว่าคำแรกของคำคือตรงไหน แต่จะสับสนในเรื่องของคำลงท้ายประโยค ซึ่งเด็กส่วนใหญ่จะเข้าใจว่าคำท้ายของประโยคจะอยู่ในหน้าถัดไป เมื่อครูใช้คำเน้นว่าคำท้ายประโยคของหน้านั้น เด็กก็จะเริ่มเข้าใจและสามารถตอบได้มากขึ้น

จากข้อสรุปที่ได้จากผลทำให้รู้ว่า การจัดกิจกรรมเพื่อมุ่งเน้นให้เด็กมีความสามารถด้านความคิดรวบยอดเกี่ยวกับหนังสือ จะเป็นไปตามลำดับขั้น โดยจะเริ่มจากสิ่งที่ย้ำและจากประสบการณ์ที่ผ่านมาของเด็ก ซึ่งบางคนแสดงออกให้เห็นว่าเคยดูต้นแบบ คือพ่อและแม่ที่เคยเล่านิทานให้เด็กฟัง แต่พ่อแม่ไม่มุ่งเน้นการอธิบายเพิ่มเติม ประสบการณ์ด้านความคิดรวบยอดเกี่ยวกับหนังสือของเด็กจึงยังมีน้อย เมื่อผู้วิจัยได้ทำการทดลองกับเด็กกลุ่มตัวอย่าง จึงทำให้มีความสามารถเพิ่มขึ้นกว่าตอนก่อนการทดลอง ซึ่งกิจกรรมการอ่านร่วมกันเป็นกิจกรรมที่สนุกสนาน เด็กได้เห็นแบบอย่างจากครูและเพื่อนในห้องที่มีประสบการณ์มากกว่า และจากการที่ได้เห็นคำซ้ำ ๆ จากการที่ครูอ่านและชี้ตัวอักษรไปด้วย ก็จะกระตุ้นการมองเห็นและการฟัง ซึ่งฝึกให้เด็กได้เรียนรู้เรื่องตัวอักษรและคำต่าง ๆ ทำให้เด็กได้รับการส่งเสริมความสามารถด้านความคิดรวบยอดเกี่ยวกับหนังสือและตัวหนังสืออีกด้วย

โดยเมื่อพิจารณาแล้วจากการทดลองพบว่าหลักการสำคัญที่เด็กจะมีความสามารถด้านความคิดรวบยอดเกี่ยวกับหนังสือ ดังนี้

1. การปูพื้นฐานมาตั้งแต่ที่บ้าน ซึ่งหากเด็กได้รับการปลูกฝังมาตั้งแต่ที่บ้านการพัฒนาความสามารถก็เป็นไปอย่างรวดเร็ว ดังจะเห็นได้จากผลการทดลอง พบว่า ด้านที่เด็กมีความสามารถเดิมอยู่แล้วคือ การบอกส่วนประกอบของหนังสือ และ การจำแนกตัวอักษร คำศัพท์ ประโยค ทำให้การส่งเสริมเป็นไปด้วยความรวดเร็ว
2. ความสามารถที่พบว่าเด็กได้ช้าที่สุด คือ ความสามารถด้านการตระหนักรู้หนังสือ และการบอกคำเริ่มต้นและคำลงท้ายของประโยค นั้น จากการวิจัยพบว่าเด็กตอบได้ว่าตรงไหนคือตัวหนังสือ และตรงไหนคือภาพ แต่เด็กแทบทุกคนไม่สามารถตอบได้ว่าหน้าที่ของตัวหนังสือคือการบรรยายเนื้อเรื่อง ส่วนรูปภาพมีหน้าที่ทำให้เรื่องราวที่ได้ฟังชัดเจนขึ้นเท่านั้น ซึ่งสอดคล้องกับศุภวรรณ ฤทธิคุปต์ (2551) กล่าวว่าสิ่งที่เด็กจะอ่านได้ เด็กจะต้องรับสารจากสัญลักษณ์หรือรูปภาพมาก่อน ตามมาด้วย ตัวอักษร กลุ่มคำ ประโยคแล้วจึงนำมาแปลความจากตัวสัญลักษณ์ต่างๆ ออกมาจากการผสมผสานความคิดกับประสบการณ์เดิมทำให้สามารถเข้าใจเรื่องราวที่ได้อ่าน ซึ่งเป็นไปตามพัฒนาการทางภาษาของเด็ก

นอกจากนี้ กิตยวดี บุญชื้อ และ อัญญมณี บุญชื้อ (2549: 123) ได้ให้ข้อเสนอแนะว่า เด็กจะสนใจและอ่านหนังสือมากขึ้น หากการอ่านควบคู่ไปกับการทำกิจกรรมหรือการจัด

สภาพแวดล้อม เช่นการจัดมุมหนังสือ และมีกิจกรรมที่เกี่ยวกับการใช้ภาษา ในกรณีนี้เมื่อผู้วิจัยสนใจ จะพัฒนาความสามารถด้านความคิดรวบยอดเกี่ยวกับหนังสือของเด็กโดยใช้กิจกรรมการอ่าน ร่วมกันนั้น ผู้วิจัยจึงได้ใช้การอ่านนิทานร่วมกันเพื่อให้เด็กได้มีส่วนร่วมในหนังสือมากที่สุด และใช้ การประดิษฐ์เพื่อเป็นกิจกรรมต่อยอดที่ช่วยสร้างความสนใจ และให้เกิดความสนุกกับการเรียนรู้ ซึ่งสอดคล้องกับคำกล่าวของ Lamme and Lee (1990: 295 – 297) ที่กล่าวถึงกิจกรรมการอ่าน ร่วมกันไว้ว่าเป็นกิจกรรมที่ช่วยให้เด็กได้รับการฝึกฝนทางภาษา อีกทั้งเด็กก็จะมีทัศนคติที่ดีต่อการ อ่าน และเรียนรู้กระบวนการที่ทำให้เกิดการคิด การคาดเดาเหตุการณ์และมีความคิดรวบยอด เกี่ยวกับหนังสือ และตัวหนังสือไปพร้อม ๆ กัน

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง ผลของการจัดกิจกรรมการอ่านร่วมกันเพื่อส่งเสริมความสามารถด้านความคิดรวบยอดเกี่ยวกับหนังสือของเด็กปฐมวัย

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

วัตถุประสงค์ของการวิจัยในครั้งนี้คือ เพื่อศึกษาผลของการจัดกิจกรรมการอ่านร่วมกันเพื่อส่งเสริมความคิดรวบยอดเกี่ยวกับหนังสือของเด็กปฐมวัย

กลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ เด็กปฐมวัย อายุระหว่าง 4 – 5 ปีที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นอนุบาลปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2553 โรงเรียนอนุบาลคหกรรมศาสตร์เกษตรภาควิชาคหกรรมศาสตร์ คณะเกษตร มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ จำนวน 31 คน 1 ห้องเรียน ซึ่งได้มาโดยวิธีการเลือกแบบเจาะจง โดยเหตุผลที่เลือกกลุ่มเป้าหมายนี้เนื่องจากอายุของเด็กและความเหมาะสมในการส่งเสริมความคิดรวบยอดเกี่ยวกับหนังสือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย

1. แผนการจัดกิจกรรมการอ่านร่วมกัน จำนวน 16 แผน ประกอบไปด้วย 2 กิจกรรม คือกิจกรรมการอ่านนิทาน และกิจกรรมการประดิษฐ์

2. แบบประเมินความคิดรวบยอดเกี่ยวกับหนังสือ โดยแบ่งความสามารถออกเป็น 6 ด้าน ประกอบด้วย ความสามารถด้านการตระหนักรู้หนังสือ ความสามารถด้านการจับคู่คำที่อ่านกับคำที่ปรากฏในหน้าหนังสือ ความสามารถด้านทิศทางการอ่านหนังสือ ความสามารถในการจำแนกแยกแยะตัวอักษร คำศัพท์ และประโยค ความสามารถในการบอกส่วนประกอบของหนังสือได้ ความสามารถในการบอกคำเริ่มต้นและคำลงท้ายของประโยค

3. แบบสังเกตความสามารถด้านความคิดรวบยอดเกี่ยวกับหนังสือ เป็นแบบสังเกตที่ผู้วิจัยได้ทำขึ้นเพื่อดูความสามารถด้านความคิดรวบยอดทั้ง 6 ด้านและนำมาวิเคราะห์ในแต่ละสัปดาห์

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยได้แบ่งข้อมูลออกเป็น 2 ประเด็น คือการวิเคราะห์ข้อมูลในเชิงปริมาณ และการวิเคราะห์ข้อมูลในเชิงคุณภาพ ดังนี้

1. ข้อมูลเชิงปริมาณ คือข้อมูลคะแนนที่ได้จากแบบประเมินความคิดรวบยอดเกี่ยวกับหนังสือของเด็กปฐมวัย โดยนำข้อมูลที่นำมาวิเคราะห์เพื่อหาค่าเฉลี่ยโดยใช้ $\bar{X}$ ซึ่งผู้วิจัยได้แปลความหมายของค่าเฉลี่ย ดังต่อไปนี้

ค่าคะแนนเฉลี่ย	0.00 - 0.66	หมายถึง	ควรส่งเสริม
ค่าคะแนนเฉลี่ย	0.67 - 1.33	หมายถึง	ดี
ค่าคะแนนเฉลี่ย	1.34 - 2.00	หมายถึง	ดีมาก

การแปลผลความคิดรวบยอดเกี่ยวกับหนังสือของเด็กปฐมวัย คือหากเด็กมีความสามารถตั้งแต่ระดับคะแนน 0.67 ขึ้นไป แสดงว่าเด็กมีการพัฒนาความคิดรวบยอดเกี่ยวกับหนังสือที่อยู่ในเกณฑ์ดี และหากเด็กมีความสามารถตั้งแต่ระดับคะแนน 1.34 ขึ้นไป แสดงว่าเด็กมีการพัฒนาความคิดรวบยอดเกี่ยวกับหนังสือที่อยู่ในเกณฑ์ดีมาก

2. ข้อมูลเชิงคุณภาพ ข้อมูลจากการสังเกตและบันทึกพฤติกรรมจากการจัดกิจกรรมการอ่านร่วมกัน และการสนทนาพูดคุยกับเด็ก ระหว่างการทดลองและการเก็บข้อมูลนอกเวลาเป็นรายบุคคล โดยนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์เนื้อหาแล้วเสนอเป็นความเรียง

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัยครั้งนี้

ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะที่ได้หลังจากทดลองสามารถสรุปผลและวิจารณ์ได้ดังนี้

1. การจัดกิจกรรมการอ่านร่วมกัน ควรเลือกหนังสือนิทานให้มีขนาดที่เหมาะสมกับเด็กในห้องสามารถมองเห็น ได้อย่างชัดเจน อีกทั้งตัวหนังสือและภาพควรมีความสอดคล้องและสัมพันธ์กัน เนื้อหานิทานควรเป็นเรื่องที่สั้น ๆ กระชับ ได้ใจความ หากมีความยาวมากเกินไป สมาธิของเด็กจะเหลือน้อย ทำให้การส่งเสริมเป็นไปได้ยาก และผลที่ได้จะไม่สามารถประเมินได้ตามจริง
2. หลังการอ่านนิทานร่วมกัน ครูควรให้เด็กได้ยืมหนังสือนิทานเล่มนั้นกลับไปบ้านโดยใช้วิธีผลัดกันนำไปให้ผู้ปกครองและเด็กร่วมกันอ่านที่บ้าน เพื่อเป็นการซ้ำย้ำทวน
3. ควรมีการร่วมมือกันระหว่างบ้านและโรงเรียน ซึ่งจากการศึกษาตัวอย่างการจัดกิจกรรมและวิธีการส่งเสริมทั้งจากทฤษฎีด้านการอ่านร่วมกัน และทฤษฎีความคิรวบยอดเกี่ยวกับหนังสือทำให้ทราบว่าเด็กที่ได้รับการส่งเสริมที่บ้านจะมีความคิรวบยอดได้ดีกว่า เนื่องจากเด็กให้ความร่วมมือมากที่สุด โดยจะประกอบไปด้วยองค์ประกอบหลาย ๆ อย่าง เช่น สภาพแวดล้อมที่เหมาะสม เด็กเกิดการผ่อนคลาย เมื่ออยู่ที่บ้านและได้อยู่ใกล้ชิดกับคนที่ตนเองไว้วางใจ โรงเรียนจึงควรให้ความรู้ผู้ปกครองเพื่อส่งเสริมเด็กให้ถูกทาง ผ่านการประชุมผู้ปกครอง แจกเอกสาร ต่าง ๆ

ข้อเสนอแนะในการทำการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการสร้างชุดกิจกรรมการให้ความรู้ผู้ปกครองในการส่งเสริมความคิดรวบยอดเกี่ยวกับหนังสือสำหรับเด็กปฐมวัยเพื่อเป็นแนวทางให้ผู้ปกครองนำไปใช้ร่วมกับเด็กที่บ้านและเป็นการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างบ้านและโรงเรียน
2. อาจมีการศึกษา ความคิดรวบยอดเกี่ยวกับหนังสือในเด็กปฐมวัยหลังจากได้รับกิจกรรมอื่นๆ เช่น เกม เพลง นอกเหนือจากการใช้กิจกรรมการอ่านร่วมกันเพื่อศึกษาเปรียบเทียบประสิทธิภาพของกิจกรรมต่างๆ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการจัดกิจกรรมสำหรับเด็กปฐมวัยต่อไป
3. ควรนำกิจกรรมการอ่านร่วมกันไปใช้สำหรับส่งเสริมความสามารถด้านอื่น ๆ ของเด็ก เช่น การส่งเสริมให้เด็กรักการอ่าน ส่งเสริมการมีพฤติกรรมช่วยเหลือเพื่อนด้านการอ่าน

เอกสารและสิ่งอ้างอิง

- กานต์มณี สักดิ์เจริญ. 2546. “วิธีอ่านหนังสือและการอ่านหนังสือให้ฟัง.” ใน **กิจกรรมส่งเสริมการอ่าน**. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 89.
- กุลยา ตันติผลาชีวะ. 2545. **รูปแบบการเรียนการสอนปฐมวัยศึกษา**. กรุงเทพมหานคร: เอดิสัน.
- _____. 2541. การเล่านิทาน. **วารสารการศึกษาปฐมวัย**. 2(2): 10 – 19.
- ฉวีวรรณ คูหาภินันท์. 2542. **การอ่านและการส่งเสริมการอ่าน**. กรุงเทพมหานคร: ศิลปาบรรณาการ.
- ฉวีวรรณ กินาวงศ์. 2553. **การศึกษาเด็ก**. กรุงเทพมหานคร: โอเดียนสโตร์.
- ชุมจิรา เลหาบุตร. 2542. **ผลของการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านในมุมหนังสือที่มีต่อพฤติกรรมการใช้หนังสือที่ถูกต้องของเด็กปฐมวัย**. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาการศึกษาปฐมวัย, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ชลธิป สมาชิกโต. 2549. **การพัฒนาภาษาสำหรับเด็กปฐมวัย**. กรุงเทพมหานคร: คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. อ้างถึง M.R. Jalongo. 2000. *Early Childhood Language Arts*. 2nd ed. Boston: Allyn and Bacon.
- ทรงพร สุทธิธรรม. 2541. **การศึกษาความสามารถในการรับรู้และเข้าใจทักษะของผู้อื่นของเด็กปฐมวัยที่ผู้ปกครองจัดกิจกรรมนิทานเพื่อส่งเสริมการคลายการยึดตนเป็นศูนย์กลาง**. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาการศึกษาปฐมวัยศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร.
- นภเนตร ธรรมบวร. 2549. **การพัฒนากระบวนการคิดในเด็กปฐมวัย**. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

นฤมล เนียมหอม. 2540. การศึกษาสภาพและปัญหาการสอนภาษาธรรมชาติในโรงเรียนอนุบาล.
วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

เนื่อน้อง สันับบุญ. 2541. ความสามารถทางภาษาของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์
การเล่นิทาน. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการศึกษาปฐมวัย, มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.

บันลือ พุกกะวัน. 2534. ประสบการณ์ทางภาษาของเด็กก่อนวัยเรียน. ประชาศึกษา. 5: 14 - 15.

ปัทมศิริ ธีรานุรักษ์. 2539. การพัฒนาโปรแกรมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองเพื่อส่งเสริมการรู้
หนังสือขั้นต้นของเด็กวัยอนุบาล. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษา
ปฐมวัย, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ประเทิน มหาจันทร์. 2530. การสอนอ่านเบื้องต้น. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์โอเดียนสโตร์.

พรอนงค์ นิยมคำ. 2547. พัฒนากลุ่กน้อยด้วยการอ่าน. กรุงเทพมหานคร: มูลนิธิซิเมนต์ไทย.
แปลจาก ทาดาชิ มัตซึอิ.

พัชรี ผลโยธิน และ วรนาท รักสกุลไทย. 2543. เอกสารประกอบการอบรม Whole Language
โครงการพัฒนาอนุบาลศึกษาโดยผ่านกระบวนการนิเทศรุ่นที่ 2. กรุงเทพมหานคร.

เพียงจิต ดำประดิษฐ์. 2542. ความคิดสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัย. นครปฐม: สถาบันราชภัฏ
นครปฐม.

มัชฌิมา สืบพงษ์. 2551. ผลของการจัดกิจกรรมการอ่านร่วมกันที่มีต่อทักษะการอ่านในเด็ก
ปฐมวัย. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาปฐมวัยศึกษา,
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

มณิศา ปาลกะวงศ์ ณ อยุธยา. (บรรณาธิการ). 2550. “แนวทางในการอ่านร่วมกัน.” ใน
ม้าน้อยร้องเพลง. กรุงเทพมหานคร: แพลน ฟอรั่ คิดส์.

เยาวพา เดชะคุปต์. 2542. การจัดการศึกษาสำหรับเด็กปฐมวัย. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์
แม่ค้ำกักด.

_____. 2528. กิจกรรมสำหรับเด็กก่อนวัยเรียน. กรุงเทพฯ: โอ เอส พริ้นติ้ง เฮาส์.

รวีวาร โฉมเฉลา. 2549. มหัศจรรย์แห่งการอ่าน. กรุงเทพมหานคร: คลินิกสุขภาพ. แปลจาก
Reading Magic เมม ฟ็อกซ์. สำนักพิมพ์อัมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง.

เรืองศักดิ์ ปิ่นประทีป. 2552. สร้างลูกรักให้เป็นนักอ่าน. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร:
แปลน ฟอ์ คิดส์.

ลัดดาวัลย์ ขรรจงสง่า. 2548. การพัฒนาชุดนิทานเพื่อการส่งเสริมจริยธรรมของเด็กวัยเตาะแตะ.
ปริญญาานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย, มหาวิทยาลัยศรีนครินทร
วิโรฒ ประสานมิตร.

วรรณิ ศิริสุนทร. 2532. เอกสารคำสอนวิชาการเล่านิทาน. กรุงเทพมหานคร.

วชิราภรณ์ ชุมพล. 2547. ผลการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านในมุมหนังสือที่มีต่อความสนใจ
ในการอ่านของเด็กปฐมวัย โรงเรียนสาธิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
(ฝ่ายประถม). การศึกษาค้นคว้าอิสระศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาหลักสูตรและการสอน,
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

ศุภธีรัตน์ แก้วเล็ก. 2547. ผลการจัดประสบการณ์การอ่านร่วมกันที่มีต่อความสามารถในการอ่าน
สื่อความหมายของเด็กปฐมวัยในชั้นเรียนคละอายุ โรงเรียนบ้านคลองสมบูรณ์ จังหวัด
สมุทรสงคราม. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาหลักสูตรและการสอน,
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.

ศุภวรรณ ฤทธิคุปต์. 2550. ผลของเกมการศึกษาที่มีต่อทักษะการอ่านของเด็กปฐมวัย.
วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาปฐมวัยศึกษา, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

สันหพัฒน์ อรุณชาติ. 2542. นิทานสำหรับเด็กปฐมวัยโปรแกรม วิชาการศึกษปฐมวัย. กรุงเทพฯ: คณะครุศาสตร์ สถาบันราชภัฏภูเก็ต.

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. 2550ก. รูปแบบการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านในเด็กอายุ 1-3 ปี โดยพ่อแม่และผู้เลี้ยงดูเด็ก. กรุงเทพมหานคร: บริษัทสำนักพิมพ์พริกหวานกราฟฟิค จำกัด.

_____. 2550ข. กระบวนการใช้หนังสือเพื่อการพัฒนาเด็กปฐมวัย 0 – 3 ปี โครงการหนังสือเล่มแรก **Book Start**. กรุงเทพมหานคร: สกศ.

สุกัญญา ศรีสืบสาย. 2553. สอนเด็กให้รักการอ่าน. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์นานมีบุ๊คส์พับลิเคชั่นส์.

สุนันทา สุภาวสิทธิ์. 2547. ผลของการจัดกิจกรรมเล่านิทานโดยวิธีมุ่งประสบการณ์ทางภาษาที่มีต่อความสามารถในการอ่านของเด็กปฐมวัยโรงเรียนบ้านจองคำ จังหวัดแม่ฮ่องสอน. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาหลักสูตรและการสอน, มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

สุภัทรา คงเรือง. 2539. ผลการใช้กิจกรรมการอ่านตามแนวการสอนภาษาแบบธรรมชาติที่มีต่อความคิดรวบยอดเกี่ยวกับตัวหนังสือและหนังสือของเด็กวัยอนุบาล. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษปฐมวัย, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

หรรษา นิลวิเชียร. 2535. ปฐมวัยศึกษาและแนวปฏิบัติ. กรุงเทพมหานคร: โอเดียนสโตร์.

อุบล เวียงสมุทร. 2546. ผลของการจัดกิจกรรมการเล่านิทาน ด้วยเทคนิคการสร้างหนังสือเล่มใหญ่ ตามแนวการพัฒนาภาษาแบบธรรมชาติที่ส่งผลต่อความสนใจในการอ่านและการเขียนของเด็กปฐมวัย. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาหลักสูตรและการสอน, มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย.

อารี สันหลวี. 2543. **สอนอ่านเขียนด้วยนิทานภาพร่วมกัน: สำหรับเด็กปฐมวัย.**

กรุงเทพมหานคร: กรมวิชาการ. อ้างถึง D. Holdaway. 1979. **The Foundation of Literacy.** New Hampshire: Heinemann.

อารี สันหลวี. 2550. **สอนภาษาไทยแนวสมดุลภาษา.** กรุงเทพมหานคร: สมาคมเพื่อการศึกษาเด็ก.

Audrey W. Prince. 2008. **Concept about Print.** Super Duper Publications (Online)

<http://www.superduperinc.com>, March 18, 2011.

Box, J.A. 1990. **The Effect of Share Reading Experience on Head Start Children's Concept about Print and Story Structure.** Birmingham: EDD. Dissertation University of Alabama.

Cochrane. *et al.* 1984. **Reading Writing and Caring.** London: A Simon & Schuster.

Cutting. B. 1989. **Getting Started in Whole Language: Share Reading Experience.**

Auckland: Apple Press.

Fennacy, J. W. 1988. **Teaching and Learning Literacy in Two Kindergarten Classrooms.**

EdD Dissertation, University of Southern California.

Gwan, M. 2000. "Shared Book Experience." **Young Children.** 55: 20-24.

Goodman, K.S. 1986. **What's Whole in Whole Language.** New Hampshire: Heinemann.

Holdaway, D. 1979. **The Foundation of Literacy.** New Hampshire: Heinemann.

Jalongo, M. R. 2000. **Early Childhood Language Arts.** 2nd ed. Boston: Allyn and Bacon.

- Lamme, L. and P. Lee. 1990. "Crossing the Moat: from Basic Skills to Whole Language in Kindergarten Curriculum." **British Journal of Education Psychology**. 66(5): 295-297.
- Marie, M. C. 2000. Concepts About Print: **What Have Children Learned About the Way We Print Language.**
- Raines, S.C. and R.J. Canady. 1990. **The Whole Language Kindergarten**. New York: Columbia University. Cited Holdaway, D. 1979 *The Foundation of Literacy*. NH: Heinemann.
- Richard, G. L. 1987. **Young Children's Concepts about Print and Reading: Toward a Model of Word Reading Acquisition**. New York: Ohio University.
- Smith, R. J. and D. Johnson. 1976. **Teaching Children to Read**. New York: Addison Wesley.
- Strickland, D. S. 1988. "Some Tip for Using Big Book." **The Reading Teacher**. 41: 966-968.
- Strickland, D. S. And Morrow. 1990. "Emerging Reader's and Writer's Linking Theory and Practice: Resource for and Emergent Literacy Curriculum." **The Reading Teacher**. 690 – 691.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
หนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูลวิจัย

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ โครงการปริญญาโท สาขาวิชาปฐมวัยศึกษา ภาคพิเศษ คณะศึกษาศาสตร์ โทร 1822

ที่ ศธ 0513.10902/ปฐว. 100

วันที่ 27 ธันวาคม 2553

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูลในการทำวิทยานิพนธ์

เรียน อาจารย์ใหญ่โรงเรียนอนุบาลนครราชสีมา

ด้วย นางสาวกนกนิตฐ์ เศษะปัญญา นิสิตปริญญาโทสาขาวิชาปฐมวัยศึกษา ภาคพิเศษ ภาควิชาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ผลของการจัดกิจกรรมการอ่านร่วมกันเพื่อส่งเสริมพฤติกรรมการอ่านของเด็กปฐมวัย” โดยมีคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ คือ

ดร.ปิยะนันท์ หิรัญชโลทร

ประธานกรรมการ

ผศ.ดร.ชลธิป สมาหิโต

กรรมการร่วม

ในการทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้ นิสิตผู้ศึกษาจำเป็นต้องเก็บรวบรวมข้อมูลจาก โรงเรียนอนุบาลนครราชสีมา ซึ่งเป็นกลุ่มเป้าหมายในการศึกษาครั้งนี้ เพื่อนำข้อมูลที่ได้ไปประกอบการทำการศึกษา ให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

โครงการปริญญาโทสาขาวิชาปฐมวัยศึกษา ภาคพิเศษ จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านในการเก็บข้อมูลสำหรับการศึกษาในครั้งนี้และทางโครงการปริญญาโทฯ ขอขอบคุณท่านมา ณ โอกาสนี้

ปีพ.ศ. ๒๕๕๓

(รองศาสตราจารย์ ดร.ปีทมาดี เล่ห์มงคล)

ประธานโครงการปริญญาโท

สาขาวิชาปฐมวัยศึกษา ภาคพิเศษ

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ โครงการปริญญาโท สาขาวิชาปฐมวัยศึกษา ภาคพิเศษ คณะศึกษาศาสตร์ โทร 1822

ที่ ศธ 0513.10902/ปรฐว.093

วันที่ 16 ธันวาคม 2553

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการศึกษาวิจัย

เรียน อาจารย์ ดร.อรพรรณ บุตรกัตติญญ

เนื่องด้วย นางสาวกนกนิตินิชฐ์ เตชะปัญญา นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาปฐมวัยศึกษา ภาคพิเศษ ภาควิชาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ได้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ผลของการจัดกิจกรรมการอ่านร่วมกันเพื่อส่งเสริมพฤติกรรมการอ่านของเด็กปฐมวัย” ภายใต้การควบคุมการทำวิทยานิพนธ์ ของ ดร.ปิยะนันท์ หิรัณย์ชโลทร ประธานกรรมการ

ในการศึกษาครั้งนี้จำเป็นต้องใช้เครื่องมือที่มีประสิทธิภาพเพื่อให้การศึกษасมนุญยิ่งขึ้น ภาควิชาการศึกษา พิจารณาแล้วเห็นว่า ท่านเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถเป็นอย่างดีที่จะให้คำแนะนำและตรวจสอบเครื่องมือในครั้งนี้ จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์ให้ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือดังกล่าว เพื่อนำไปปรับปรุงแก้ไขให้ถูกต้องสมบูรณ์ต่อไป พร้อมนี้ได้แนบ โครงร่าง วิทยานิพนธ์และเครื่องมือ 1 ชุด พร้อมนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์แก่ นางสาวกนกนิตินิชฐ์ เตชะปัญญา ด้วยและขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

(รองศาสตราจารย์ ดร.ปัทมาวดี เสด็จมงคล)

ประธานโครงการปริญญาโท

สาขาวิชาปฐมวัยศึกษา ภาคพิเศษ

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ โครงการปริญญาโท สาขาวิชาปรัชญศึกษา ภาคพิเศษ คณะศึกษาศาสตร์ โทร 1822

ที่ ศธ 0513.10902/ปรว.09๕

วันที่ 16 ธันวาคม 2553

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการศึกษาวิจัย

เรียน รศ.ดร.ปัทมาวดี เล่ห์มงคล

เนื่องด้วย นางสาวกนกนิตินิษฐ์ เดชะปัญญา นิสิตปริญญาโท สาขาปรัชญศึกษา ภาคพิเศษ ภาควิชา การศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ได้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "ผลของการจัดกิจกรรมการ อ่านร่วมกันเพื่อส่งเสริมพฤติกรรมการอ่านของเด็กปฐมวัย" ภายใต้การควบคุมการทำวิทยานิพนธ์ ของ ดร.ปิยะนันท์ หิรัณย์ชโลธร ประธานกรรมการ

ในการศึกษาครั้งนี้จำเป็นต้องใช้เครื่องมือที่มีประสิทธิภาพเพื่อให้การศึกษสมบูรณยิ่งขึ้น ภาควิชา การศึกษา พิจารณาแล้วเห็นว่า ท่านเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถเป็นอย่างดีที่จะให้คำแนะนำและตรวจสอบ เครื่องมือในครั้งนี้ จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์ให้ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือดังกล่าว เพื่อนำไป ปรับปรุงแก้ไขให้ถูกต้องสมบูรณ์ต่อไป พร้อมนี้ได้แนบ โครงร่าง วิทยานิพนธ์และเครื่องมือ 1 ชุด พร้อมนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์แก่ นางสาวกนกนิตินิษฐ์ เดชะปัญญา ด้วยและ ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

(รองศาสตราจารย์ ดร.ปัทมาวดี เล่ห์มงคล)

ประธานโครงการปริญญาโท
สาขาวิชาปรัชญศึกษา ภาคพิเศษ

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ โครงการปริญญาโท สาขาวิชาปฐมวัยศึกษา ภาคพิเศษ คณะศึกษาศาสตร์ โทร 1822

ที่ ศธ 0513.10902/ ปฐว.094

วันที่ 16 ธันวาคม 2553

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการศึกษาวิจัย

เรียน อาจารย์จุไรพร รอดเชื้อ

เนื่องด้วย นางสาวกนกนิตินิษฐ์ เดชะปัญญา นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาปฐมวัยศึกษา ภาคพิเศษ ภาคศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ได้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "ผลของการจัดกิจกรรมการอ่านร่วมกันเพื่อส่งเสริมพฤติกรรมการอ่านของเด็กปฐมวัย" ภายใต้การควบคุมการทำวิทยานิพนธ์ ของ ดร.ปิยะนันท์ หิรัณย์ชโลทร ประธานกรรมการ

ในการศึกษาครั้งนี้จำเป็นต้องใช้เครื่องมือที่มีประสิทธิภาพเพื่อให้การศึกษามีคุณภาพยิ่งขึ้น ภาคศึกษาศาสตร์ พิจารณาแล้วเห็นว่า ท่านเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถเป็นอย่างดีที่จะให้คำแนะนำและตรวจสอบเครื่องมือในครั้งนี้ จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์ให้ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือดังกล่าว เพื่อนำไปปรับปรุงแก้ไขให้ถูกต้องสมบูรณ์ต่อไป พร้อมนี้ได้แนบ โครงร่าง วิทยานิพนธ์และเครื่องมือ 1 ชุด พร้อมนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์แก่ นางสาวกนกนิตินิษฐ์ เดชะปัญญา ด้วยและขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

(รองศาสตราจารย์ ดร.ปัทมาวดี เล่ห์มงคล)

ประธานโครงการปริญญาโท

สาขาวิชาปฐมวัยศึกษา ภาคพิเศษ

รายนามผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปัทมาวดี เล่ห์มงคล
อาจารย์ประจำคณะศึกษาศาสตร์ ภาควิชาปฐมวัยศึกษา
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
2. อาจารย์ ดร.อรพรรณ บุตรกัตัญญ
อาจารย์ประจำคณะศึกษาศาสตร์ ภาควิชาปฐมวัยศึกษา
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
3. อาจารย์จุไรพร รอดเชื้อ
อาจารย์ประจำคณะศึกษาศาสตร์ ภาควิชาปฐมวัยศึกษา
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ภาคผนวก ง

คู่มือการใช้แผนการจัดกิจกรรมการอ่านร่วมกันที่ส่งเสริมความคิดรวบยอดเกี่ยวกับหนังสือ และ
ตัวอย่างแผนการจัดกิจกรรมการอ่านร่วมกันที่ส่งเสริมความคิดรวบยอดเกี่ยวกับหนังสือ

คู่มือแผนการจัดกิจกรรมการอ่านร่วมกัน

กิจกรรมการอ่านร่วมกัน เป็นการจัดประสบการณ์ที่เน้นด้านการอ่าน โดยให้เด็กเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมมากที่สุด ซึ่งแต่ละกิจกรรมจะช่วยกระตุ้นให้เด็กมีความคิดรวบยอดเกี่ยวกับหนังสือไปพร้อม ๆ กับความสนุกสนาน โดยผ่านกิจกรรมซึ่งประกอบด้วย การอ่านนิทานร่วมกัน และการประดิษฐ์ ซึ่งผ่านการให้คำแนะนำ ช่วยเหลือโดยครูและเพื่อนด้วยบรรยากาศที่ดีและมีความสุขในการเรียนรู้

คำชี้แจง

1. แผนการจัดกิจกรรมการอ่านร่วมกัน เป็นแผนที่สร้างขึ้นเพื่อส่งเสริมความคิดรวบยอดเกี่ยวกับหนังสือของเด็กปฐมวัย อายุ 3 – 4 ปี ระดับชั้นอนุบาลปีที่ 2
2. กิจกรรมการอ่านร่วมกัน ผู้วิจัยเป็นผู้ดำเนินการสอนด้วยตนเอง
3. ระยะเวลาในการดำเนินกิจกรรม ใช้เวลา 8 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 2 วัน วันละ 30 นาที สำหรับกิจกรรมการอ่านร่วมกัน และ 40 นาที สำหรับกิจกรรมการประดิษฐ์
4. กิจกรรมการอ่านร่วมกันในงานวิจัยนี้ เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมความคิดรวบยอดเกี่ยวกับหนังสือของเด็กปฐมวัย มีองค์ประกอบ 6 ด้าน ดังนี้
  - 4.1. การตระหนักรู้หนังสือ
  - 4.2. การจับคู่คำที่อ่านกับคำที่ปรากฏในหน้าหนังสือ
  - 4.3. ทิศทางการอ่านหนังสือ
  - 4.4. การจำแนก แยกแยะตัวอักษร คำศัพท์ และประโยค
  - 4.5. ส่วนประกอบของหนังสือ
  - 4.6. คำเริ่มต้นและคำลงท้าย

แนวทางการจัดกิจกรรมการอ่านร่วมกัน

ลักษณะสำคัญของการจัดกิจกรรมการอ่านร่วมกัน มีวิธีการดังนี้

1. เน้นโครงสร้างและองค์ประกอบของหนังสือโดยรวม ซึ่งครูหรือเพื่อนเป็นต้นแบบที่ถูกต้องให้เกิดการทำตาม
2. เน้นการให้เด็กได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมให้มากที่สุด เพื่อความสนุกสนานและได้เห็นเป็นรูปธรรมมากขึ้น
3. ใช้หนังสือนิทานที่มีคำซ้ำหรือสามารถเห็น คำศัพท์ ที่ต้องการจัดประสบการณ์ ได้ชัดเจน
4. ขณะทีอ่านใช้นิ้วชี้คำตามตัวอักษรไปด้วย

รูปแบบการจัดกิจกรรมการอ่านร่วมกัน

กิจกรรมการอ่านร่วมกัน คือวิธีที่ครูจัดขึ้นเพื่อให้เด็กปฐมวัยมีความสามารถด้านความคิดรวบยอดเพิ่มขึ้น โดยใช้หนังสือนิทานเป็นสื่อการสอนเพื่อกระตุ้นให้เกิดการคิดคล้อยตามและเกิดการเรียนรู้โดยไม่เป็นการบังคับให้ท่องจำ ซึ่งแบ่งขั้นตอนดังนี้

1. การอ่านร่วมกัน คือ กิจกรรมที่ครูจัดขึ้นเพื่อให้เด็กได้เข้าร่วมกิจกรรม และสนทนา ร่วมกันประกอบการจัดกิจกรรม โดยดำเนินกิจกรรมดังนี้
  - ครูสนทนาและสอบถามประสบการณ์เดิมของเด็ก เพื่อดึงดูความสนใจ และช่วยให้เด็กเกิดความเข้าใจมากขึ้น
  - ครูเน้นการพูดคุยเรื่องส่วนประกอบของหนังสือ ซึ่งเป็นเทคนิคหนึ่งที่ช่วยให้เด็กเกิดความคิดรวบยอดเกี่ยวกับหนังสือ
  - ครูชี้คำไปด้วยขณะอ่าน เพื่อให้เด็กเห็นแบบอย่าง
  - ครูฝึกให้เด็กจำคำศัพท์ที่เคยเห็นมาก่อน เพื่อเพิ่มพูนและจำจากรูปร่างของคำศัพท์
  - ครูใช้บัตรคำ เพื่อเป็นการทบทวนให้เด็กได้เห็นคำศัพท์ที่เคยเห็นมาก่อนในนิทาน
2. กิจกรรมการประดิษฐ์ คือกิจกรรมที่จัดขึ้นเพื่อต่อยอดจากการอ่านนิทานร่วมกันในวันแรก โดยรูปแบบของการจัดกิจกรรมจะนำหนังสือนิทานของวันแรกมาประกอบในการประดิษฐ์ ด้วยเสมอ เนื่องจากต้องการทบทวนเรื่องของส่วนประกอบของหนังสือ

ตัวอย่างแผนการจัดกิจกรรมการอ่านร่วมกันเพื่อส่งเสริมพฤติกรรมการอ่านของเด็กปฐมวัย

แผนที่ 3

การอ่านร่วมกัน

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. เด็กมีการตระหนักรู้หนังสือ
3. เด็กบอกส่วนประกอบต่าง ๆ ของหนังสือได้
4. เด็กสามารถจับคู่คำที่อ่านกับคำที่ปรากฏในหน้าหนังสือได้
5. เด็กบอกได้ว่าคำไหนคือคำแรก และคำสุดท้ายของหน้าหนังสือ

สาระการเรียนรู้

สาระที่ควรรู้

1. ตัวหนังสือทำหน้าที่บรรยาย และบอกเรื่องราวในหนังสือ
2. ส่วนประกอบของหนังสือ เช่น หน้าปก หลังปก ชื่อเรื่อง ชื่อผู้แต่ง
3. จดจำคำศัพท์และตอบได้อย่างถูกต้อง
4. รู้ว่าเริ่มต้นอ่านหนังสือจากตรงไหนและสิ้นสุดที่คำไหน

ประสบการณ์สำคัญ

1. การรู้จักคำศัพท์เพิ่มเติม 3 คำ ได้แก่ หู ฟัง เสียง
2. การตอบคำถาม การอธิบายต่าง ๆ
3. การอ่านนิทานร่วมกัน

การดำเนินกิจกรรม

ก่อนการอ่าน

1. ทายเสียงต่าง ๆ โดย ครูให้เด็กนั่งหลับตา จากนั้นครูเขย่าอุปกรณ์ ได้แก่ กระทบสิ ขวดใส่ทราย และขวดใส่เหรียญบาท แล้วให้นักเรียนทายว่าเป็นเสียงอะไร จากนั้นให้เด็กลืมตา เพื่อ

ดูว่าทนายถูกหรือไม่ ครูให้เด็กอภิปรายถึงประสาทสัมผัสที่เด็กได้ใช้ เช่นหูฟังเสียง ตาใช้ดู และ ความสำคัญของการใช้ทุกประสาทสัมผัสร่วมกัน

2. ครูให้เด็กหลับตาอีกครั้งและ ครูทำเสียงเปิดหนังสือและให้เด็กทนาย จากนั้นครูสนทนา ร่วมกันกับเด็กเรื่อง ส่วนประกอบต่าง ๆ ในหนังสือ ดังนี้

- เด็ก ๆ บอกครูได้ไหมคะ ด้านไหนคือด้านหน้า ด้านหลังของปกหนังสือ
- เด็ก ๆ ทนายซีคะ ว่าตรงไหนน่าจะเป็น ชื่อเรื่อง ได้บ้าง
- เอ แล้วตรงไหนคือคนแต่งนะคะ ซึ่งจะเห็นบนหน้าปกแล้วเด็ก ๆ แต่หากเด็ก ๆ

อยากเห็นรายละเอียดเกี่ยวกับผู้แต่งได้ชัดเจนมากขึ้น อยากรู้ว่าพี่ ๆ ถ้าทำเรียนอะไรมาก่อนที่จะมา ทำหนังสือให้เด็ก ๆ ได้อ่านกัน ก็ให้เปิดไปที่หน้าสุดท้ายก่อนถึงปกหลังคะ จะได้เห็นหน้าพี่ ๆ แล้วด้วย

ระหว่างอ่าน

1. ครูให้เด็กสำรวจหนังสือนิทาน พูดคุยร่วมกัน ให้เด็กแสดงความคิดเห็นว่าเห็นอะไรใน แต่ละหน้า โดยมุ่งเน้นการแยกระหว่าง ตัวหนังสือ และรูปภาพ

2. ครูอ่านเนื้อเรื่องในนิทาน เรื่อง ฟังซิ ฟังซิ เสียงนี้เสียง...อะไร โดยดำเนินกิจกรรม ดังต่อไปนี้

- ครูพูดว่า ฟังซิ ฟังซิ เสียงนี้เสียงอะไร แล้วทำเสียง กรีน กรีน ให้เด็กตอบโดยเดาจากเสียง (ฟ้าร้อง)
- ครูพูดว่า ฟังซิ ฟังซิ เสียงนี้เสียงอะไร แล้วทำเสียง เปาะ เปาะ ให้เด็กตอบโดยเดาจากเสียง (ฝนตก)
- ครูพูดว่า ฟังซิ ฟังซิ เสียงนี้เสียงอะไร แล้วทำเสียง บ๊อ ก บ๊อ ก ให้เด็กตอบโดยเดาจากเสียง (สุนัขเห่า)
- ครูพูดว่า ฟังซิ ฟังซิ เสียงนี้เสียงอะไร แล้วทำเสียง เหมียว เหมียว ให้เด็กตอบโดยเดาจากเสียง (แมวร้อง)
- ครูพูดว่า ฟังซิ ฟังซิ เสียงนี้เสียงอะไร แล้วทำเสียง จิบ จิบ ให้เด็กตอบโดยเดาจากเสียง (นกร้อง)

- ครูพูดว่า ฟังซิ ฟังซิ เสียงนี้เสียงอะไร แล้วทำเสียง อ๊ับ อ๊ับ ให้เด็กตอบโดยเดาจากเสียง (กบร้อง)

3. ครูใช้คำพูดประโยคซ้ำ ๆ จนจบเล่ม โดยให้เด็กมีส่วนร่วมในการเล่านิทานด้วยการตอบคำถามพร้อมทั้งใช้นิ้วชี้คำประกอบการเล่าไปด้วย เพื่อให้เด็กสังเกต และตระหนักว่า คำแตกต่างจากตัวอักษรนะ

หลังการอ่าน

1. ครูนำบัตรคำศัพท์คำว่า หู ฟัง เสียง ให้เด็กดู แล้วสังเกตหาคำที่เหมือนกันในหนังสือนิทาน
2. ครูถามเด็กว่า จำได้ไหมคะว่าหน้านี้ (เปิดไปยังหน้าใดหน้าหนึ่งที่มีคำขึ้นต้นประโยค และคำลงท้ายประโยคที่ชัดเจน) ครูอ่านตรงไหนเป็นคำแรก แล้วคำสุดท้ายที่ครูอ่านอยู่ตรงไหนคะ
3. ครูให้เด็กอภิปราย ถึงความแตกต่างระหว่างตัวหนังสือที่ครูอ่าน กับภาพที่เด็ก ๆ เห็น

สื่ออุปกรณ์

1. นิทานเรื่อง ฟังซิ ฟังซิ เสียงนี้เสียง...อะไร
เรื่อง : ชารินี เหลืองอารีพร ภาพ : จิตติมา คำภา
“หุมีไว้ฟัง...ฟัง...ฟัง เราฟังเสียงต่าง ๆ ด้วย หู
ลองหลับตาแล้วฟังดู ลองใช้หูฟังเสียงด้วยกัน ฟังซิ ฟังซิ
ฟังซิ ฟังซิ ครึ้น ครึ้น เสียงอะไร ฟ้าร่องไซ้ไหม ฝนคงใกล้ตก
ฟังซิ ฟังซิ เปาะ เปาะ เสียงอะไร ฝนตกไซ้ไหม หาทีหลบฝน
ฟังซิ ฟังซิ บ๊อ๊ก บ๊อ๊ก เสียงอะไร สุนัขไซ้ไหม เดินมาหนึ่งตัว
ฟังซิ ฟังซิ เหมียว เหมียว เสียงอะไร เสียงแมวไซ้ไหม วิ่งมาสองตัว
ฟังซิ ฟังซิ จีบ จีบ เสียงอะไร เสียงนกไซ้ไหม บินมาสามตัว
ฟังซิ ฟังซิ อ๊ับ อ๊ับ เสียงอะไร เสียงกบไซ้ไหม กระโดดมาสี่ตัว
ฟังซิ ฟังซิ พวกเสียงเหล่านี้มีต่าง ๆ กัน เสียงสูง เสียงต่ำ ต่างกันไป

ฟังซิ ฟังซิ เสียงกระซิบ เเบา...เบา ความลับของเรา เข้ามาฟัง ไกล...ใกล้
 ฟังซิ ฟังซิ เสียงตะโกน ดัง...ดัง เออะอะตึงตึง ต้องฟังไกล...ไกล
 เสียงคลื่นกระทบฝั่ง เสียงลมพัดใบไม้ไหว น้ำตกเสียงใส ๆ สบายใจเมื่อได้ฟัง
 เสียงดนตรีบรรเลง ๆ ฟังแล้วเราสบายหู
 บางเสียงไม่น่าฟัง รดซิ่งเสียงดัง ไม่ฟัง...ไม่ฟัง เสียงพลุดัง...ดัง ต้องหลีกให้ไกล
 เราไม่ควรฟังเสียงดังเกินไป เลือกเสียงฟังได้ แต่พอดี...พอดี ฟังซิ ฟังซิ”

2. กระป๋องสี
3. ขวดพลาสติก
4. ทราช
5. เหยี่ยวบาบ

การประเมินผล

สังเกตความคิดรวบยอดเกี่ยวกับหนังสือจากแบบสังเกตที่ผู้วิจัยได้จัดทำขึ้น

แผนที่ 4 การประดิษฐ์

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. เด็กบอกส่วนประกอบต่าง ๆ ของหนังสือได้ คือ ชื่อเรื่อง ชื่อผู้แต่ง หน้าปก หลังปก
2. เด็กสามารถจับคู่คำที่อ่านกับคำที่ปรากฏในหน้าหนังสือได้

สาระการเรียนรู้

สาระที่ควรรู้

1. ส่วนประกอบต่าง ๆ ของหนังสือ
2. รู้คำศัพท์เพิ่มเติมได้แก่ ทราย หิน ลูกบิด

ประสบการณ์สำคัญ

1. การรู้จักคำศัพท์เพิ่มเติม 3 คำ ได้แก่ ทราย หิน ลูกบิด
2. การตอบคำถาม การอธิบายต่าง ๆ
3. การประดิษฐ์ขวดส่งเสียง

การดำเนินกิจกรรม

ขั้นนำ

1. ครูสนทนาร่วมกันกับเด็กโดยใช้หนังสือนิทานเรื่อง ฟังซิ ..ฟังซิ เสียงนี้เสียงอะไร แล้วให้เด็กทายว่าจะประดิษฐ์อะไร โดยใช้คำถาม เช่น
  - วันนี้เราจะประดิษฐ์สิ่งที่เราได้ฟังไปจากนิทานแต่จะเป็นส่วนไหน หรือเรื่องอะไร จากนิทาน ต้องมาลองเดาคูนะคะ เริ่มเดาจากอะไรก่อนดี เอจากชื่อเรื่องดีไหมคะ แล้วชื่อเรื่องอยู่ตรงไหนเอ่ย (ให้เด็กดูหน้าปกนิทาน)
  - หรือจะประดิษฐ์สัตว์ที่อยู่ในหนังสือ แล้วมีสัตว์อะไรบ้างนะ (เปิดเข้าไปด้านในทีละหน้า)
  - หรือจะประดิษฐ์ไวโอลิน เหมือนเด็กหญิงในหนังสือนิทานดี

- จากนั้นครูเฉลยโดยให้เด็กดูอุปกรณ์ที่ครูเตรียมมา พร้อมทั้งบอกว่าจะประดิษฐ์
ขวดมีเสียงอันนี้ ซึ่งเรียกว่า ขวดส่งเสียง

ขั้นตอนการ

1. ครูอธิบายถึงเสียงต่าง ๆ เพิ่มเติมในธรรมชาติ และแนะนำวัสดุที่นำมาประดิษฐ์ ได้แก่
ทราย หิน ลูกปัด บัตรคำศัพท์ และขวดพลาสติก
2. ครูแจกอุปกรณ์ให้กับเด็กกลุ่มละ 3 ชุด เพื่อประกอบเป็นขวดส่งเสียง โดยมีขั้นตอน
การประดิษฐ์ดังนี้
  - 2.1 ครูให้เด็กแต่ละกลุ่มนำวัสดุธรรมชาติทั้งสามอย่าง ได้แก่ ทราย หิน ลูกปัดรอกลง
ไปในขวด
  - 2.2 จากนั้นให้เด็กนำบัตรคำศัพท์แปะลงบนขวดแต่ละใบให้ตรงกับวัสดุธรรมชาติที่
ได้รอกใส่ลงไปในตอนแรก
  - 2.3 ครูให้เด็กประดิษฐ์ขวดพลาสติกให้สวยงามด้วยกระดาษสีและกาว

ขั้นสรุป

1. ครูให้เด็กลองเขย่าเพื่อทดสอบเสียงที่ได้ยินจากขวดแต่ละใบ พร้อมทั้งอธิบายเพิ่มเติม
ว่าวัสดุธรรมชาติมีเสียงที่แตกต่างกันเหมือนที่พี่ ธารินี บอกไว้ แล้วถามว่าเด็ก ๆ จำได้ไหมว่าใคร
คือพี่ธารินี แล้วเปิดหนังสือนิทานด้านหลังก่อนถึงปกหลังให้ดูว่า คือคนแต่งหนังสือ นั่นเอง

สื่ออุปกรณ์

1. วัสดุ ได้แก่ ทราย หิน ลูกปัด
2. บัตรคำศัพท์คำว่า ทราย หิน ลูกปัด
3. ขวดพลาสติก
4. กาว กรรไกร

การประเมินผล

สังเกตทักษะความคิดรวบยอดเกี่ยวกับหนังสือจากแบบสังเกตที่ผู้วิจัยได้จัดทำขึ้น

ภาคผนวก จ
คู่มือและแบบสังเกตความสามารถด้านความคิดรวบยอดเกี่ยวกับหนังสือ

คู่มือแบบสังเกตทักษะความคิดรวบยอดของเด็กปฐมวัย

คำชี้แจง

1. แบบสังเกตพฤติกรรมด้านการอ่านของเด็กปฐมวัยนี้ เป็นแบบสังเกตที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นเพื่อใช้สังเกตเด็กขณะทำกิจกรรม โดยใช้เกณฑ์ตามวัตถุประสงค์การจัดประสบการณ์ในแต่ละสัปดาห์ ซึ่งสามารถตรวจสอบความสามารถความคิดรวบยอดดังต่อไปนี้

1.1 การตระหนักรู้หนังสือ คือการที่เด็กสามารถแยกแยะ และบอกถึงความแตกต่างระหว่างรูปภาพ และตัวหนังสือในนิทานได้ ตลอดจนการรู้หน้าที่ของตัวหนังสือ คือทำหน้าที่บรรยายเรื่องราวในหนังสือ ส่วนรูปภาพมีหน้าที่ทำให้เรื่องราวชัดเจนขึ้น

1.2 การจับคู่คำที่อ่านกับคำที่ปรากฏในหน้าหนังสือ (One to One Correspondence) คือการที่เด็กจำและอ่านคำศัพท์ที่มีอยู่ในหนังสือได้ โดยสามารถจำรูปร่างของคำได้อย่างถูกต้อง และสามารถตอบได้ว่าสิ่งที่ครูเปล่งเสียงออกมาคือคำไหน

1.3 ทิศทางการอ่านหนังสือ (Directionality) เด็กรู้ว่าทิศทางในการอ่านหนังสือ คือการอ่านจากซ้ายไปขวา และจากบนลงล่าง โดยใช้สายตามองตามที่ครูอ่าน รวมถึงการถือหนังสือได้อย่างถูกวิธี ไม่กลับหน้ากลับหลัง หรือกลับหัว

1.4 การจำแนก แยกแยะตัวอักษร คำศัพท์ และประโยคได้ (Letters, Words and Sentences) คือเด็กสามารถจำแนก และแยกแยะได้ว่า ตรงไหนคือ ตัวอักษร ส่วนไหนเรียกว่า คำ และส่วนประกอบอะไรบ้างคือประโยค

1.5 ส่วนประกอบของหนังสือ (Parts of a Book) เด็กเข้าใจถึงส่วนประกอบของหนังสือ เริ่มตั้งแต่ ความหมายและความสำคัญของ ชื่อเรื่อง และ หน้าปก หลังปกของหนังสือ

1.6 คำเริ่มต้นและคำสุดท้ายประโยค (First and Last) เด็กรู้ว่าคำไหนคือคำแรกและคำไหนคือคำสุดท้ายของประโยคในหน้าหนังสือนั้น ๆ

2. ดำเนินการจัดเก็บระหว่างการจัดกิจกรรม โดยเป็นการสังเกตร่วมกับการถ่ายวีดิทัศน์ เพื่อการเก็บรายละเอียดของเด็กเป็นรายบุคคล

เกณฑ์การให้คะแนน

การให้คะแนนจะแบ่งตามระดับการตอบคำถามเป็น 3 ระดับ คือ ระดับคะแนน 0, 1, 2 โดยมีเกณฑ์ในการให้คะแนน ดังนี้

คะแนน 0 หมายถึง เด็กไม่สามารถตอบได้

คะแนน 1 หมายถึง เด็กสามารถตอบได้แต่ยังต้องให้ครูกระตุ้น

คะแนน 2 หมายถึง เด็กสามารถตอบได้ทันที โดยไม่จำเป็นต้องช่วยเหลือ

แบบสังเกตความคิดรวบยอดเกี่ยวกับหนังสือระหว่างการทดลอง
สังเกตสัปดาห์ที่ ..... เรื่อง .....

คนที่	รายการพฤติกรรม						
	ความคิดรวบยอดเกี่ยวกับหนังสือ						รวม
	1. การ ตระหนักรู้ หนังสือ	2. การจับคู่ คำที่อ่านกับ คำที่ปรากฏ ในหน้า หนังสือ	3. ทิศ ทางการอ่าน หนังสือ	4. การจำแนก แยกแยะ ตัวอักษร คำศัพท์ และ ประโยค	5. การบอก ส่วนประกอบ ของหนังสือ ได้	6. การบอก คำเริ่มต้น และคำลง ท้ายของ ประโยค	
1.							
2.							
3.							
4.							
5.							
6.							
7.							
8.							
9.							
10.							
11.							
12.							
13.							
14.							
15.							
16.							
17.							
18.							
19.							
20.							
21.							
22.							

คนที่	รายการพฤติกรรม						
	ความคิดรวบยอดเกี่ยวกับหนังสือ						รวม
	1. การ ตระหนัก หนังสือ	2. การจับคู่ คำที่อ่านกับ คำที่ปรากฏ ในหน้า หนังสือ	3. ทิศ ทางการอ่าน หนังสือ	4. การจำแนก แยกแยะ ตัวอักษร คำศัพท์ และ ประโยค	5. การบอก ส่วนประกอบ ของหนังสือ ได้	6. การบอก คำเริ่มต้น และคำลง ท้ายของ ประโยค	
23.							
24.							
25.							
26.							
27.							
28.							
29.							
30.							
31.							
คะแนน							

ภาคผนวก จ

เกณฑ์การประเมินความสามารถด้านความคิดรวบยอดเกี่ยวกับหนังสือ

เกณฑ์การประเมินความสามารถด้านความคิดรวบยอดเกี่ยวกับหนังสือของเด็กปฐมวัย

ระดับชั้นอนุบาล 2

จุดประสงค์ เด็กมีความสามารถด้านความคิดรวบยอดเกี่ยวกับหนังสือที่เพิ่มขึ้น

เกณฑ์	0	1	2
การตระหนักรู้หนังสือ	ไม่สามารถบอกได้ว่าตัวหนังสือและภาพแตกต่างกันอย่างไร รวมถึงไม่สามารถบอกได้ว่าตัวหนังสือมีหน้าที่อะไร	สามารถบอกได้เป็นบางข้อ โดยต้องให้ครูช่วยกระตุ้นด้วยคำถาม	สามารถบอกได้อย่างชัดเจน
การจับคู่คำที่อ่านกับคำที่ปรากฏในหน้าหนังสือ	ไม่สามารถบอกได้เลยว่าตัวหนังสือที่อ่านคือคำไหน	สามารถบอกได้ โดยครูให้ความช่วยเหลือ	สามารถบอกได้อย่างชัดเจน
ทิศทางการอ่านหนังสือ	ไม่สามารถตอบได้ว่าควรเริ่มอ่านจากด้านไหนไปด้านที่ไหน	ตอบได้โดยมีครูคอยแนะนำ	สามารถบอกได้ด้วย การกระทำหรือการตอบคำถาม
การจำแนก แยกแยะตัวอักษร คำศัพท์ และประโยค	ไม่สามารถบอกได้ทุกอย่าง	บอกได้เพียงบางอย่าง แต่ต้องให้ครูกระตุ้น และคอยให้ความช่วยเหลือ	บอกได้ครบ ตั้งแต่ตัวอักษร คำศัพท์ และองค์ประกอบของประโยค
การบอกส่วนประกอบของหนังสือได้	ไม่สามารถบอกได้ว่าหน้าปก หลังปก ชื่อผู้แต่ง หรือชื่อเรื่องได้	สามารถบอกได้เป็นบางส่วน โดยครูคอยให้คำแนะนำ	บอกได้ทุกส่วนประกอบด้วยตนเอง
การบอกคำเริ่มต้นและคำลงท้ายของประโยค	ไม่สามารถบอกได้ว่าควรเริ่มอ่านจากตรงไหนไปที่ตรงไหน	ตอบได้โดยมีครูคอยแนะนำ	สามารถบอกได้อย่างถูกต้อง

สรุปการประเมินผลการเรียนรู้ของ ดช./ด.ญ. _____ สัปดาห์ที่ _____

ภาคผนวก ข
ตัวอย่างภาพกิจกรรม

ก่อนการอ่าน (ครูร้องเพลงให้เด็กทำท่าทางตามแบบ)

ระหว่างการอ่าน (ครูใช้นิ้วชี้ประกอบการเล่านิทาน)

หลังการอ่าน (ครูให้ตัวแทนออกมาทบทวนส่วนประกอบของหนังสือ)

ประวัติการศึกษาและการทำงาน

ชื่อ - นามสกุล	นางสาวกัญต์กนิษฐ์ เคะพะปัญญา
วัน เดือน ปี ที่เกิด	20 กรกฎาคม 2522
สถานที่เกิด	กรุงเทพมหานคร
ประวัติการศึกษา	บริหารธุรกิจ การตลาด สถาบันราชภัฏสวนสุนันทา

